UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Ústav germánských studií – oddělení skandinavistiky

Diplomová práce

Bc. Alžběta Löblová

Švédské derivační sufixy *-is* a *-o* jako dva slangové slovotvorné procesy v současném jazyce na sociálních sítích: korpusová studie

The derivational suffixes *-is* and *-o* in present-day Swedish as two word-formation processes of slang in language on social media: corpus-based study

Praha 2022 Vedoucí práce: PhDr. Pavel Dubec, Ph.D.

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucímu této diplomové práce, PhDr. Pavlu Dubcovi, Ph.D., za konzultace a připomínky, ochotu, vstřícnost a čas, který mi věnoval, abych práci mohla dokončit. Dále děkuji Mgr. Haně Štěříkové, Ph.D. za počáteční nasměrování, doporučení a poskytnutí zdrojů k diplomové práci, a její rady a komentáře.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 8. května 2022 .....

Alžběta Löblová

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá švédskými derivačními sufixy *-is* a *-o*, které jsou hojně využívány k tvorbě derivačně zkrácených či derivovaných slov v hovorové švédštině či slangu. Cílem práce je porovnat slova se sufixem *-is* a slova se sufixem *-o* z hlediska způsobu, jakým byla vytvořena, z hlediska slovního druhu, k němuž jsou slova s těmito sufixy řazena, i z hlediska významu, a vyvodit tak, zda si švédské derivační sufixy *-is* a *-o* vzájemně konkurují. Vzhledem ke skutečnosti, že sufixu *-o* bylo doposud v literatuře věnováno velmi málo pozornosti, je cílem této práce také potvrdit či vyvrátit některá tvrzení o slovech se sufixem *-o* či způsobu jejich tvoření.

Vzhledem k povaze tvoření slov se sufixy *-is* a *-o*, jsou v úvodu podrobně popsány slovotvorné procesy produktivní ve švédském jazyce. Na základě popisu produktivních slovotvorných procesů ve švédštině jsou následně definovány způsoby tvoření slov se sufixy *-is* a *-o*.

Nově utvořená, nelexikalizovaná slova se švédskými sufixy *-is* a *-o* se zpravidla vyznačují příznakem familiárnosti a mluvčími jsou vnímána jako kreativní. Značná část slov se sufixy *-is* a *-o* proto vzniká nahodile a jejich využití je krátkodobé. Z těchto důvodů jsou sufixy *-is* a *-o* produktivní zejména v nižších stylech jazyka, zejména hovorové švédštině či slangu. Materiál pro analýzu byl proto čerpán z textů na sociálních sítí obsažených ve švédském jazykovém korpusu, kde byla očekávána vyšší frekvence výskytu slov se zkoumanými sufixy.

Analýza vzorku dat ukázala, že švédské sufixy *-is* a *-o* si jsou z hlediska způsobu tvoření, slovnědruhové příslušnosti i významu velmi podobné. V některých případech se odlišují pouze stylisticky či mírou expresivity, v jiných případech nebyly takové rozdíly nalezeny a užití slova se sufixem *-is* nebo sufixem *-o* je předmětem preference mluvčího.

Klíčová slova: slovotvorba, derivace, abreviace, slova odvozená, zkrácená slova, derivačně zkrácená slova, sufix *-is*, sufix *-o*, hovorový jazyk, slang, sociální sítě, korpusová studie

Abstract

The thesis is focussed on Swedish derivational suffixes *-is* and *-o* used in colloquial Swedish or slang to coin embellished clippings or complex words. The aim of the thesis is to provide comparison of the suffixes in terms of the way new words are coined, what part of speech the words can be classified as and in terms of their meaning. The comparison helps to determine whether or not we are dealing with suffixes in competition.

With respect to the way new words are coined with the suffixes, it was necessary to delineate some of the Swedish productive word-formation processes. The delineation of the productive processes in Swedish made possible to define the way new words with the suffixes *-is* and *-o* are coined.

Newly coined words are usually marked by some degree of familiarity and often are perceived as creative neologisms by native speakers. Most words with these suffixes are randomly formed and as such are not used for a long period of time. For those reasons the suffixes are most productive in informal styles such as colloquial language or slang. The data sample is extracted from the texts on social media included in the Swedish corpus, where higher frequency of occurrence was expected.

The analysis proved that the Swedish suffixes *-is* and *-o* are alike in terms of word-formation processes use to coin new words, in terms of part of speech and semantics as well. In some cases, words with the suffixes differ in stylistic or affective meaning, in other cases those differences are not evident, and the use of a particular word is based on individual preference.

Keywords: word formation, derivation, abbreviation, complex words, clippings, embellished clippings, suffix *-is*, suffix *-o*, colloquial language, slang, social media, corpus-based study

1 Úvod 9

2 Teoretická část 11

2.1 Tvoření slov ve švédštině 12

2.1.1 Kompozice 13

2.1.1.1 Struktura švédských kompozit 13

2.1.1.2 Hláskové změny u švédských kompozit 15

2.1.1.3 Slovní druh kompozit a členů kompozita 15

2.1.1.4 Konektém *-s* a pravidla jeho použití ve švédštině 16

2.1.1.5 Zvláštní typy kompozit 18

2.1.1.6 Klasifikace kompozit 20

2.1.1.6.1 Syntaktické hledisko popisu kompozit 20

2.1.1.6.2 Sémantické hledisko popisu kompozit 21

2.1.2 Derivace 22

2.1.2.1 Derivace ve švédštině – domácí a cizí systém odvozování 22

2.1.2.1.1 Přízvučnost švédských afixů 24

2.1.2.2 Klasifikace švédských afixů na základě slovního druhu 26

2.1.2.3 Hláskové změny způsobené derivací 27

2.1.3 Na pomezí skládání a odvozování 27

2.1.4 Abreviace 29

2.1.4.1 Iniciálové zkratky ve švédštině 32

2.1.4.2 Zkrácená slova ve švédštině 33

2.1.4.2.1 Eliptické krácení ve švédštině 35

2.1.4.2.2 Mechanické krácení ve švédštině 37

2.1.4.3 Křížení slov ve švédštině 39

2.1.5 Derivačně zkrácená slova ve švédštině 40

2.2 Produktivita 41

2.2.1 Produktivita slovotvorného procesu a slovotvorného prostředku 42

2.2.2 Produktivita jako skalární jev 44

2.2.3 Produktivita a jazyková varieta 46

2.2.4 Produktivita versus kreativita 48

2.2.5 Měření produktivity 49

2.3 Švédská slova se sufixy *-is* a *-o* a způsoby jejich tvoření 50

2.3.1 Dosavadní výzkum věnovaný sufixům *-is* a *-o* 51

2.3.2 Původ sufixu *-is* a jeho začlenění do švédského jazykového systému 53

2.3.3 Původ sufixu *-o* a jeho začlenění do švédského jazykového systému 54

2.3.4 Formální popis slov se sufixem *-is* 55

2.3.4.1 Derivačně zkrácená slova se sufixem *-is* 56

2.3.4.2 Derivovaná slova se sufixem *-is* 59

2.3.4.3 Zvláštní případy slov se sufixem *-is* 60

2.3.4.4 Slova zakončená *-is* nezařazená do slov se sufixem *-is* 61

2.3.4.5 Slovní druh slov se sufixem *-is* 63

2.3.5 Formální popis slov se sufixem *-o* 66

2.3.5.1 Derivačně zkrácená slova se sufixem *-o* 66

2.3.5.2 Derivovaná slova se sufixem *-o* 67

2.3.5.3 Hláskové změny v tvorbě slov se sufixem *-o* 67

2.3.5.4 Slovní druh slov se sufixem *-o* 68

2.3.5.5 Další slova zakončená *-o* nezařazená do slov se sufixem *-o* 70

2.3.6 Sémantika sufixů *-is* a *-o* 71

2.3.6.1 Denotativní význam slov se sufixem *-is* a *-o* 72

2.3.6.2 Afektivní význam slov se sufixem *-is* a *-o* 73

2.3.6.3 Stylistický význam slov se sufixem *-is* a *-o* 74

3 Data a metodologie 76

4 Analýza dat 82

4.1 Slovotvorná analýza 82

4.2 Morfologická analýza 86

4.2.1 Substantiva se švédským derivačním sufixem -*is* 88

4.2.2 Substantiva se švédským derivačním sufixem -*o* 91

4.2.3 Adjektiva a adverbia se sufixy -*is* a -*o* 94

4.2.4 Interjekce se sufixem -*is* 97

4.3 Sémantická analýza 97

4.3.1 Denotativní význam slov se sufixy -*is* a -*o* 98

4.3.2 Afektivní význam slov se sufixy -*is* a -*o* 100

4.3.3 Stylistický význam slov se sufixy -*is* a -*o* 101

4.3.4 Srovnání slov se sufixy -*is* a -*o* vytvořené od stejné lexikální jednotky 102

4.4 Poznámky k prosodickým vlastnostem slov se sufixy -*is* a -*o* 104

4.5 Další poznámky ke slovům se sufixem -*o* 105

4.6 Produktivita tvoření slov s -*is* a -*o* 106

5 Závěr 108

Bibliografie 111

Přílohy 116

Seznam tabulek

Tabulka 1: Zastoupení slovotvorných typů (sufix *-is*)

Tabulka 2: Zastoupení slovotvorných typů (sufix *-o*)

Tabulka 3: Slovní druh slov se sufixem *-is*

Tabulka 4: Slovní druh slov se sufixem *-o*

Tabulka 5: Slova se sufixy *-is* a *-o* vytvořená od stejné lexikální jednotky

Tabulka 6: Frekvence výskytu slov se sufixy *-is* a *-o*

Seznam zkratek

obv. – obvykle

tj. – to jest

tzv. – takzvaný

aj. – a jiné

sg. – singulár

pl. – plurál

angl. – anglického

popř. – popřípadě

SAOL – *Svenska Akademiens Ordlista*

SO – *Svensk ordbok*

Seznam znaků

x kontrastní příklad

* negramatická forma

' hlavní přízvuk ve slově

/ varianta

+ připojení

1 ÚVOD

Diplomová práce pojednává o švédských derivačních sufixech *-is* a *-o*, které jsou k tvorbě slov hojně využívány v hovorovém jazyce či slangu. Sufix *-is* vzbudil pozornost na přelomu 21. století v souvislosti s jeho rostoucí produktivitou a formálním aspektům tvorby slov, které se značně liší od tradiční derivace. Vznikla tedy potřeba švédský sufix *-is* a způsoby tvoření slov s tímto sufixem blíže popsat. Počáteční tvoření a užití slov se sufixem *-is* je spojováno se slangem, zejména pak jazykem mládeže. Slangová slova mají zpravidla značně expresivní význam, který však s rostoucím užitím ztrácí a mluvčí cítí potřebu nahradit slovo jiným expresivnějším výrazem. Užití slov se tak s rostoucím užitím ve slangu a klesající expresivitou slov se sufixem *-is* ze slangu rozšířilo do běžné hovorové švédštiny a dalších jazykových variet. K tvorbě nových slov ve slangu se pak rozšířilo užití sufixu *-o*. Díky rozšíření sufixu *-o* a jeho rostoucí produktivitě je sufix *-o* mnohdy zmiňován jako nástupce sufixu *-is* ve slangu.

Cílem práce je švédské derivační sufixy *-is* a *-o* porovnat ze slovotvorného, morfologického a sémantického hlediska. Pozornost je věnována zejména slovotvorným procesům, které vstupují do tvorby slov s těmito sufixy, klasifikaci slov na základě slovního druhu, v případě substantiv dále i způsobu deklinace, a denotativnímu, afektivnímu a stylistickému významu slov se sufixy *-is* a *-o* ve srovnání s původními jednotkami, ze kterých byla slova se sufixy vytvořena. Domníváme se, že sufix *-o* se vyznačuje podobným vývojem užití jako sufix *-is* a v současném švédském jazyce nebo některé jeho varietě konkuruje sufixu *-is* v tvorbě nových slov. Od analýzy dat očekáváme potvrzení či vyvrácení této domněnky a zjištění, zda slova se sufixem *-is* a *-o* jsou tvořena od stejné lexikální jednotky, případně, zda se význam mezi těmito slovy liší.

Práce je rozdělena do několik částí. Teoretická část předkládá definici produktivních slovotvorných procesů ve švédském jazyce, které s tvorbou slov se sufixy *-is* a *-o* souvisí. Vzhledem ke způsobu tvoření slov se sufixy *-is* a *-o* bylo třeba charakterizovat slovotvorný proces kompozice, derivace a abreviace a na základě definice těchto procesů následně popsat způsoby tvoření slov se zkoumanými sufixy. Popis způsobu tvoření slov se sufixy *-is* a *-o* je doplněn o poznatky z dosavadního výzkumu těchto sufixů, zejména pak práci Görana Inghulta, a lingvistek Ully-Britt Kotsinas a Gunlög Josefsson. Jelikož předpokládáme konkurenci mezi sufixy *-is* a *-o* v tvorbě nových slov alespoň ve švédském slangu, je tento vztah

vysvětlen na základě obdobného vztahu mezi jinými sufixy. S tvorbou slov a způsoby, jakými nejčastěji vznikají nová slova v jazyce souvisí i produktivita ve slovotvorbě, proto je představen vývoj v pojetí tohoto fenoménu. V neposlední řadě je teoretická část věnována sémantice zkoumaných sufixů v kontrastu s původními lexikálními jednotkami a možné významové rozdíly mezi slovy se sufixem *-is* a se sufixem *-o*.

Metodologická část popisuje data, ze kterých analýza vychází a jakým způsobem byla excerpce dat provedena. Vzorek dat zahrnuje 100 nejfrekventovanějších slov, lemmat, se sufixem *-is* a 100 nejfrekventovanějších slov se sufixem *-o*, která se objevila v textech na sociálních sítích ve švédském korpusu *Språkbanknen*. Vzhledem k povaze tvoření slov s těmito dvěma sufixy může být konkrétnímu slovu, lemmatu, ve vzorku dat přiřazen více než jeden význam a na základě širšího kontextu zařazen do více než jednoho slovního druhu. Analýza dat zahrnuje klasifikaci vycházející ze způsobu tvoření, slovního druhu a významu slov se sufixy *-is* a *-o*.

2 TEORETICKÁ ČÁST

Ve slovní zásobě jazyka dochází neustále ke změnám. Na jednu stranu zanikají slova, pro která již není v jazyce využití, na stranu druhou vzniká potřeba pojmenovat nové koncepty. Nová pojmenování mohou být získána z jiného jazyka skrze vypůjčení,[1] nicméně častěji jsou vytvořena podle slovotvorných pravidel dostupných v daném jazyce (Thorell 1984, 9). Často užívaná slova, ať už jednoduchá nebo komplexní, jsou uložena v lexikonu, což je mentální slovník uložený v paměti mluvčích, jež kromě samotných slov zahrnuje i pravidla, jak je tvořit. Slova uložená v lexikonu mohou být jednoduše vyvolána z paměti, pokud však slovo v lexikonu chybí, disponují mluvčí schopností tvořit téměř nekonečné množství nových slov. Spolu s gramatickými pravidly je lexikon součást obecných znalostí mluvčího o jazykovém systému – lexikon je součástí jeho jazykových kompetencí (Haspelmath 2015, 51nn).

Na slovotvorbu bylo tradičně nahlíženo jako na součást morfologie, v níž bylo tvoření nových slov založeno na spojování jednotlivých, funkčně a sémanticky oddělitelných jednotek – morfémů. Ryze morfologické pojetí slovotvorby se tedy zpravidla zabývá pouze případy derivace a kompozice, zatímco opomíjí některé další způsoby tvoření, jejichž zařazení do morfologie na základě výše uvedené definice je přinejmenším problematické ne-li zcela nemožné. Tyto způsoby tvoření slov nicméně mohou zásadně obohacovat slovní zásobu jazyka. Širší, lexikologické pojetí slovotvorby vedle konkatenativních slovotvorných procesů jako je derivace a kompozice, u kterých dochází k připojení či řetězení morfémů, zahrnuje i nonkonkatenativní slovotvorné procesy, během kterých dochází k modifikaci či změně uvnitř vstupní lexikální jednotky. Širší pojetí slovotvorby není tedy omezeno pouze na případy derivace a kompozice, nýbrž zahrnuje i různé způsoby zkracování slov, které byly řazeny mimo morfologii (Klégr 2015, 90n).

Studium slovotvorby se pak zaměřuje jednak na samotný „proces, činnost vytváření slov na základě slov v jazyce už existujících, způsoby, postupy a prostředky, které jazyk k tomuto cíli má, […] jednak však také výsledný stav těchto procesů“ (Čechová 2000, 92).[2] Popis jednotlivých slovotvorných procesů obvykle tedy vychází z analýzy skladby, struktury výsledných lexikálních jednotek, která reflektuje

[1] S ohledem na zaměření a cíle této práce, není výpůjčkám věnována pozornost.
[2] Synchronní přístup ke studiu slovotvorby se zabývá výsledky, hotovými rezultáty slovotvorných procesů, zatímco diachronní přístup ke slovotvorbě se zaměřuje na vlastní studium procesů, který ale zpravidla není úplně přímo možný (Čermák 1997, 197).

pravidla slovotvorného procesu, podle něhož byla slova vytvořena. Pravidla slovotvorného procesu jsou definovaná "typem a počtem komponentů, jejich pozicí a pořadím, druhem vztahu mezi nimi a obv. i druhem základu, z něhož se vychází."[3] (Čermák 1997, 197)

Typ slovotvorného základu je podle Čermáka jedním z hlavních kritérií rozlišující slovotvorné procesy. Zpravidla je základem alespoň kořenový morfém, k vytvoření nové lexikální jednotky se však vstupním útvarem může stát i odvozenina, složenina či zkratka. Může dokonce docházet i k více slovotvorným procesům najednou, což není jev v jazycích nijak neobvyklý. Výskyt více procesů najednou dokládá například i Čermák: "Derivace (odvozování) stejně tak jako kompozice (skládání) ovšem často využívá více prostředků a způsobů zároveň, a to i napříč: spolu s kompozicí se může uplatnit i derivace. Součástí derivace, resp. kompozice jsou ovšem i řidší postupy regresivní, tj. deprefixace, desufixace, resp. dekompozice, kdy se např. sufigované slovo sufixu zbavuje (obv. ho pak nahradí jiný)" (Čermák 1997, 198n).[4]

2.1 Tvoření slov ve švédštině

Jelikož cílem této práce je popis a analýza švédských slov se sufixy *-is* a *-o* z hlediska slovotvorby, morfologie a sémantiky, pozornost je zde věnována všem aspektům, jež napomohou k popisu těchto švédských slov. Obecné popisy švédštiny zpravidla vychází z rozboru standardní variety jazyka. Tyto popisy řadí mezi nejvyužívanější slovotvorné procesy v současném švédském derivaci a kompozici (Bolander 2001, 65). Vzhledem k povaze švédských slov se sufixy *-is* a *-o*, jež lze ve většině případů definovat jako součást neformálního, nespisovného jazyka či slangu, je třeba v této práci zahrnout další procesy, zejména různé způsoby krácení slov. Jejich využití k tvorbě nových slov ve spisovném jazyce je však ve srovnání s kompozicí a derivací daleko řidší.

[3] Výše zmíněné faktory rozlišující různé slovotvorné procesy, tedy typ a počet komponentů, jejich pozice, pořadí a vztah mezi nimi, nicméně nezahrnují některé jiné slovotvorné procesy jako například abreviaci, což i později Čermák konstatuje a vysvětluje, že tento slovotvorný proces je na rozdíl od derivace a kompozice založený na přechodu, modifikaci slovotvorného základu (Čermák 1997, 199).

[4] Výskytu několika slovotvorných procesů najednou si lze povšimnout i u některých švédských slov se sufixy *-is* a *-o*.

2.1.1 Kompozice

Skládání slov neboli kompozice je slovotvorný proces založený na spojení dvou či více slovotvorných základů v jednu lexikální jednotku, slovo. Složenina či kompozitum je tedy slovo utvořené alespoň dvěma kořenovými morfémy. Ačkoliv v některých jazycích (mezi které patří i švédština a jiné germánské jazyky) je tento způsob tvoření slov hojně využívaný, v jiných jazycích je stejný význam vyjádřen větnou strukturou – frází[5] (Čermák 1997, 200). Slova kompozicí utvořená mohou být popisována z různých hledisek. Z formálního hlediska je popis kompozit zaměřen na strukturu slov vytvořených kompozicí, zatímco sémantické hledisko popisu se věnuje významem kompozit a sémantickými vztahy mezi členy kompozita.

S ohledem na strukturu složeniny a členů, jimiž je tvořena, se v kompozitum až na výjimky spojují základy slov, nikoliv jejich flektivní, skloňované tvary. Teprve výsledné kompozitum případně podléhá deklinaci či konjugaci. Toto pravidlo je obecně platné pro různé jazyky s různě rozvinutou flexí. V závislosti na konkrétním jazyce může proces skládání slov vyžadovat aplikaci dalších pravidel, jako například různé modifikace slovního základu (sanskrt) či vložení sémanticky prázdného interfixu (němčina) (Haspelmath 2015, 158n).

Kompozicí vzniká nová lexikální jednotka s vlastním významem, význam slova je však obvykle odvoditelný od jeho jednotlivých komponentů a (kvazi)syntaktických vztahů mezi nimi. Tyto vztahy jsou obdobou vztahů mezi slovy ve větě, v případě kompozit je však pozorujeme mezi morfémy, respektive mezi jednotlivými složkami kompozita (Čermák 1997, 200). Pokud je význam složeniny odvoditelný od významů členů kompozita, jedná se o tzv. transparentní kompozitum. Význam některých kompozit však nelze takto identifikovat, jelikož prošla procesem lexikalizace – význam kompozita se v jazyce ustálil. Jedná se tedy o tzv. netransparentní kompozita (Gyllenbok 2015, 115).

2.1.1.1 Struktura švédských kompozit

Ve švédském jazyce je kompozice považována za nejběžnější způsob, jakým se tvoří nová slova. Slovotvorné základy, které jsou členy kompozita a každý z nich

[5] Fráze je část větné struktury, která tvoří větný konstituent, jenž lze rozložit na více částí – hlavní řídící člen a člen závislý, který řídící člen modifikuje. Pokud je tedy ve švédštině vytvořeno například substantivum pomocí kompozice, v jiných jazycích může být obdobný význam vyjádřený nominální frází. Termín fráze je třeba odlišit od termínu kolokace, jímž je míněna kombinace slov, ustálené pojmenování či sousloví o dvou a více slovech, jež má v rámci slovotvorby povahu samostatné jednotky (Čermák 1997, 238nn).

je tvořen alespoň kořenovým morfémem, jsou až na výjimky volné. Mohou se tedy vyskytovat i jako samostatná slova.[6] Kromě samotného kořenového morfému může být slovotvorným základem například i odvozenina, složenina, nebo zkratka (Bolander 2001, 68nn).

Skládáním dvou a více slovních základů ve švédštině vzniká nová lexikální, sémantická, ale i prosodická jednotka. Od případů, kdy se stejné slovní základy ve švédštině vyskytují jako samostatná slova v neustáleném spojení slov, frázi (1), se kompozitum liší způsobem zápisu, skloňováním, významem, či intonací (Thorell 1984, 13).

(1) *ett höghus* „panelový dům“ x *ett högt hus* „vysoký dům“
(Thorell 1984, 14)

Kompozitum je skloňováno jako jedno slovo – pouze k poslední části jsou připojovány flektivní afixy označující množné číslo, jmenný rod či určenost. Naopak (plnovýznamová) slova ve frázi jsou skloňována každé zvlášť (Thorell 1984, 13). Zatímco význam fráze vychází z jednotlivých slov, které ji tvoří, význam složeniny vychází ze vztahu mezi členy kompozita. Obvykle je však význam složeniny specifičtější, vymezenější než význam fráze. Složenina *höghus* „panelový dům“ je hyponymem slova *hus* „dům“ – jedná se o jeden z možných typů domů (Thorell 1981, 26n). Zatímco význam fráze se stejnými slovními základy *ett högt hus* označuje všechny vysoké domy. Z hlediska intonace má kompozitum až na výjimky gravisovou výslovnost.[7] Nositeli akcentu ve frázi jsou však všechna plnovýznamová slova. Typ výslovnosti pak závisí na struktuře jednotlivých slovních základů – v (1) má adjektivum *högt* i substantivum *hus* akutovou výslovnost (Thorell 1984, 13).

[6] V některých případech ustálených, v jazyce etablovaných kompozit, je jednou z částí kompozita vázaný kořenový morfém. Výskyt vázaného kořenového morfému ve švédských kompozitech je nicméně marginální; týká se pouze malého počtu kompozit. Vázaný kořenový morfém, ve švédštině *restmorfem*, se nevyskytuje jako samostatná lexikální jednotka, jelikož samostatně postrádá jasný význam. Příkladem takového morfému může být například *körs-* ve slově *körsbär* „třešně“ (Malmgren 1994, 28). V angličtině je tento typ kořenového morfému označován jako *crannberry morpheme* (Josefsson 1997, 52).

[7] Výjimkou jsou některá lexikalizovaná kompozita jako například *måndag* „pondělí“ či *trädgård* „zahrada“ a zejména pak geografické názvy jako například města *Göteborg* či *Östersund* (Thorell 1981, 27).

2.1.1.2 Hláskové změny u švédských kompozit

Ačkoliv členy kompozita se podle obecné tendence zpravidla spojují ve svém základním tvaru[8] a teprve výsledné kompozitum podléhá deklinaci či konjugaci, v ojedinělých případech kompozice vyžaduje hláskovou změnu prvního komponentu. Tyto změny zahrnují odpadnutí koncového vokálu *-a* či *-e* (2), změna vokálu *-a* na *-e* (3) zejména u komponentů, které končí na *-ja* či *-ia*, nebo odpadnutí koncového vokálu spolu s vložením vokálu před poslední konsonantu (4). K těmto změnám dochází zejména u kmenů substantiv, sloves nebo obecně slov, u kterých to vyžaduje výslovnost (Thorell 1984, 33nn).

(2) *flicka* „dívka“ – *flicknamn* „dívčí jméno“
herre „pán“ – *herrcyklel* „pánské kolo“ (Thorell 1981, 36)
stryka „přejet po povrchu/žehlit“ – *strykjärn* „žehlička“
hämta „vzít“ – *hämtpizza* „dovezená pizza“ (Josefsson 2009, 101n)

(3) *olja* „olej/ropa“ – *oljetank* „ropný tanker“
historia „historie, příběh“ – *historielektion* „hodina dějepisu'“
sköterska „zdravotní sestra“ – *sköterskeelev* „studentka pečovatelství“ (Thorell 1984, 34)

(4) *tavla* „obraz“ – *tavelram* „rám obrazu“
siffra „cifra, číslo“ – *siffertips* „loterijní hra/sportka“ (Thorell 1984, 34)
klättra „šplhat, škrábat se“ – *klätterställning* „prolézačka“
vissla „pískat“ – *visselpipa* „píšťalka“ (Malmgren 1994, 36)

2.1.1.3 Slovní druh kompozit a členů kompozita

Z hlediska slovního druhu může být členem kompozita teoreticky kterýkoliv slovní druh. Tak je tomu alespoň v případě prvního komponentu složeniny (5). Poslední člen složeniny je z gramatického hlediska řídícím členem celého kompozita – určuje slovní druh výsledného slova.[9] Řídícím členem kompozita jsou zpravidla

[8] Vyjma ojedinělých případů kompozit typu *lillebror* "mladší bráška", které vzniklo spojením kmenů *lilla* "malý" (určitý tvar od adjektiva *liten*) a *bror* "bratr" (Thorell 1984, 41), nebo složenina *ögonhår* "řasa", které vzniklo kompozicí kmenů *ögon* "oči" (neurčitý tvar plurálu od substantiva *öga*) a *hår* "vlas, chlup" (Thorell 1984, 36). Dále se pravidlem neřídí tzv. imperativní kompozita či frázová (citátová) kompozita.

[9] Daleko méně obvyklá jsou kompozita, která jsou řazena mezi jiné slovní druhy než jejich druhý člen. Mezi tyto ojedinělé případy lze zařadit například kompozita typu *krypin* „místnůstka“ – zástupce tzv. imperativních kompozit (Faarlund et al. 2012, 61)

pouze autosémantika (6) – substantiva, adjektiva, verba, případně adverbia (Bolander 2001, 69nn).

(5) *du-reform* „reforma tykání“ (zájmeno)
fyrtal „čtveřice“ (číslovka)
motprestation „protiopatření“ (předložka)
jasägare „přitakávač“ (citoslovce) (Gyllenbok 2015, 120)

(6) *tvättpulver* „prací prášek“ (substantivum)
frihetsälskande „svobodymilovný“ (adjektivum)
söndagsstänga „zavírat o neděli“ (sloveso) (Thorell 1984, 15nn)

V některých popisech je tento výčet doplňován o předložky[10] (7), které mohou zastávat funkci řídícího členu ve složených předložkách. Jelikož jsou však předložky řazeny mezi uzavřené třídy slov, nelze v současné švédštině mluvit o produktivním způsobu tvoření. Uzavřené slovní druhy jsou zastoupeny omezeným počtem zástupců, a tento počet je zřídkakdy navyšován (Bolander 2001, 91).

(7) *därefter* „potom“
vartåt „kam“
framtill „vpředu“
utanför „venku, za“
invid „vedle, u“ (Thorell 1981, 59)

Zatímco frekvence výskytu, přesněji počet typů předložkových kompozit je značně omezený, jiná kompozita, zejména pak substantivní, se vyskytují hojně. S ohledem na slovní druh kompozit se frekvence výskytu kompozit různých slovních druhů značně liší. Současně jsou kombinace některých slovních druhů běžnější než jiné.

2.1.1.4 Konektém *-s* a pravidla jeho použití ve švédštině

Jak již bylo zmíněno, kompozice může vyžadovat aplikaci dalších pravidel v závislosti na konkrétním jazyce. V případě švédštiny kompozice může vyžadovat vložení sémanticky prázdného konektému, interfixu *-s* mezi členy kompozita – tzv.

[10] viz Thorell (1981)

fogemorfem (8). Vložení interfixu se týká některých kompozit, jejímž prvním členem je substantivum.

(8) *arbetsdag* „pracovní den“
stadsteater „městské divadlo“
kvällsöppen „otevřený večer“
världsberömd „světově proslulý“ (Thorell 1984, 15nn)

Vložení či absence tohoto interfixu se ve většině případů řídí morfologickými či fonologickými vlastnostmi slovotvorného základu prvního členu kompozita, jímž může být pouhý kořenový morfém, derivát, kompozitum či dokonce slovní spojení. Pravidly pro vkládání interfixu *-s*, jež jsou popsány v gramatikách, však nelze vysvětlit všechny případy a proto se někdy i rodilí mluvčí musí o správném užití konektému ujistit ve slovnících (Thorell 1984, 26).

Zpravidla pokud je prvním členem kompozita složenina nebo odvozenina[11] (9) je vložení konektému obligatorní. Oproti tomu bez vloženého *-s* se vyskytují kompozita, jejichž prvním členem je pouhý kořenový morfém, který končí na vokál nebo sykavku (Bolander 2001, 72). Pravidla pro vkládání konektému u kompozit, jejichž prvním komponentem je krátký jednoduchý slovní základ zakončený konsonantem, nejsou však podobně jednoznačná. V těchto případech se použití interfixu *-s* liší kompozitum od kompozita – některé slovní základy se v kompozitech vyskytují pouze s vloženým *-s*, některé slovní základy se vyskytují pouze bez vloženého *-s* a některé slovní základy se vyskytují s interfixem v jednom kompozitu, ale v jiném bez něj (10) (Malmgren 1994, 37).

(9) *barnmatsburk* „plechovka s dětskou výživou“
leksaksträbil „dřevěné autíčko“
tomhetskänsla „pocit prázdnoty“
demonstrationståg „demonstrační průvod“ (Bolander 2001, 72)

(10) *livsfarlig* „smrtelně nebezpečný“ x *livförsäkring* „životní pojištění“
skogsvård „lesní správa“ x *skogvaktare* „polesný“
bergsbruk „těžba“ x *bergbana* „lanová dráha“ (Malmgren 1994, 37)

[11] Výjimku tvoří deriváty se sufixy *-ande*, *-ende*, *-else*, *-are*, *-erska*, *-inna*, *-eri*, *-i*, *-ist*, *-ad*, *-id*, *-ik*, *-ett*, *-on*, *-ur*, nebo *-yr*. Pokud je prvním členem kompozita derivát odvozený jedním z těchto sufixů, konektém *-s* se v kompozitu nevyskytuje (Söderbergh 1971, 17).

Alternativní přístup k popisu užití konektému *-s*, jež by pomohl vysvětlit vložení či absenci interfixu v kompozitech, jejichž první člen je krátký, jednoduchý slovní základ, vychází z domněnky, že kompozita s konektémem a bez konektému se od sebe liší vztahem mezi jejich členy. V případech bez interfixu *-s* první část kompozita rozvíjí, blíže specifikuje část druhou, zatímco v kompozitech s ním vykazuje *-s* funkci genitivu a vytváří mezi komponenty určitý posesivní vztah (Kann 2011, 44nn).[12] Toto vysvětlení užití interfixu jistě vychází z historické spojitosti vkládání konektému a genitivního tvaru prvního členu kompozita. Některá lexikalizovaná kompozita si zachovala starý genitivní tvar prvního komponentu; kompozita tedy nemají konektém *-s*, nýbrž *-u*, *-o*, *-e* či *-a*, popř. *-i* (11).

(11) *kungakrona* „královská koruna“
nämndeman „přísedící u soudu“
kyrkogård „hřbitov“
gatukontor „technické služby“ (Gyllenbok 2015, 120)

Lexikalizovaná kompozita se zachovaným starým tvarem genitivu však byla vytvořena v době, kdy bylo užíváno těchto tvarů genitivu produktivní a v současné švédštině je jednotně nahrazeno flektivní koncovkou *-s* (Josefsson 2009, 66).

Přístupem, jež přisuzuje interfixu *-s* genitivní funkci, na druhou stranu však nelze vysvětlit výskyt konektému u některých kompozit, jejichž první člen tvoří derivát či kompozitum.

2.1.1.5 Zvláštní typy kompozit

Prvním členem kompozita nemusí být pouhý kořenový morfém, může se jednat o derivovaný či složený slovotvorný základ, či dokonce o větnou strukturu.[13] Kompozita, jejichž první člen je frázového či větného charakteru, jsou označována jako tzv. *ordgruppssammansättningar*[14] – frázová nebo citátová kompozita. Frázová kompozita jsou zvláštní tím, že je u nich alespoň částečně zachován větný charakter, který jinak během skládání slov zaniká (viz rozdíl *ett höghus* a *ett högt hus*). Vyznačovat se může například tím, že je zachováno skloňování (12),

[12] I přes historicky homomorfní vztah interfixu *-s* a genitivu *-s* se v moderní švédštině nevyznačuje tento interfix jako nositel přivlastňovací funkce, což vysvětluje tím, že první komponent má zřídkakdy referenční funkci (Josefsson 1997, 59).
[13] Víceslovné pojmenování zde vnímáme jako neustálený jazykový výraz nebo kombinaci dvou či více lexémů (Čermák 1997, 370).
[14] Další označení pro tyto složeniny je *gruppkomposita* (Gyllenbok 2015, 121).

syntaktické vztahy mezi konstituenty zůstávají explicitně vyjádřeny (13) nebo má první člen kompozita vyloženě citátový charakter (14). S ohledem na míru lexikalizace mohou mít tato kompozita různé varianty zápisu – dohromady, odděleně nebo se spojovníkem (Teleman 2010, 43n).[15]

(12) *Svarta havs-flottan* „Černomořské loďstvo“
förstamajdemonstrationen „prvomájová demonstrace“
treveckors-kurs „třítýdenní kurz“
svartabörs-affärer „obchody na černém trhu“ (Teleman 2010, 43n)

(13) *tur och retur-biljett* „zpáteční jízdenka“
slitochslängmentalitet „konzumní smýšlení vzít a vyhodit“
dörrtilldörrtrafik „přeprava od dveří ke dveřím“
munmotmunmetod „dýchání z úst do úst“ (Thorell 1981, 33n)

(14) *det-där-har-vi-hört-förut-minen* „výraz *To už jsme slyšeli*“
vi-har-den-äran-att-gratulera-kort „blahopřání *Je nám ctí Vám pogratulovat*“ (Josefsson 2005, 95)

Kromě frázových kompozit se ve švédštině marginálně vyskytuje i tzv. imperativní kompozitum – *imperativisk sammansättning*[16] (Söderbergh 1971, 10). Prvním členem imperativních kompozit je slovesný kořenový morfém v imperativu, který je následován částicí (15). Výsledné kompozitum se nicméně zpravidla řadí k substantivům.

(15) *krypin* „zákoutí/místnůstka“
komihåg „připomínka na lístečku“
tittut „hra na schovávanou (verze pro miminka)“ (Teleman 2010, 46)

Ačkoliv tento typ je ve švédštině spíše marginální, v jiných jazycích jako například italštině nebo čínštině je vysoce produktivní (Josefsson 2005, 86n).

[15] Kategorie frázových kompozit není ve švédštině jednoznačně definovaná, proto do této kategorie spadá mnoho velmi odlišných případů. V popisu norštiny je z této kategorie vyčleněna skupina útvarů typu *hvit slavehandel* „obchodování s bílým masem“ nebo *Ivar Aasen-senteret* „muzeum Ivara Aasena“, která je označována jako *forleddstilknytning*. Na tyto útvary není nahlíženo jako na kompozita, nýbrž jsou klasifikovány pouze jako kompozitům podobné fráze (Faarlund et al. 2012, 77).

[16] Zajímavostí u imperativních kompozit je pozice řídícího členu. Na rozdíl od ostatních typů kompozit stojí řídící člen na první pozici složeného slova a tím porušuje tzv. pravidlo pravé ruky.

2.1.1.6 Klasifikace kompozit

I přes jedinečné charakteristiky jednotlivých jazyků, obsahuje zpravidla klasifikace kompozit základní typy, které jsou pro jazyky společné. Klasifikace kompozit vychází z popisu (kvazi)syntaktických a sémantických vztahů mezi členy kompozita (Bloomfield 1973, 233nn). Syntaktické hledisko popisu kompozit rozlišuje složená slova podle typu (kvazi)syntaktických vztahů mezi svými členy. Tyto vztahy jsou obdobou vztahů mezi slovy ve větě, zde je ale můžeme pozorovat na úrovni slova, mezi jednotlivými členy kompozita (Čermák 1997, 200). Na základě tohoto vztahu se pak v jazyce zpravidla rozlišují alespoň dva základní kompoziční typy – determinační a koordinační. Sémantické hledisko popisu kompozit se soustřeďuje na vztah mezi významem celého kompozita k jednotlivým členům, zejména pak k sémantickému řídícímu členu. Pokud je sémantický řídící člen v kompozitu explicitně vyjádřena v tomto případě je kompozitum zpravidla jeho hyponymem, jedná se o kompozitum endocentrické. Pokud sémantický řídící člen explicitně vyjádřen není, sémantický řídící člen je umístěn mimo kompozitum, tato kompozita jsou označována za exocentrická (Haspelmath 2015, 159nn). Syntaktické a sémantické hledisko popisu kompozice nicméně nelze při klasifikaci kompozit zcela odloučit.

2.1.1.6.1 Syntaktické hledisko popisu kompozit

V rámci klasifikace z pohledu syntaktických vztahů mezi členy kompozita jsou ve švédštině nejběžnější typem determinační kompozita[17] (16), též nazývaná *tatpurusha* (Gyllenbok 2015, 121). Tento typ složených slov se vyznačuje podřadným vztahem mezi komponenty – vztahem determinace. Zpravidla první člen kompozita je členem závislým. Obvykle má tento člen povahu atributu, v rámci kompozita tak představuje pouze modifikující prvek. Závislý člen kompozita pouze rozvíjí, popisuje či blíže specifikuje řídící člen kompozita (Josefsson 2009, 102).[18]

(16) *husbåt* „hausbót/obytná loď“
rödvin „červené víno“

[17] Determinační kompozita se také nazývají subordinační, jelikož jeden člen kompozita je syntakticky podřadný druhému, nebo atributivní, protože jeden ze členů kompozita má funkci atributu ve vztahu k druhému členu kompozita (Bloomfield 1973, 235).
[18] Josefsson (2009) v souvislosti s determinačními kompozity zmiňuje také tzv. pravidlo pravé ruky, jenž určuje, který komponent složeniny je tím hlavním členem a určuje tedy slovní druh výsledného kompozita. Pravidlo pravé ruky tedy identifikuje sémanticko-syntaktický řídící člen a zpravidla jím je právě komponent, jež se v kompozitu vyskytuje nejvíce napravo (Josefsson 2009, 102).

sjukhusmatsal „nemocniční jídelna“
fönsterglas „okenní sklo“ (Bolander 2001, 70n)[19]

Druhý typ kompozit je označován za koordinační, též *dvandva* (Gyllenbok 2015, 121). (Kvazi)syntaktickým vztahem mezi členy kompozita, kterých může být i více než dva, je koordinace (17). U tohoto typu kompozit jsou oba členy "na stejné úrovni a můžeme je parafrázovat pomocí 'a', a proto se nazývají souřadná, koordinační kompozita." (Haspelmath 2015, 161).

(17) *dansk-norsk-svensk* „dánsko-norsko-švédský“[20]
fulsnygg „hezký a ošklivý zároveň“
sötsur "sladkokyselý" (Bolander 2001, 71)

Členy takových kompozit jsou ve skutečnosti tvořeny samostatnými referenty, respektive samostatnými sémantickými řídícími členy (Haspelmath 2015, 161).

2.1.1.6.2 Sémantické hledisko popisu kompozit

Sémantický popis kompozit se zaměřuje na to, jaký má význam kompozita vztah k významu sémantickému řídícímu členu. Ve švédském jazyce dominují endocentrická kompozita, jejichž sémantický řídící člen je explicitně vyjádřen. Zpravidla se jedná o typ determinačních kompozit, kde sémantickým řídícím členem je druhý člen kompozita (16). Vztah významu celého kompozita k sémantickému řídícímu členu je obvykle založen na hyponymii. Význam celého kompozita představuje tedy určitý konkrétní typ či druh referenta, jenž je vyjádřen řídícím členem.

Oproti endocentrickým kompozitům není sémantický řídící člen, referent exocentrických kompozit explicitně vyjádřen, není jím žádný ze členů kompozita. Sémantický řídící člen je umístěn mimo kompozitum. Ze syntaktického hlediska se zpravidla jedná o determinační kompozita tzv. *bahuvrihi* (18) (Haspelmath 2015, 157nn).

[19] Z determinačních kompozit je někdy vyčleňována skupina kompozit, ve kterých je čistě ze sémantického hlediska druhý člen kompozita závislý, a naopak první člen kompozita řídící a jež se nazývá *karmadharaya* (Gyllenbok 2015, 121).
[20] V lingvistickém popisu norštiny je obvykle slovní útvar, který se podobá koordinačnímu kompozitu zároveň však také frázi, označován jako *pseudosammensetning* „nepravé kompozitum“ a do této kategorie jsou řazena například topografická pojmenování typu *Aurskog-Høland* nebo kompozita typu *dansk-svensk-norsk (ordbok)* „dánsko-švédsko-norský (slovník)“ (Faarlund et al. 2012, 67n). Vymezení podobné kategorie nicméně ve švédštině chybí.

(18) *grönbena* „vodouš bahenní“ – mající zelené nohy
svartskjorta „Černá košile (fašistické hnutí)“ – mající černou košili
rödskinn „Indián“ – mající rudou kůži (Gyllenbok 2015, 110)

Vztah významu tohoto typu kompozita k sémantickému řídícímu členu je obvykle posesivní či metonymický. Referent je zpravidla pojmenován na základě nějakého charakteristického či dominantního rysu či části vyjádřenou kompozitem (Josefsson 2009, 101nn). Posesivní vztah kompozita *svartskjorta* lze parafrázovat jako „osoba mající černou košili“ (jež signalizuje příslušnictví k určitému hnutí).

2.1.2 Derivace

Derivace neboli odvozování je slovotvorný proces, během kterého dochází k připojení derivačního afixu k slovotvornému základu. Na rozdíl od volného kořenového morfému, jenž se může vyskytovat samostatně, je derivační afix morfém vázaný. Běžný derivační afix je nutné připojit k slovotvornému základu, jenž je tvořen alespoň kořenovým morfémem. Afix má podobu krátkého morfému s abstraktním významem. Druhy afixů jsou rozlišovány v závislosti na jejich postavení ve slově a zejména pak postavení vůči slovnímu základu. Afixy, jež předcházejí slovotvornou bázi, jsou označovány jako prefixy, zatímco afixy, které slovotvornou bázi následují, se nazývají sufixy (Haspelmath 2015, 36n).[21]

Z hlediska funkce a sémantiky představují derivační afixy, v závislosti na jazyce, pestrou kategorii morfémů. Tyto vázané morfémy mohou mít ve slovotvorbě obecně kategorizační funkci (určují slovní druh), ryze pragmatickou funkci, či vyjadřovat kognitivní význam (např. název konatele činnosti).[22] Mezi afixy s čistě pragmatickou povahou jsou řazeny různé evaluativní afixy, jež vyjadřují hodnocení či postoj a vyskytují se například v deminutivech (slova se zdrobnělým významem) či pejorativech (slova s hanlivým významem) (Čermák 1997, 197n).

2.1.2.1 Derivace ve švédštině – domácí a cizí systém odvozování

Úvodní poznatky formálního popisu derivace ve švédštině zpravidla zahrnují rozlišení dvou systémů derivačních prostředků na základě jejich etymologie.

[21] Kromě prefixů a sufixů se v jazycích dále setkáme s infixy, které se vyskytují uvnitř slovotvorného základu, či cirkumfixy, jež jsou ke slovotvornému základu připojovány z obou stran (Haspelmath 2014, 37). Tyto typy afixů však při popisu švédštiny nejsou zmiňovány.
[22] Flektivními afixy, respektive sufixy (ve švédštině *böjningssuffix*), které mají čistě gramatickou funkci a účastní se pouze tvorby tvarů slov nikoliv tvorby nových slov, se tato práce nezabývá.

Skupina domácích afixů zahrnuje morfémy severogermánského původu, nicméně patří sem i afixy převzaté z němčiny. Přestože se mnoho domácích derivačních afixů dostala do švédštiny skrze výpůjčky, nejsou německé afixy vnímány jako cizí díky příbuznosti němčiny a švédštiny. Skupina cizích afixů je tvořena morfémy, jež byly nejčastěji přejaty z románských jazyků, především latiny a francouzštiny, případně řečtiny.[23] Tyto afixy se časem ve švédštině etablovaly a v mnoha případech se staly produktivní k tvorbě nových švédských slov.

Důvodem, proč jsou švédské derivační prostředky klasifikovány na základě jejich etymologie, je v první řadě vliv cizích sufixů na hlavní přízvuk ve slově (19), jelikož u domácích sufixů (20) takovou schopnost zpravidla nepozorujeme (Söderbergh 1971, 35nn).

(19) *mu'sik* „hudba“ – *'musiker* „hudebník“ – *musi'kalisk* „hudební“
(Thorell 1984, 70)

(20) *'måla* „malovat – *'målare* „malíř“ – *'målning* „malba“
(Söderbergh 1971, 39)

Popisy derivace s ohledem na etymologii afixů rozlišuje deriváty domácího a cizího původu a zpravidla se jimi zabývají odděleně. Afixy domácího původu mají mnohdy ekvivalent cizího původu a stejně tomu tak je i v případě slovotvorných základů. Mnoho derivovaných slov bylo vytvořeno kombinováním komponentů stejného původu. Existence dvou etymologicky odlišných derivačních prostředků a přístup k jejich popisu může navodit dojem, že švédský jazyk disponuje dvěma oddělenými systémy derivace. Tedy, že domácí afixy se pojí se slovotvornými základy domácího původu, zatímco cizí afixy se kombinují se slovotvornými základy cizího původu. Tuto tendenci by mohl podpořit výskyt dvojice synonymních derivátů (21), z nichž jeden derivát je tvořen domácími komponenty, zatímco druhý cizími (Thorell 1981, 77). Významový rozdíl mezi synonymy je zpravidla stylistický.

(21) *samarbete* (domácí) – *kooperation* (cizí) „spolupráce“
avvapna (domácí) – *desarmera* (cizí) „odzbrojit“

[23] Terminologie švédských afixů se značně liší. Thorell (1984) pracuje s afixy (respektive pouze sufixy) germánskými a románskými, zatímco prefixy rozlišuje pouze na základě přízvučnosti, Bolander (2001) dělí derivační prostředky na seversko-germánské a řecko-románské. Mimo rozdílného názvosloví se nicméně tyto přístupy k popisu derivace a derivačních prostředků ve švédštině výrazně neliší.

olaglig (domácí) – *illegal* (cizí) „nezákonný“ (Söderbergh 1971, 41)

Systémy švédských derivačních prostředků nelze ve švédském jazyce od sebe zcela oddělit. Výskyt derivovaných slov s komponenty různého původu (22) není zcela nemožný. Kombinace morfémů v rámci derivace není ve skutečnosti řízena etymologií morfémů, nýbrž jejich prosodickými vlastnostmi (Riad 2013, 227n).

(22) *proportionerlig* „proporční“
redaktörskap „redakce“
respektlös „neuctivý“ (Riad 2013, 227n)

Slova cizího původu jsou do jazyka přejata jako lexikální jednotky bez ohledu na to, zda jsou v původním jazyce morfologicky rozložitelná. Jako lexikální jednotky se bez obtíží mohou stát základem pro slovotvorné procesy jazyka, do něhož byla přejata – v tomto případě švédštiny. Slovní základy cizího původu mohou být tedy bez větších obtíží odvozeny domácími afixy. Oproti těmto kombinacím je spojení domácího slovního základu s cizím sufixem méně frekventované. Některé cizí afixy snadněji vytváří kombinace s domácími slovotvornými základy, jiné cizí afixy vytváří deriváty s hybridním charakterem (22) (Thorell 1981, 76n). [24]

(23) *läckage* „průsak“
frukostera „posnídat“
muntration „veselení“ (Thorell 1981, 76)

2.1.2.1.1 Přízvučnost švédských afixů

Etymologie švédských derivačních prostředků souvisí, alespoň částečně, s umístěním přízvuku ve slově. Většina prefixů je klasifikována jako přízvučná bez ohledu na jejich etymologii. Zatímco hlavní přízvuk ve slovech odvozených domácími prefixy je zpravidla umístěn na první slabice (24), u derivátů cizího původu

[24] Slova, jež obsahují komponenty různého původu se ve švédském jazyce nazývají *hybridord* „hybridní slova“ (Gyllenbok 2015, 116). Tento termín nezahrnuje pouze slova vytvořená derivací, ale například i slova vytvořená kompozicí. Kromě řecko-latinských kombinací jako například *automobil* (z řeckého *auto-* znamenající "samo" a latinského *mobilis* ve významu "pohybující se") nebo *televize* (z řeckého *tele-* ve významu "daleko" a latinského *visio*, které lze přeložit jako "obraz"), které se vyskytují napříč jazyky, stojí v současném švédském jazyce za pozornost kombinace švédsko-anglické jako například *chillkröka* „v klidu popíjet“ (z anglického *chill* „být v klidu, mít pohodu“ a švédského *kröka* „pít alkohol“) nebo *ficktwittra* „nezáměrně napsat na twitter s telefonem v kapse“ (ze švédského *ficka* „kapsa“ a anglického *twitter* „štěbetat/twítovat“) (Alm 2011, 36n).

nemají prefixy na umístění hlavního přízvuku vliv a vyskytuje se spíše ke konci slova.

(24) *'oanvändbar* „nepoužitelný“
'urtråkig „šíleně nudný“
'fortleva „přetrvávat, přežít“
'samarbeta „spolupracovat“ (Thorell 1984, 52nn)

Výjimku mezi domácími prefixy tvoří pouze germánské prefixy *be-* a *för-* (25), kterými se odvozují slovesa. Tyto dva prefixy jsou nepřízvučné, hlavní přízvuk ve slově se tedy vyskytuje obvykle na slabice druhé – na první slabice slovního základu, k němuž je prefix připojen (Thorell 1984, 51nn).

(25) *be'tvivla* „pochybovat“
be'segra „porazit“
för'tvivla „zoufat si“
för'neka „popřít“ (Thorell 1984, 63)

Domácí sufixy ve většině případů nemají vliv na umístění hlavního přízvuku ve slově. Výjimku představuje sufix *-eri* (26), který jako jediný domácí sufix strhává hlavní přízvuk na poslední slabiku slova (Thorell 1984, 70).[25]

(26) *brygge'ri* „pivovar“
gjute'ri „slévárna, ocelárna“
drömme'rier „snění“
frosse'ri „obžerství“ (Thorell 1981, 100)

U odvozenin cizího původu se i přes přízvučnost prefixů hlavní přízvuk na začátku slova ve většině případů nevyskytuje. Tato slova si ponechávají svůj původní koncový přízvuk na kořeni slova, případně o jeho umístění rozhodují sufixy (27). Cizí sufixy strhávají ve většině případů hlavní přízvuk na poslední slabiku s výjimkou slovesných sufixů *-era, -isera* a adjektivního sufixu *-istisk*, kde se hlavní přízvuk nachází na předposlední slabice (Thorell 1984, 70).

[25] Z hlediska zařazení sufixu *-eri* do jednoho ze systémů představuje tento sufix přechodový bod. Sufix je sice původem románský, nicméně do švédštiny byl přejat z němčiny. Díky německým výpůjčkám se sufix *-eri* v jazyce etabloval, což následně umožnilo přejímání slov s tímto sufixem přímo z francouzštiny (Söderbergh 1971, 91). I přes románský původ zahrnuje Thorell ve své klasifikaci sufix *-eri* mezi germánské sufixy a dodává, že je natolik produktivní, že umožňuje kombinace se slovotvornými bázemi domácího i cizího původu (Thorell 1984, 77).

(27) *demobili'sera* „demobilizovat“
impor'tera „importovat“
bilate'ral „bilaterální“
predesti'nera „předurčit“ (Thorell 1981, 61)

2.1.2.2 Klasifikace švédských afixů na základě slovního druhu

Kromě etymologie a přízvučnosti zahrnuje formální popis švédských afixů slovní druh slovotvorného základu, se kterým se určitý afix pojí, a v případě sufixů i slovní druh výsledného derivátu. Slovotvorným základem derivátu, stejně jako tomu bylo v případě kompozice, může být kořenový morfém, ale i derivát či kompozitum.[26] Funkcí švédských prefixů je zpravidla pouze modifikovat význam slovotvorného základu bez vlivu na jeho gramatiku.[27] Prefix se ve švédském jazyce nevyznačuje slovním druhem, a proto se může kombinovat s různými slovními druhy. Naproti tomu sufixy se (nejen ve švédštině) vyznačují schopností rozhodovat o slovním druhu derivátu, případně měnit slovní druh slovotvorného základu – schopnost tzv. transpozice.[28] Sufixy jsou proto klasifikovány na základě slovního druhu, jež tvoří – podstatná jména, přídavná jména, slovesa, příslovce (Söderbergh 1971, 32n).

Na rozdíl od prefixů hraje slovní druh slovotvorného základu zásadní roli v kombinovatelnosti sufixů. Jako příklad může být uveden sufix *-are* (28), jenž tvoří substantiva společného jmenného rodu (utrum). Slovotvorným základem derivátů se sufixem *-are* může být sloveso či substantivum. (Thorell 1984, 78).

(28) *sluta* „zavřít“ – *slutare* „závěrka u fotoaparátu“
spamma „rozesílat spam“ – *spammare* „osoba, která rozesílá spam“
rodd „veslování“ – *roddare* „veslař“ (Bolander 2001, 78)

Formální klasifikace je při popisu afixů zpravidla následovně doplněna o klasifikaci sémantickou. Určitý afix může mít v závislosti na slovotvorném základu,

[26] Afixální kompozita, slova s alespoň dvěma kořenovými morfémy a jedním afixem, jsou obvykle ve švédských gramatikách vyčleněny zvlášť, jelikož finálním slovotvorným procesem je derivace. Takto vytvořená slova se nazývají *avledda sammansättningar* „odvozená kompozita“ (Bolander 2001, 69).
[27] Výjimkou je prefix *be-*, který má vliv na tranzitivitu sloves.
[28] Sufixy slovní druh pouze určují, během sufixace nemusí nutně docházet ke změně slovního druhu jako je tomu například u slov *sjuk* "nemocný" a *sjuklig* "chorobný" (Thorell 1984, 67).

se kterým se pojí, odlišné významy. Sémantika prefixu *o-* (29) může být s některými slovotvornými základy čistě negující, s jinými pejorativní.

(29) *olydnad* „neposlušnost“
oro „nepokoj, neklid“
ogräs „plevel“
odjur „netvor, bestie“ (Thorell 1984, 52)

Podobně může být stejný význam vyjádřen více afixy, které se však kombinují s odlišnými slovotvornými základy (Söderbergh 1971, 32n).

2.1.2.3 Hláskové změny způsobené derivací

Podobně jako tomu bylo u kompozice, tvorba nových slov pomocí sufixace, během níž dochází k připojení derivačního sufixu ke slovotvornému základu, v některých případech vyžaduje hláskovou změnu slovotvorného základu. Mezi nejčastější hláskové změny způsobené derivací patří odpadnutí koncového neznělého vokálu (30), vložení sémanticky prázdného morfému *-s* mezi slovotvornou bázi a sufix (31) nebo alternace vokálu uvnitř kořene slova (32) (Thorell 1984, 68n).

(30) *böja* „ohnout“ – *böjbar* „ohybatelný“
granne „soused/ka“ – *grannskap* „sousedství“
cello „cello“ – *cellist* „cellista/cellistka“[29]

(31) *barn* „dítě“ – *barnslig* „dětinský“
själ „duše“ – *själslig* „duševní“
kropp „tělo“ – *kroppslig* „tělesný“

(32) *svart* „černý“ – *svärta* „očernit“
hård „těžký“ – *härda* „zocelit“
tom „prázdný“ – *tömma* „vyprázdnit“

2.1.3 Na pomezí skládání a odvozování

Ačkoliv kompozice a derivace jsou na první pohled vnímány jako dva zcela odlišné slovotvorné procesy, v některých případech nelze jednoznačně definovat

[29] Zvláštním případem jsou slovotvorné báze, které končí na nepřízvučné *-er*, *-el*, *-en*. Zde, stejně jako u slov končících pouze na nepřízvučný vokál, během odvozování sloves pomocí sufixu *-a* dochází ke ztrátě vokálu v bázi – například *hunger* „hlad“ – *hungra* „hladovět“ (Thorell 1984, 68).

část slova jako kořenový morfém nebo pouhý derivační afix, a určit tak, zda-li je výsledné slovo produktem kompozice či derivace. Některé útvary se totiž vyznačují řadou rysů charakteristických pro derivační afixy, ale současně i rysy, jež jsou připisovány kořenovým morfémům. Tyto přechodové útvary se nazývají afixoidy.[30] Jelikož afixoidy nejsou spojovány se samostatným slovotvorným procesem, jež by byl definován v kontrastu k derivaci a kompozici, jednotlivé případy tvorby slov s afixoidy jsou klasifikovány jako produkty buď derivace nebo kompozice. Přijetí afixoidů jako nové strukturní kategorie se však mnohdy ukazuje být užitečné při popisu méně prototypických útvarů, stejně tak v rámci mapování změn uvnitř slovotvorné struktury jazyka, jelikož některé derivační afixy se vyvinuly z kořenových morfémů (Ascoop a Leuschner 2006, 4).

Ve švédštině jsou afixoidy definovány jako vázané morfémy, které byly sekundárně vyčleněné ze slov přejatých z řečtiny či latiny nebo se vyvinuly ze slov domácích. V případě domácích afixoidů se mohou tyto vázané morfémy ve švédštině vyskytovat současně vedle formálně identických volných morfémů, respektive slov, zejména substantiv, adjektiv nebo i sloves.[31] Vázané afixoidy a volně se vyskytující slova se však od sebe odlišují sémanticky – afixoidy mají obecnější či metaforický význam (33).

(33) *jätte* „obr“ – *jättebråk* „strašný hluk“
fattig „chudý“ – *kalorifattig* „nízkokalorický“

Jelikož afixoid je morfém vázaný a podobně jako afix má ve srovnání s kořenovým morfémem obecnější význam, je základní význam ve slovech s afixoidy určován slovotvorným základem, ke kterému je afixoid připojen (Ascoop a Lesuchner 2006, 6).

Podobnost mezi afixoidy a afixy spočívá i v rozlišení prefixoidů, jež slovotvorný základ předchází, a sufixoidů, jež ho následují. Jako přechodové útvary však afixoidy vykazují podobnost i vůči volným kořenovým morfémům, či slovům.

[30] Existují různá pojmenování pro útvary tohoto typu; v němčině se pracuje s termínem a*ffixoid* (Ascoop et Leuschner 2006, 1), v angličtině pak například s termínem *combining form* (Haspelmath 2015, 349). Ve švédštině se však tomuto tématu zatím nedostalo dostatečné pozornosti, tudíž neexistuje jednotná terminologie a klasifikace. Snahy ve švédské lingvistice vyčlenit prefixoidy a sufixoidy jako samostatnou třídu slovotvorných prostředků vedly k termínům jako *kvasisuffix* (Josefsson, 2005) nebo *prefixlik förled* (Lundbladh, 2002).

[31] Ascoop a Leuschner uvádí, že zvláštností švédských prefixoidů je možnost eliptického výskytu, tedy výskytu bez slovotvorného základu jako na příklad v replice *Är du trött?* „Jsi unavený/á?“ – *Jätte!* „Strašně!“ V eliptickém užití je zachován význam ze slova s prefixoidem *jättetrött* „strašně unavený“ (Ascoop a Leuschner 2006, 6).

Některá slova tvořená složeným slovotvorným základem, k němuž je připojen sufixoid, vyžadují vložení sémanticky prázdného interfixu *-s* (34) (Josefsson 2005, 134).

(34) *rikspråksenlig* „v souladu s obecným jazykem“
småstadsaktig „maloměšťanský“
lagstiftningsmässig „legislativní“ (Söderbergh 1971, 142nn)

Přestože afixoidy nejsou spojovány se samostatným slovotvorným procesem, ilustrují tyto přechodové morfémy, že hranice mezi jednotlivými slovotvornými procesy nemusí být vždy ostré a u některých slov nemusí být určení slovotvorného procesu, jímž byla utvořena, zcela jednoznačné.

2.1.4 Abreviace

Zatímco kompozice a derivace jsou řazeny mezi konkatenativní procesy ve slovotvorbě, u kterých dochází k připojení či řetězení morfémů, ve slovotvorbě se setkáme i s procesy nonkatenativními. U nonkatenativních procesů dochází k modifikaci či změně uvnitř vstupního slovotvorného základu (Klégr 2015, 90n). Významným zástupcem nonkatenativních procesů ve slovotvorbě je abreviace neboli zkracování.

Oproti kompozici či derivaci, kterými jsou obecně tvořena slova pro nové koncepty či jevy, jsou abreviací pouze upravována pojmenování pro již známé koncepty. Koncepty tak získávají kratší a tím i příhodnější názvy či jiné konotace.[32] Jejich užití v jazyce je mnohdy omezené na konkrétní kontexty – například se vyskytuje ve slovní zásobě určité jazykové skupiny (Kreidler 2004, 959nn).

Výsledkem procesu abreviace je zkratka,[33] též abreviatura, a definována je jako „jednotka mluvené nebo psané řeči utvořená z některých (ne všech) zvukových nebo grafických prvků plné formy, s níž je zkratka v určitém lexikálně sémantickém vztahu.“ (Hrbáček 1979, 14) Abreviací tedy dochází k částečnému odstranění

[32] Konotace jsou definovány jako sekundární rysy lexikálního významu. Tyto sekundární rysy mohou být různé povahy – nejčastěji však povahy asociativní (Čermák 1997, 345).
[33] S ohledem na Hrbáčkovu (1971) terminologii se tato práce tedy zabývá pouze zkratkami lexikálními. Od zkratek lexikálních, jež jsou produktem slovotvorného procesu abreviace, rozlišuje Hrbáček zkratky grafické, též textové, které mají zkratkovou povahu pouze v psaném jazyce, ale v mluveném projevu si zachovávají svou plnou formu. Textové zkratky jsou tedy pouze projevem ekonomičnosti v textu, nikoli slovotvorby. Mezi lexikální zkratky nelze také zahrnout redukované výslovnosti slov v souvislé řeči, jež jsou zkrácené v mluveném jazyce, ale v psaném jazyce zůstává jejich forma nezměněna.

materiálu původní lexikální jednotky. A jelikož abreviatura je vytvořena pouze z části nebo částí lexikální jednotky, lze mezi zkratky zahrnout všechny lexikální jednotky s alespoň částečně fragmentárním charakterem z hlediska výslovnosti i zápisu.[34]

Ačkoliv zkratka a její plná forma nejsou formálně identické, sdílí zpravidla stejný pojmový význam. Z tohoto důvodu byly zpočátku zkratka a plná forma mnohdy vnímány jako pouhé varianty stejného pojmenování a následkem toho pak nebyla abreviace řazena mezi slovotvorné procesy (Hrbáček 1979, 15). Později se však ukázalo, že i pouhou změnou formy se zpravidla alespoň částečně modifikuje význam slova. Ačkoliv pojmový význam abreviatury a původní nezkrácené lexikální jednotky se nemění, zpravidla se však význam liší alespoň částečně – stylisticky, mírou expresivity, citovým zabarvením. Současně s rostoucí frekvencí užití abreviatury může klesat frekvence užití plné formy, jež může být zkratkou i plně nahrazena. Zkrácená forma se v tomto případě stává etablovaným slovem v jazyce a zkratkou zůstává jen etymologicky (Hrbáček 1979, 15).

Z hlediska slovotvorného základu vstupujícího do procesu abreviace může být teoreticky zkrácena jakákoliv lexikální jednotka. K abreviaci nicméně obvykle dochází u dlouhých či velmi frekventovaných slov, či víceslovných pojmenování. Obecně platí, že čím je slovo kratší, tím lépe se pamatuje. A právě ta nejkratší slova jsou zařazena mezi nejpoužívanější slovní zásobu, a to nejen ve švédštině, ale v jazycích obecně. Čím častěji se slovo či slovní spojení používá, tím snadněji podléhá abreviaci.

Motivace k využití kratších variant slov a slovních spojení je různá v závislosti o jaký typ zkráceného útvaru se jedná. Zpravidla alespoň částečně hraje roli snaha odstranit jazykovou redundanci – snaha šetřit čas a prostor ve srovnání s užitím plných forem. V tomto ohledu mohou být zkratky vnímány jako produkt obecné

[34] Mezi abreviační postupy nejsou řazeny deprefixace a desufixace, při nichž dochází k odstranění prefixu či sufixu. V češtině jsou tyto regresivní postupy slovotvorby klasifikovány jako projevy zpětné derivace (Hrbáček 1979, 89n). Obdobně je ve švédském jazyce klasifikována desufixace označovanou jako *retrogradering* „retrográdní tvoření“ (Söderbergh 1971) nebo *regressiv avledning* „zpětná derivace“ (Thorell 1981).

tendence jazykové ekonomie.[35] Tvorbou abreviatur však hrozí vznik homonymie[36] mezi zkratkami nebo zkratkou a jiným slovem (Sigurd 1979, 95nn).

Ačkoliv princip zkracování, stejně jako derivace a kompozice, jsou dané systémem konkrétního jazyka, některé způsoby krácení slov, respektive typů zkratek, jsou stejné pro většinu jazyků. Typy zkratek jsou obvykle rozlišeny na základě charakteru fragmentu – části, která je po krácení zachována. Fragmenty mohou být písmena, zlomky morfémů, ale i úplné komponenty (Hrbáček 1979, 12).

Ve švédském jazyce jsou zpravidla rozlišovány dva typy zkratek – *initialord* „iniciálové zkratky" a *kortord* „zkrácená slova" (Söderbergh 1971, 177n).[37] Mezi zkrácená slova ve švédštině lze zařadit nejen elipticky a mechanicky zkrácená slova, ale i slova vytvořená smíšenými způsoby tvoření, které zahrnují abreviaci – slova zkřížená *teleskopord* či derivačně zkrácená. Plnou formou je nejčastěji kompozitum nebo víceslovné pojmenování (Thorell 1981, 159nn).[38]

[35] Princip jazykové ekonomie je vnímán jako jeden ze základních zákonů jazykového chování a lze ji definovat jako tendenci mluvčích směřovat ke stručnosti a současně snahu šetřit energií během promluvy. Jazyková ekonomie se tedy netýká pouze slov a jejich tvorby, nýbrž všech úrovní jazyka. Na úrovni slova se jazyková ekonomie netýká pouze vzniku zkratek lexikálních, tedy produktu slovotvorného procesu abreviace, nýbrž i grafických či fonických – redukované výslovnosti slov v mluveném jazyce. Slovotvorný proces abreviace směřuje k syntagmatické ekonomii, tedy kompenzaci za delší pojmenování, současně se však staví proti ekonomii paradigmatické, jelikož zvyšuje počet slov. Tendence jazykové ekonomie je tedy velmi komplexní a složitý jazykový jev a nelze jej jednoduše definovat či jej vztáhnout pouze na tvorbu abreviatur (Hrbáček 1979, 33n).

[36] Homonymie představuje výskyt dvou forem, jež se vyznačují identickou zvukovou či grafickou formou, jejich významy jsou však nepříbuzné (Čermák 1997, 331).

[37] Abreviaci jako slovotvornému procesu je ve švédské jazykovědě věnováno velmi málo pozornosti, což má za vliv nejen na rozpracovanost klasifikace různých typů abreviatur a způsobů zkracování, nýbrž i terminologii. Zatímco Söderbergh (1971) rozlišuje mezi *initialord* a *kortord*, Thorell (1981) označuje termínem *kortord* všechny typy zkratek, tedy iniciálové zkratky i slova zkrácená, které dále dělí na slova elipticky zkrácená, mechanicky zkrácená a tvořená pouze iniciálami. Klasifikace švédských abreviatur v této práci vychází z kombinace obou zmiňovaných přístupů a opírá se též o Hrbáčkův výčet různých typů zkratek v češtině. Ačkoliv švédština a čeština nejsou jazyky příbuzné či typologicky podobné a některé typy zkratek popsaných Hrbáčkem se ve švédštině nevyskytují vůbec nebo jen velmi okrajově, poukazuje Hrbáčkova studie na výskyt různých typů zkratkových útvarů a způsobů, jakými byly vytvořeny, také v dalších jazycích, které jsou typologicky švédštině podobné.

[38] Rozsáhlou typologii abreviatur ve švédštině předkládá lingvistka Nübling (2001), kterou zakládá na typologii německých abreviatur publikované profesorkou Elke Ronneberger-Sibold. Autorka rozlišuje mezi akronymy (iniciálovými zkratkami), zkrácenými slovy a zvláštními případy. Akronymy dále člení na ta, která se čtou slabičně, a ta, u kterých jsou iniciály vyslovovány stejně jako se čtou písmena v abecedě. Mezi zkrácená slova řadí počátečně, mediálně a finálně mechanicky zkrácená slova. Mediálně mechanicky zkrácená slova typu *synkad* (*synkroniserad*) „synchronizovaný" nazývá *teleskopord*. Zvláštní případy zkracování zahrnují derivačně zkrácená slova typu *alkis* (*alkoholist*) „ochlasta", která jsou vytvořená současně abreviací původní plné formy a připojením sufixu, složená zkrácená slova typu *t-bana* (*tunnelbana*) „metro", u kterých je jeden ze členů kompozita zkrácen na pouhou iniciálu, složená zkrácená slova typu *kemtvätt* (*kemisk tvätt*) „čistírna", u kterých dochází alespoň u jednoho ze členů k mechanickému krácení původní plné formy, a elipticky zkrácená slova vytvořená abreviací, jež dodržuje morfémový šev (Nübling 2001, 172). Klasifikace švédských abreviatur na základě této typologie se neobejde bez sporných případů. nicméně jedná se pravděpodobně o nejpodrobnější popis švédských abreviatur.

2.1.4.1 Iniciálové zkratky ve švédštině

Za nejproduktivnější způsob zkracování v moderních jazycích je považována tvorba zkratek iniciálových, též akronym, ve švédštině označovaných jako *initialord*. Iniciálové zkratky vznikají abreviací víceslovného pojmenování či kompozita, a jsou tvořeny fragmenty, které zpravidla zahrnují pouze počáteční hlásku každého slova z původní plné formy.[39] Výhodou tvorby iniciálových zkratek není pouze krátká forma, jež je snadněji uchována v paměti, ale i možnost vázat ke zkratce nové asociace. Nevýhodou tvoření iniciálových zkratek je homonymie, tedy identická forma zkratek vytvořených z různých plných forem (35) (Sigurd 1979, 96nn).

(35) *NJA* (*Nytt Juridiskt Arkiv*) „Nový archiv justiční správy“
NJA (*Norrlands Järnverks Aktiebolag*) „Norrlandské ocelárny akciová společnost“ (Sigurd 1979, 97)

Na rozdíl od češtiny představují ve švédštině iniciálové zkratky útvary, které se do systému jazyka či další slovotvorby začleňují velmi snadno. Substantivní iniciálové zkratky snadno přijímají koncovku genitivu či koncovku určitého členu. Iniciálové zkratky ve švédštině též mohou sloužit jako slovotvorné základy pro tvorbu nových švédských slov (36) (Söderbergh 1971, 178n).

(36) *DN:s utsände medarbetare* „zpravodaj deníku Dagens Nyheter“
Stäng av TV-n „Vypni televizi“
VM-spelare „hráč mistroství světa“ (Söderbergh 1971, 179)

Substantivní iniciálové zkratky (37) ve švédštině přejímají zpravidla jmenný rod po vzoru původní plné formy, mohou ale také jmenný rod sdílet s nějakým svým hyperonymem, výrazem, který mu je nadřazen, což je obvykle případ iniciálových zkratek přejatých z cizího jazyka, případně získávají střední jmenný rod po názvu posledního písmena ve zkratce.

(37) *SM-et* (*Svenska mästerskapet*) „mistrovství Švédska“
pc-n (podle švédského *datorn*) „počítač“
wc-t (*c-et*) „záchod“ (Teleman 2010, 60).

[39] Výjimečně je fragment švédských iniciálových zkratek tvořen delším úsekem než jen iniciálou – příkladem je *SvD* (*Svenska Dagbladet*) „Švédský deník“ (Malmgren 1994, 73).

Intonace švédských iniciálových zkratek závisí na počtu iniciál. U zkratek složených ze tří a více iniciál je hlavní přízvuk umístěn zpravidla na poslední iniciálu a zkratka nese akutovou výslovnost. V ostatních případech má švédská iniciálová zkratka gravisovou intonaci (Teleman 2010, 47nn).

Švédské iniciálové zkratky jsou zpravidla rozlišovány podle způsobu jejich čtení.[40] Mohou být vyslovovány podle toho, jak se v abecedě slabičně čtou písmena (38), každá iniciála zvlášť, nebo jsou vyslovována hláskově (39), jako jedno slovo (Söderbergh 1971, 178n).

(38) *vd/VD* (*verkställande direktör*) „výkonný ředitel“
bh/behå (*bysthållare*) „podprsenka“
tv/teve/TV (*television*) „televize“ (Teleman 2010, 47)
*Esselte/*SLT* (*Sveriges Litografiska Tryckerier*)
„Švédské litografické tiskárny“ (Söderbergh 1971, 178)

(39) *AMS* (*Arbetsmarknadsstyrelsen*) „úřad práce“
Saco (*Sveriges akademikers centralorganisation*)
„Svaz akademiků Švédska“ (Thorell 1981, 162)

Psaná forma některých iniciálových zkratek může mít ve švédštině více podob. Ačkoliv se tento typ zkratek obvykle píše velkými písmeny, v některých případech mohou být iniciály realizovány i malými písmeny a někdy dokonce i slabičně jako souvislé slovo. Slabičná grafická úprava iniciálových zkratek je náznakem lexikalizace daného útvaru (Hrbáček 1979, 55). Lexikalizace iniciálových zkratek pak může vést k jejich začlenění do jazyka jako běžná slova, což je případ zkratky *Esselte*, jejíž písmenná forma *SLT* zanikla.

2.1.4.2 Zkrácená slova ve švédštině

Zkrácená slova, ve švédštině tzv. *kortord*, jsou definována jako útvary vzniklé abreviací, které jsou vždy tvořeny větším úsekem než jen iniciálou, zpravidla jsou alespoň jednoslabičné. Motivací pro tvorbu zkrácených slov v jazyce je mimo jazykové ekonomie, tedy vyjádření významu kratší formou, zpravidla i zvýšená

[40] Zvuková realizace iniciálových zkratek se vždy liší od způsobu čtení plné formy, čímž se liší od zkratek fonických, jejichž zvuková realizace je naprosto identická s plnými formami (Faarlund et al. 2012, 133n).

expresivita zkráceného slova ve srovnání s nezkrácenou plnou formou (Hrbáček 1979, 58).

Termín *kortord* zastřešuje ve švédštině zkratkové útvary, které jsou z hlediska struktury velmi odlišné, a to v závislosti na typu plné formy, z níž byla vytvořena, či způsobu abreviace. Mezi tyto zkratkové útvary jsou řazeny smíšené slovotvorné procesy zahrnující krácení, z nichž pouze některým je věnována pozornost v této práci.

Plnou formou švédských zkrácených slov může být kompozitum (40), derivát (41), víceslovné pojmenování (42) (Thorell 1984, 126).

(40) *dricks* (*drickspengar*) „spropitné“
livs (*livsmedelsaffär*) „potraviny“[41] (Söderbergh 1971, 177)

(41) *funka* (*fungera*) „fungovat“
kolla (*kontrollera*) „zkontrolovat“ (Thorell 1984, 113)
labb (*laboratorium*) „laborka“
temps (*temperatur*) „teplota“ (Thorell 1984, 127)

(42) *rek* (*rekommenderad försändelse*) „doporučená zásilka“
proffs (*professionell idrottsman*) „profík/profesionální sportovec“
ass (*assurerad försändelse*) „cenné psaní“ (Thorell 1981, 160)

S ohledem na způsob krácení, zejména místo krácení, jsou *kortord* dále rozlišována na elipticky zkrácená slova, tedy slova vytvořená vypuštěním celých morfémů, a mechanicky zkrácená slova vytvořená tzv. *stympning*, jež nedodržuje morfematický šev (Eaker 2012, 182n).[42]

Většina zkrácených slov ve švédštině se vyznačuje určitou hláskovou skladbou. Bez ohledu na způsob krácení, jsou zpravidla typická zkrácená slova, až na

[41] Přestože slovo *kornblå* svojí skladbou připomíná spíše kompozitum, zejména protože obsahuje dva kořenové morfémy, zařazeno je mezi případy abreviace. Výskyt podobných přechodových případů je ve švédštině hojný. Zařazení takovýchto slov vychází ze švédských gramatik, případně příruček o švédské slovotvorbě, zejména Söderbergh (1971), Thorell (1981), a Thorell (1984).

[42] Rozlišení *ellips* a *stympning* ve švédštině není zcela jednoznačné. Terminologie se v tomto ohledu neshoduje. Thorell (1981) vztahuje termín *ellips* pouze na zkrácená slova vytvořená z kompozit, zatímco termín *stympning* zahrnuje všechny ostatní zkrácená slova. Söderbergh (1971) využívá termín *stympning* pro všechna zkrácená slova. Jiné přístupy ke slovotvorbě vnímá termíny *ellips* a *stympning* jako synonyma (Eaker 2012, 182n). Nicméně Klégr s odkazem na poznatky o eliptickém krácení v literatuře poukazuje na důležitost a časté opomíjení rozlišení mezi mechanickým krácením, *clipping*, a eliptickým krácením, *elliptical shortening* a to nejen v angličtině, ale v jazycích obecně (Klégr 2002, 95nn).

výjimky, tvořena jednou, nanejvýš dvěma slabikami.[43] Jednoslabičná i dvojslabičná zkrácená slova obsahují zpravidla uzavřenou slabiku – u dvojslabičných slov se ve většině případů vyskytuje na konci slova (Nübling 2001, 168).

Nejpočetnější výskyt zkrácených slov z hlediska slovního druhu jsou ve švédštině substantiva. Substantivní zkrácená slova jsou zajímavá z hlediska flektivní morfologie, jelikož kromě kratší formy se zkrácená substantiva mohou od plných forem lišit flektivními tvary – plná forma je řazena do jiné deklinace než její zkrácená varianta (43).

(43) *legitimationen* (utrum) – *legget* (neutrum) „průkaz“
fotografin (utrum) – *fotot* (neutrum) „fotka“
charkuteriet (neutrum) – *charken* (utrum) „uzeniny“
kylskåpet (neutrum) – *kylen* (utrum) „lednička“ (Nübling 2001, 194n)

Původní substantivní plné formy, jež jsou řazeny mezi substantiva se společným jmenným rodem (utrum), mohou po zkrácení získat střední jmenný rod (neutrum) a naopak. Příslušnost ke společnému či střednímu jmennému rodu určuje přiřazení koncovky určitého členu a koncovky množného čísla (Nübling 2001, 194n).

2.1.4.2.1 Eliptické krácení ve švédštině

Pojem elipsa je v lingvistice definována jako nevyjádření, vypuštění části nějaké jazykové struktury (Čermák 1997, 319). Tradičně je elipsa předmětem syntaktického popisu jazyka, kde je popisována jako vypuštění, zejména v konverzaci, celých slov v rámci jedné fráze či věty za předpokladu, že lze vypuštěné části vyvodit z kontextu. Obdobně lze však nahlížet na elipsu i ve slovotvorbě. Eliptické krácení vychází z morfologické struktury plných forem a operuje v rámci této struktury – nenarušuje tedy hranice morfémů.[44] Vypouštěny jsou vždy celé morfémy, zpravidla se jedná o celá slova z víceslovných pojmenování či celé kořenové morfémy kompozit.

[43] Podobně jako tomu bylo v případě iniciálových zkratek, tak i zkrácená slova mohou dále vstupovat do slovotvorných procesů švédštiny zejména derivace a kompozice (Thorell 1981, 161).
[44] Mezi elipticky zkrácená slova nelze řadit deverbální substantiva typu *slarv* „lajdák“ (od *slarva* „odbývat, flákat“). Tento typ slov byl vytvořen pomocí jiného slovotvorného procesu ve švédštině označovaného jako *kortavledning*, *stamavledning* či *avledning med nollsuffix* (Söderbergh 1971, 79). V češtině je tento způsob tvoření nazýván *zpětné tvoření* a definován je jako „tvoření kratšího, jednoduššího slova odpojením (předpokládaného) afixu z delšího slova, které je považováno za morfologicky komplexní“ (Haspelmath 2015, 359).

Při identifikaci elipticky zkrácených slov je třeba rozlišovat mezi elipticky zkrácenými slovy, jež jsou závislá na širším textovém kontextu, tedy že význam původního nezkráceného pojmenování nelze bez kontextu vyvodit a mimo tento kontext se význam elipticky zkráceného slova nevyskytuje, a lexikalizovanými elipticky zkrácenými slovy, jež zcela převzala význam plné formy ve všech kontextech (Eaker 2012, 181nn). Pokud však pouze lexikalizovaná elipticky zkrácená slova zcela přejímají význam plné formy, vyvstává otázka, zda lze vůbec kontextově závislá elipticky zkrácená slova vnímat jako produkt slovotvorného procesu a nejedná se spíše o elipsu ze syntaktického hlediska. V případě, že by pouze etablovaná slova byla řazena mezi slova vytvořená slovotvorným procesem eliptického krácení, je třeba se ptát nakolik lze tento proces považovat za produktivní. Ve švédském jazyce nicméně tímto způsobem vzniklo značné množství slov. Současně je eliptické krácení hojně využíváno při tvorbě derivačně zkrácených slov, a proto je nutné jej odlišit od jiných způsobů abreviace.

Ve švédštině se s eliptickým krácením (44) nejčastěji setkáme u kompozit, řidčeji u víceslovných pojmenování. U kompozit s dvěma kořenovými morfémy je nejčastěji vypouštěn druhý člen kompozita, možné je však i počáteční eliptické krácení. U víceslovných pojmenování je nejčastěji vynecháván řídící člen, zatímco rozvíjející člen přejímá význam plné formy (Thorell 1981, 159).

(44) *spark* (*sparkstötting*) „finské sáně“
konvalj (*liljekonvalj*) „konvalinka“ (Söderbergh 1971, 177)
Karolinska (*Karolinska sjukhuset*) „nemocnice Karolinska“
(Thorell 1984, 159)

Mezi elipticky zkrácená slova lze též zařadit případy, jejichž původní plná forma je derivované slovo (45).

(45) *cykel* (*bicykel*) „kolo“
mikro (*mikrougn*) „mikrovlnka“ (Nübling 2001, 184)

Zvláštní případ eliptické abreviace tvoří tzv. *klammerformer* (46) (Söderbergh 1971, 177). Slovotvorným základem těchto zkrácených slov jsou kompozita alespoň se třemi kořenovými morfémy – tzv. *dubbel sammansättning*. Alespoň jeden z členů kompozita je tedy tvořen kompozitem. K abreviaci zpravidla dochází

v mediální pozici, odstraněn je kořenový morfém uvnitř kompozita (Thorell 1981, 159n).

(46) *rådbyrå* (*rådgivningsbyrå*) „poradna/poradenská kancelář“
självköp (*självbetjäningsköp*) „volný prodej“
lövvirke (*lövträdsvirke*) „tvrdé dřevo“ (Thorell 1984, 128)

Jelikož *klammerform* i po zkrácení obsahuje alespoň dva kořenové morfémy, zachovává si tím charakter kompozita. V tomto ohledu by bylo možné *klammerform* řadit mezi kompozita a vnímat ji jako zkratku pouze etymologicky, nicméně ve švédské lingvistice jsou tyto útvary řazeny mezi zkrácená slova.

Elipticky zkrácená slova, na rozdíl od většiny mechanicky zkrácených slov, zpravidla nejsou příznaková a řazena jsou spíše do běžné slovní zásoby (Faarlund et al. 2012, 135).

2.1.4.2.2 Mechanické krácení ve švédštině

Podobně jako tomu bylo u eliptického krácení, je během mechanického krácení zachován větší úsek než jen iniciála. Na rozdíl od eliptického krácení však tento typ abreviace nerespektuje morfematickou strukturu slova – při krácení není dodržován morfematický šev. Mechanickým krácením slov či víceslovných pojmenování nedochází k vypuštění celých morfémů, nýbrž k odstranění spíše fonologického materiálu. Ve švédštině je tento typ krácení někdy označován jako *stympning* (Thorell 1981, 160n).

Mechanickým krácením se nemění denotativní význam plné formy či její slovní druh, mění se však konotativní, afektivní, či stylistický význam. Zatímco plné formy se vyskytují v rámci užití standardního jazyka, mechanické zkráceniny jsou ve většině případů vnímány jako součást hovorové, slangové či velmi neformální slovní zásoby. S rostoucí frekvencí užití mechanicky zkráceného slova klesá jeho expresivita a může tedy dojít i k jeho přijetí do běžné slovní zásoby.

Z počátku bylo mechanické krácení slov z formálního hlediska považováno za nesystematické a nepředvídatelné. Důvodem je skutečnost, že jeho formální popis napříč jazyky ale i v rámci jednoho jazyka byl zpravidla soustředěn na části slova, které jsou vynechávány. Mechanické zkráceniny mohou být vytvořeny vypuštěním počátku, konce, řidčeji však i středu slova, a podobně délka vynechaného materiálu je různorodá. Pokud je však pozornost zaměřena na strukturu výsledných

zkrácenin, ukáže se, že princip mechanického krácení je daleko pravidelnější (Hamans 2018, 24n).

Tradičně je mechanické krácení považováno za způsob abreviace, jejichž plnými formami jsou delší jednoslovné (jednozákladové) lexikální jednotky a výsledné abreviatury se skládají z jednoho či dvou slabik původní plné formy. Ve švédštině jsou však mezi mechanicky zkrácená slova zařazeny i případy, jejichž původními plnými formami jsou kompozita či víceslovná pojmenování (42). Tvorbu slov zkrácených z víceslovných pojmenování lze spíše přisuzovat kombinaci eliptického a mechanického krácení. Rozvíjející člen původních plných forem přejímá celý význam jednotky a následně je zkrácen mimo hranici morfémů (Kreidler 2004, 956nn).

Mechanické krácení jako všechny typy abreviace postihuje nejčastěji substantiva či nominální fráze, ve švédštině jsou tímto způsobem krácení tvořena i slovesa,[45] zejména pak se sufixem *-era*, či adjektiva (47).

(47) *kolla* (*kontrollera*) „kontrolovat“
funka (*fungera*) „fungovat, vyhovovat“ (Thorell 1984, 113)
deppad (*deprimerad*) „vydeptaný“
synkad (*synkroniserad*) „synchronizovaný“ (Nübling 2001, 176)[46]

Mechanickým krácením je ve švédštině nejčastěji zachován začátek plné formy (48), řidčeji je ponechána koncová část (49) (Hamans 2018, 30n).

(48) *labb* (*laboratorium*) „laborka“
leg (*legitimation*) „průkaz“ (Thorell 1981, 160)
sabb (*sabotage*) „sabotáž“
rehab (*rehabilitation*) „rehabilitace“ (Nübling 2001, 175)

(49) *bil* (*automobil*) „auto“
Stina (*Kristina*) „Týna“ (Thorell 1981, 160)
noja (*paranoia*) „paranoia“ (Bolander 2001, 85)

[45] Mnohdy nelze jednoznačně určit, zda byla slovesa vytvořena mechanickým krácením delších slovesných plných forem, či odvozena od mechanicky zkrácených slovotvorných základů jiného slovního druhu pomocí sufixu *-a* (Thorell 1981, 161) jako je tomu u sloves *sabba* „sabotovat“ odvozeného od substantiva *sabb* zkráceného ze slova *sabotage* „sabotáž“.
[46] Mechanické krácení v mediální pozici je ve srovnání s koncovým či počátečním mechanickém krácením marginální.

K mechanickému krácení začátku slova dochází v mnoha případech u slov přejatých z cizího jazyka, jejichž přízvuk nenese první slabika. Výsledná mechanicky zkrácená slova tak získají přízvuk na první slabice.

Jak již bylo zmíněno, vyznačují se švédská zkrácená slova určitou slabičnou skladbou. Prototypická mechanicky zkrácená slova jsou zpravidla jednoslabičná nebo dvojslabičná nejlépe tvořená uzavřenou slabikou/slabikami a s přízvukem na první slabice. Tuto slabičnou stavbou můžeme pozorovat i u elipticky zkrácených slov (*dricks*, *cykel*) (Nübling 2001, 168nn).

Princip mechanického krácení je důležitou součástí smíšených slovotvorných procesů, ve švédštině zejména u tvorby zkříženin a derivačně zkrácených slov jakými jsou například zdrobněliny a přezdívky.

2.1.4.3 Křížení slov ve švédštině

Na pomezí mechanického křížení a kompozice lze vnímat slovotvorný proces křížení, jímž jsou tvořena zkřížená slova, též zkříženiny, ve švédštině označované jako *teleskopord* (Söderbergh 1971, 177).[47] Křížením jsou, podobně jako u kompozice, spojovány dva, výjimečně tři, slovotvorné základy. Oproti kompozici však slovotvorné základy vyžadují mechanické krácení, jež někdy zabraňuje identifikaci původních slovotvorných základů.[48] Na rozdíl od kompozit, vznikají *teleskopord* spojením dvou fragmentů, jež se nevyskytují samostatně, nikoliv celých kořenových (50). Zpravidla u počátečního slovotvorného základu dochází ke koncovému krácení, zatímco u koncového slovotvorného základu k počátečnímu krácení. Méně časté je krácení pouze jednoho slovotvorného základu, řidčeji mohou být zkříženiny

[47] Pojmenování a definice těchto útvarů stejně tak procesu, kterým vznikly, se v lingvistice vyskytuje hned několik. Jen v rámci české terminologie se setkáme s označením *splývání*, *kontaminace*, *přikláněním slov* nebo z angličtiny převzatým termínem *blending* (Šimandl 2012, 3). Ve švédštině jsou někdy mezi *teleskopord* řazeny nejen zkříženiny, tak jak jsou definované v této práci, nýbrž i abreviatury, které by podle Hrbáčkovy klasifikace byly označeny za zkratková slova – například *milo* (*militärområde*) „vojenská oblast, vojenský prostor“, *pryo* (*praktisk yrkesorientering*) „praxe“, *prao* (*praktisk arbetslivsorientering*) „praxe“ (Malmgren 1994, 73). Tato slova jsou tvořena počátečními úseky původních slov či slovotvorných základů plné formy nikoli kombinací počáteční a koncové části. Příhodnější by bylo zařazení těchto útvarů mezi iniciálové zkratky, od kterých se však liší tím, že jsou tvořeny delším úsekem než pouze iniciálou. Výskyt takto utvořených slov je však zcela marginální.

[48] Zkřížená slova je třeba odlišit i od kompozit se zkráceným členem typu *kemtvätt* „čistírna“ (*kemisk tvätt*) či *id-kort* „průkaz totožnosti“ (*identitetskort*), jelikož vztahy mezi členy těchto kompozit jsou vždy syntagmatické povahy – jeden člen rozvíjí druhý či (Thorell 1981, 161) a jiné). Vztahy mezi slovy, z nichž byla vytvořena zkřížená slova, jsou zpravidla paradigmatické povahy – mezi slovy je pouze minimální kontrast, jenž zachovává sémantické a gramatické kategorie (Kreidler 2004, 957).

výsledkem částečné shody formy slovotvorných základů a jejich následným překrýváním.

(50) *skaffel* (*skedd* „lžíce“ – *gaffel* „vidlička“) „příbor spork“[49]
motell (*motor* „motor“ – *hotel* „hotel“) „motel“ (Gyllenbok 2015, 119)
plogga (*plocka* „sbírat“ – *jogga* „běhat“) „sbírat odpadky při běhání“ (Gyllenbok 2020, 4)

Volba slovotvorných základů zkříženin není v žádném případě náhodná, naopak podmínkou křížení je sémantická a/nebo fonologická podobnost slovotvorných základů. Hlásková podobnost slov umožňuje překrývání formy a tím tedy odstranění redundantního materiálu. Sémantická podobnost je nezbytná u ostatních případů, jelikož výsledné zkříženiny si zpravidla ponechávají část významu obou původních slovotvorných základů, nelze je však zcela považovat za synonymum ani k jedné ze základů (Cannon 2000, 952n). Z tohoto důvodu představuje slovotvorný proces křížení určitou hru se slovy, a proto jsou zkříženiny zpravidla řazeny mezi kreativní způsoby tvoření slov. Vznikají jím jedinečné lexikální jednotky, jejichž účelem je vzbudit pozornost, zaujmout. Některé zkříženiny po skončení slovní hry již nejsou v jazyce užívány a zanikají, jiné jsou přijaty do obecné slovní zásoby, což je podmíněno jejich trvalejší upotřebitelností (Šimandl 2012, 3nn).

2.1.5 Derivačně zkrácená slova ve švédštině

Dalším smíšeným způsobem tvoření nových slov je abreviace doprovázená derivací. V neformálních varietách švédského jazyka, zejména v hovorovém jazyce či slangu, jsou takto vytvořená slova velmi frekventovaná a způsob tvoření lze v rámci těchto jazykových variet považovat za produktivní, ačkoliv z hlediska standardní variety je jejich výskyt marginální. Jelikož předmětem této práce je popis slov se sufixy *-is* a *-o*, jež jsou z velké části využívány k tvorbě derivačně zkrácených slov, je v této části tento slovotvorný proces popsán stručně. Podrobnějším popisem tohoto způsobu tvoření se věnuje část věnována formální analýze slov se sufixy *-is* a *-o*.

[49] V češtině se užívá pro tento typ příboru termín *spork*, který byl přejat z angličtiny. V angličtině byl název vytvořen křížením slov *spoon* „lžíce“ a *fork* „vidlička“ a lze tedy předpokládat, že ve švédštině byl název vytvořen analogicky.

Derivačně zkrácená slova, ve švédštině *kortord med sufix*,[50] vznikají smíšeným slovotvorným procesem, jímž dochází současně ke krácení původní plné formy a sufixaci (Thorell 1984, 130). Původní plné formy, jež mohou být jednoslovné i víceslovné, prochází nejprve abreviací. Krácením, jež nemusí vždy respektovat hranice mezi morfémy či slabikami, vznikají jednoslabičné fragmenty, ke kterým je následně připojen sufix. Rozdílem mezi krácením za pomoci sufixu a ryzí abreviací je tedy nutnost připojení sufixu. Na rozdíl od tradiční derivace je sufix připojován k pouhému fragmentu původní plné formy nikoliv k celému slovotvornému základu. Derivačně zkrácená slova se vyznačují jednotnou slabičnou stavbou – jsou dvojslabičná s přízvukem na první slabice (51) (Nübling 2001, 176nn).

(51) *frissa* (*frisörska* + sufix *-a*) „kadeřnice“
sosse (*soci'aldemokrat* + sufix *-e*) „socdemák“
bästis (*bästa vän* + sufix *-is*) „nej kámoš“ (Thorell 1984, 131)

Z hlediska významu se derivačně zkrácená slova, podobně jako tomu bylo u mechanicky zkrácených slov, liší od plných forem jiným než denotativním významem. Zpravidla se však nejedná pouze o rozdíl stylistický. Derivačně zkrácená slova obvykle vyjadřují určité citové zabarvení, postoj či hodnocení k denotátu, ať už pozitivní či negativní, nebo signalizuje příslušnost k určité skupině mluvčích.

Ve švédštině[51] je slovotvorný proces, jímž jsou tvořena derivačně zkrácená slova, stejně tak sufixy, jež se ho účastní, často spojován s tvorbou deminutiv, zdrobnělin, a hypokoristik, slov domáckých (Hamans 2018, 24nn). Z tohoto důvodu jsou tyto sufixy v některých gramatikách označovány jako deminutivní – *diminutivsuffix.*[52]

2.2 Produktivita

S popisem a klasifikací slovotvorných procesů se neodmyslitelně váže pojetí produktivity ve slovotvorbě – fenomén, který vysvětluje, proč jsou některé slovotvorné procesy v jazyce využívány hojně k tvorbě nových slov, zatímco jiné jsou

[50] V angličtině *embellished clipping* (Klégr 2015), v němčině *Pseudoableitung* (Nübling 2001).
[51] Spojitost mezi derivačně zkrácenými slovy a deminutivy je uváděna i v rámci slovotvorby anglického, německého či nizozemského jazyka (viz. Hamans 2018).
[52] Termín *diminutivsuffix* užívá například Josefsson (1997, 2005) přestože takovéto sufixy, včetně sufixů *-is* a *-o*, nemusí vyjadřovat vždy tradiční deminutivní význam, tedy zdrobnění či mazlivé zabarvení.

využívány podstatně méně nebo k tvorbě nových slov již nejsou využívány vůbec (Bauer 2005, 315).

Studium produktivity v rámci slovotvorby se však teprve nedávno stalo součástí slovotvorného bádání. Počátky zkoumání tohoto fenoménu jsou spojovány s generativní lingvistikou 70. let, zejména se jmény Noah Chomsky a Mark Aronoff. Nejvýznamnější poznatky studia produktivity ve slovotvorbě jsou však zaznamenány až v 90. letech se vznikem elektronických jazykových korpusů, jež umožnili kvantitativní přístup k produktivitě, z nichž asi nejvýznamnější z nich definoval Harald Baayen (Ševčíková 2014, 230).

Produktivita je v tom nejobecnějším slova smyslu definována jako „potencialita tvoření nových slov, popř. tvarů od existujících, a to skrze daný model a/nebo pomocí daného prostředku“ (Čermák 1997, 372). Produktivita ve slovotvorbě má tedy co dočinění s potencialitou a frekvencí s jakou se slovotvorné procesy vyskytují ve slovní zásobě. Systematické studium produktivity ve slovotvorbě však ukázalo, že tento fenomén vypovídá mnohem více než jen o frekvenci výskytu určitého slovotvorného procesu či prostředku. Jelikož pouze formální přístup k produktivitě, jež předpokládá znalost mluvčího slovotvorných procesů, pravidel a stejně tak jejich produktivity, se ukázal nedostačující ke komplexnímu poznání produktivity, nutně musí být produktivita ovlivněna dalšími, mimojazykovými faktory. Frekvence výskytu a potencialita využití určitého slovotvorného procesu či prostředku je určována nejen kombinatorickými omezeními, ale podléhá i stylistickým a pragmatickým omezením či preferencím jednotlivých mluvčích v konkrétní situaci. V tomto ohledu lze produktivitu ve slovotvorbě považovat nejen za součást jazykové kompetence mluvčích, nýbrž i jejich performance (Bauer 2005, 331n).[53]

2.2.1 Produktivita slovotvorného procesu a slovotvorného prostředku

Díky vývoji pojetí pojmu produktivity ve slovotvorbě a přístupů k ní došlo ke zjištění a obecnému souhlasu, že vedle produktivity slovotvorného procesu v rámci systému, tedy jakožto celku, je třeba rozlišovat a zkoumat i produktivitu jednotlivých jejích složek, tedy produktivitu slovotvorných prostředků. Zatímco produktivita slovotvorného procesu vyjadřuje schopnost, potencialitu, či pravděpodobnost

[53] Podobně rozlišuje Dokulil produktivitu systémovou, jež v tomto případě odpovídá jazykové kompetenci mluvčího, a produktivitu empirickou, jež vnímá frekvenci výskytu ovlivněnou konkrétními společenskými podmínkami, tedy produktivitu jako součást jazykové performance mluvčích (Ševčíková 2014, 229).

s jakou se konkrétní slovotvorný proces, například kompozice či derivace, opakovaně stane modelem pro vytvoření nových slov, produktivita slovotvorného prostředku, například konkrétního afixu, poukazuje na potencialitu daného prostředku vytvářet nová slova v rámci slovotvorného procesu stejně tak jako v rámci dané kategorie (Ševčíková 2014, 229).

Ve švédštině je derivace spolu s kompozicí řazena k nejproduktivnějším slovotvorným procesům, což znamená, že derivace přispívá do slovní zásoby švédštiny velkým počtem nových slov. Nicméně ne všechny derivační prostředky přispívají stejnou měrou. Srovnání švédských sufixů *-het* (52) a *-dom* (53) poukazuje na rozdíly v upotřebitelnosti slovotvorných prostředků. Sufixy si jsou podobné jak formálně, oba tvoří substantiva, tak sémanticky – vyjadřují například vlastnosti. Rozdíl mezi těmito sufixy je v míře produktivity. Pouze sufix *-het* je považován v současném švédském jazyce za produktivní, přestože výskyty se sufixem *-dom* dokládají, že tento prostředek v určitém období produktivní byl (Josefsson 2005, 122nn).

(52) *blyghet* „plachost“
färgblindhet „barvoslepost“
brottslighet „kriminalita“

(53) *fattigdom* „chudoba“
barndom „dětství“
sjukdom „nemoc“ (Thorell 1984, 80)

Jiná míra produktivity mezi švédskými sufixy *-het* a *-dom*, ukazuje, že i v rámci jinak velmi produktivního slovotvorného procesu narazíme na méně produktivní či zcela neproduktivní slovotvorné prostředky. Skutečnost, že „formace jednou vytvořené žijí v jazyce, pokud jich je potřeba, i když další formace stejně ztvárněné už nevznikají, stává se, že i neproduktivní typy jsou početně bohatě zastoupeny,“ (Šlosar 1984, 97) vysvětluje proč se v jazyce setkáme i se slovy, jež vznikla za pomoci slovotvorného prostředku, který je v současném jazyce neproduktivní. Současně „komplexní slova, podobně jako slova jednoduchá, jsou uložena v lexikonu“ a při užití takového slova ho mluvčí „jednoduše aktivují ze svého lexikonu, a nevytvářejí ho tedy průběžně.“ (Haspelmath 2015, 87)

Srovnání různých slovotvorných prostředků v rámci jednoho slovotvorného procesu naznačuje, že slovotvorné prostředky se liší potencialitou, s jakou mohou

vytvářet nová slova, či jejich upotřebitelností v rámci systému. Je třeba si uvědomit, rozlišovat a nezaměňovat produktivitu slovotvorného procesu a produktivitu slovotvorného prostředku.

2.2.2 Produktivita jako skalární jev

Ačkoliv srovnání slovotvorných prostředků v rámci jednoho slovotvorného procesu poukázalo na rozdílný potenciál prostředků tvořit nová slova, otázkou zůstává, jaké vlivy ovlivňují, že jsou některé slovotvorné prostředky využívány k vytvoření nových slov s větší pravděpodobností a vyšší frekvencí než jiné. Srovnání slovotvorných prostředků v rámci jedné slovotvorné kategorie, jež nejsou v komplementárním vztahu a mohly by si tak při tvorbě nových slov konkurovat, ukazuje, že produktivitu ve slovotvorbě je nutné obecně chápat jako stupňovatelnou vlastnost s nekonečným počtem možných stupňů produktivity (Aronoff a Lindsay 2014, 69n).

Konkurenci slovotvorných prostředků v rámci jedné konkrétní kategorie, lze ve švédštině ilustrovat srovnáním sufixu *-bar* (54) a sufixu *-abel/-ibel* (55). Distribuce sufixů v rámci kategorie je ovlivněna a omezena systematickými restrikcemi obou sufixů.

(54) *realisera* „realizovat“ – *realiserbar* „realizovatelný“
tvätta „mýt, prát“ – *tvättbar* „omyvatelný“ (Söderbergh 1971, 131)
reparera „opravit“ – *reparerbar* „opravitelný“
kontrollera „ověřit“ – *kontrollerbar* „kontrolovatelný, ověřitelný“

(55) *reparera* „opravit“ – *reparabel* „opravitelný, napravitelný“
kontrollera „kontrolovat“ – *okontrollabel* „nekontrovatelný“
diskutera „diskutovat“ – *diskutabel* „diskutabilní, sporný“
(Karlgren 2003, 52nn)

Srovnání selekčních restrikcí švédských sufixů *-bar* a *-abel/-ibel* naznačuje, že pomocí obou sufixů lze tvořit adjektiva téměř výhradně ze slovesných slovotvorných základů. Adjektiva s těmito sufixy zpravidla vyjadřují možnost činnosti vyjádřené slovotvorným základem derivátu. Nicméně zatímco sufix *-bar* lze kombinovat téměř se všemi tranzitivními slovesy končící na *-a* nebo *-era*, selekční restrikce sufixu *-abel/-ibel* jsou přísnější, jelikož adjektiva lze s jeho pomocí odvodit

pouze od sloves končící na *-era*. I přes selekční restrikce sufixu *-abel*/*-ibel* jsou oba sufixy v současné švédštině považovány za produktivní (Thorell 1984, 85nn).

Na základě srovnání produktivity sufixů *-het* (52) a *-dom* (53) s ohledem na jejich selekční restrikce bychom mohli předpokládat obdobný výsledek i ve srovnání sufixů *-bar* (54) a *-abel/-ibel* (55) – jeden ze sufixů je v současném švédském jazyce neproduktivní. To není však jejich případ. Sufixy *-bar* a *-abel/-ibel*, jež si jsou z formálního i sémantického hlediska podobné, jsou v současné švédštině produktivní a jsou dokonce produktivní natolik, že se setkáme s adjektivy odvozenými ze stejného slovotvorného základu – adjektiva *reparerbar* a *reparabel*. V rámci studia konkurence slovotvorných prostředků, se výskyt dvou forem, jež by byly sémanticky ekvivalentní, nepředpokládá. S ohledem na tendenci jazykové ekonomie se předpokládá, že zvolením jednoho sufixu dojde k blokaci druhého sufixu, a zabránit tak vzniku absolutních synonym. Výskyt absolutních synonym se právě z důvodů jazykové ekonomie v jazyce nepředpokládá, jelikož mluvčí nepotřebuje dvě formy, v tomto případě dvě adjektiva, k pojmenování stejné skutečnosti. Výskyt obou forem v jazyce je vysvětlován sémantickým posunem u jedné z forem. Setkáme se tedy s oběma formami, ty se však, mnohdy téměř nepatrně,[54] významově liší. Zpravidla méně produktivní z konkurenčních slovotvorných prostředků nese specifičtější význam nebo je jeho výskyt omezen na specifičtější kontext (Aronoff a Lindsay 2014, 70n).

Ze srovnání selekčních restrikcí švédských sufixů *-bar* a *-abel/-ibel* za účelem srovnání produktivity těchto dvou slovotvorných prostředků vychází najevo, že ačkoliv selekční restrikce sufixu přirozeně ovlivňují produktivitu slovotvorného prostředku, nelze nicméně vést rovnítko mezi produktivitou slovotvorného prostředku a omezením jeho použití k tvorbě slov. Při srovnání dvou sobě si konkurujících slovotvorných prostředků bychom logicky mohli předpokládat, že čím více restrikcím prostředek čelí, tím limitovanější je při tvorbě nových slov. Na druhou stranu existuje mnoho prostředků, které nemají mnoho restrikcí, a přesto jsou v jazyce téměř neproduktivní[55] (Haspelmath 2015, 134n). Jelikož i přes selekční restrikce je sufix *-abel/-ibel* v současné švédštině produktivní prostředek k tvorbě nových

[54] Sémantický rozdíl mezi formami s konkurenčními sufixy lze zpravidla ověřit v širším kontextu, který bohužel v případě dvojice slov *reparerbar* a *reparabel* chybí.

[55] V případě srovnání sufixů *-het* a *-dom* je to právě produktivnější sufix *-het*, se kterým se pojí více omezení, jelikož se váže téměř výhradně k adjektivním slovotvorným základům. Naproti tomu slova se sufixem *-dom* mohou mít adjektivní, substantivní, nebo verbální slovotvorný základ, ale nová slova s tímto sufixem již nevznikají (Josefsson 2005, 122n).

adjektiv, musí být produktivita ve slovotvorbě ovlivňována dalšími faktory než jen formálními omezeními.

Ze srovnání dvou švédských sufixů dále vyplývá, že nelze na produktivitu slovotvorných prostředků nahlížet jako na dichotomii produktivní-neproduktivní, nýbrž ukazuje produktivitu jako stupňovatelnou vlastnost slovotvorných prostředků.

2.2.3 Produktivita a jazyková varieta

Veškeré výše zmíněné poznatky ohledně produktivity, se doposud vztahovaly ke schopnosti slovotvorných procesů a slovotvorných prostředků obohacovat slovní zásobu jazyka jako celku. Většina přístupů k produktivitě jako fenoménu, který neodmyslitelně souvisí se slovotvorbou, věnuje velmi omezeně pozornost při zkoumání produktivity ve slovotvorbě, jaký vliv na produktivitu by mohla mít jazyková varieta. Varieta jazyka je definována jako komunikační verze jazyka, jež zpravidla plní určitou funkci. Institucializovaná a standardizovaná jazyková varieta, jež je užívaná v centrálních komunikačních prostředcích a jež má nadnárodní povahu, se zpravidla nazývá standard (Čermák 1999, 57). Právě standard je zpravidla předmětem zkoumání při jakýchkoliv pokusech obecně popsat jazykové jevy, ať už z hlediska slovotvorby či jiného aspektu jazyka.

Výskyt různých jazykových variet je projevem jazykové variace v rámci užití jazyka. Jazykové variety reflektují užití jazyka různými mluvčími, v různých situacích, k dosažení různých komunikačních cílů. Studium variet jazyka se nejčastěji zaměřovalo na popis jazykových variet užívaných mluvčími v určitém regionu – studium dialektů. V souvislosti s dialekty byl původ mluvčích zkoumán i z hlediska jejich příslušnosti k určité demografické skupině vymezené na základě vzdělání mluvčích, jejich povolání, etnicitu, pohlaví či jiných faktorů. Vedle regionálních dialektů jsou tedy v rámci jazykových variet definovány i různé sociální dialekty – sociolekty. Charakteristické rysy v rámci studia dialektů a sociolektů mají povahu jazykové konvence, představují tedy pouze preferované varianty určitého jazykového jevu v rámci dané skupiny mluvčích (Biber a Conrad 2012, 4nn).

Jazykové variety mohou být však vymezeny i oblastí použití. Mluvčí v různých situacích využívají různé formy jazyka v závislosti na účelu komunikace, vztahu mezi jejími účastníky či jinými okolnostmi, jež komunikaci doprovází. Situační variety jazyka, jež jsou charakterizovány těmito faktory, jsou nazývány

registry či funkční styly.[56] Registry jsou zpravidla spojovány s určitou oblastí užití či situací a jako variety jazyka jsou charakterizovány takovými jazykovými rysy, zpravidla lexikálními či gramatickými, které nejlépe poslouží k dosažení účelu komunikace. Na rozdíl od charakteristických rysů dialektů a sociolektů, jež jsou vnímány pouze jako konvence v určité skupině mluvčích, jsou rysy jednotlivých registrů funkční. Výskyt určitého rysu není v registru předmětem preference mluvčího, nýbrž lépe přispívá k dosažení komunikačního cíle než jiné prostředky. Jazykové variety vymezené kontextem, situací či oblastí použití, lze definovat na základě různé specifikace od úplně nejobecnějších registrů (například mluvený a psaný jazyk) po daleko specifičtější (například rozlišení různých registrů dle disciplíny v rámci jazyka vědeckých textů) (Biber a Conrad 2012, 11n).

Studium jazykových variet, zejména pak studium registrů, poukázaly na zřetelné syntaktické i lexikální rozdíly mezi varietami, jež však zřídka zahrnovaly poznatky o slovotvorných procesech či míře produktivity ve srovnání s jinými registry. Jelikož systematická omezení slovotvorných prostředků v jazyce samy o sobě nedokážou zcela jednoznačně vysvětlit, proč jsou některé slovotvorné procesy a slovotvorné prostředky využívány daleko častěji než jiné k tvorbě nových slov, lze předpokládat, že na produktivitu ve slovotvorbě mohou mít vliv i mimojazykové faktory – pragmatické, sociologické aj. Je tedy zřejmé, že v rámci jednoho registru se produktivita různých slovotvorných prostředků může markantně lišit, ačkoliv čelí formálním omezením v podobné míře. Zároveň konkrétní slovotvorný prostředek může vykazovat různou míru produktivity v jiných registrech[57] (Plag, Puffer a Baayen 1999, 209nn).

S ohledem na možný vliv jazykové variety na produktivitu slovotvorných prostředků, je analýza slov se švédskými sufixy *-is* a *-o* soustředěna pouze na jazyk internetové komunikace, ve kterém lze očekávat vyšší zastoupení slov.

[56] Čermák (1999, 57n) vztahuje termín registr pouze k angloamerické sociolingvistice, zatímco v českém prostředí dává přednost termínu funkční styl. Podle Bibera a Conradové (2012, 2n) je nicméně bezpodmínečně nutné rozlišovat mezi registrem a stylem. Zatímco jazykové rysy charakteristické pro registr jsou tzv. funkčně motivované situačním kontextem a účelem komunikace, charakteristické rysy určitého stylu spíše odráží estetické preference autora či doby.

[57] Studium slovní zásoby jako celku s pomocí jazykových korpusů je zpravidla založeno na frekvenci výskytu slovotvorných procesů či distribuci jednotlivých slovotvorných prostředků. Za předpokladu, že produktivita ve slovotvorbě je ovlivněna mimo jiné i typem jazykové variety, je na místě poznamenat, že výsledky korpusové studie jsou nutně ovlivněny zastoupením jednotlivých typů textů v korpusu. S ohledem na poměr, v jakém jsou jednotlivé typy textů zastoupeny v korpusu, pak výsledky vypovídají o produktivitě jednotlivých slovotvorných procesů či slovotvorných prostředků.

2.2.4 Produktivita versus kreativita

Produktivita slovotvorného procesu nebo konkrétního slovotvorného prostředku je tradičně spojována s frekvencí jeho výskytu ve slovní zásobě, ať už izolovaně nebo ve srovnání s konkurenčními prostředky, s pravidelností modelu na základě, něhož jsou nová slova tvořena, stejně tak se sémantickou transparentností slovotvorného prostředku a nově utvořeného slova. V tomto ohledu je produktivita vnímána jako protiklad jazykové kreativity, jež se vyznačuje nerespektováním, opomíjením, či porušením zavedených slovotvorných pravidel a modelů (Štekauer et al. 2005, 1).[58]

Pokud budeme v rámci slovotvorby přistupovat k jazykové kreativitě jako protikladu produktivity, jsou zpravidla produktivní slovotvorné prostředky považovány za součást nějakého pravidelného vzorce nebo modelu, pomocí kterého jsou vytvářena nová slova. Mluvčí mnohdy nezaregistrují výskyt či vznik nových slov utvořených pomocí produktivního pravidla. Tato slova na ně nepůsobí nijak zvlášť inovativně, zajímavě, jedinečně. Neuvědomělost tvoření nových slov je v některých přístupech k produktivitě ve slovotvorbě považována za jednu z charakteristik produktivity. Tvoření nových slov pomocí produktivního pravidla je tedy podvědomé, automatické, stereotypní. Naopak kreativní neologismy jsou vnímány jako předem promyšlené a na posluchače působí nezvykle a inovativně. V tomto ohledu se jazyková kreativita může projevovat užitím méně častých slovotvorných prostředků nebo užitím prostředků, jež jsou obecně v jazyce považovány za neproduktivní, ale dokonce i úmyslným porušením pravidel slovotvorby daného jazyka. Vymezení produktivity slovotvorných procesů a slovotvorných prostředků na základě tvrzení, že nově utvořená slova vznikají nevědomky, však čelí metodologickým problémům, jež vedou i k problémům teoretickým, jelikož nelze empiricky ověřit, zda jsou nová slova tvořena úmyslně či nevědomky (Haspelmath 2015, 135nn).[59]

[58] V tomto ohledu rozlišuje Noah Chomsky mezi *rule-governed creativity*, tedy kreativitou vymezenou slovotvornými pravidly, jíž považuje za součást jazykové kompetence mluvčích a definuje ji jako schopnost vytvářet a zároveň porozumět novým jazykovým jednotkám (ať už se jedná o nová slova nebo nové věty), se kterými se doposud nesetkal. V rámci slovotvorby se tedy jedná o schopnost reagovat na vzniklou potřebu jazykově pojmenovat nové jevy pomocí slovotvorných procesů a prostředků, jež jsou uložené v lexikonu mluvčích. Toto pojetí kreativity není v rozporu s jazykovým systémem. Naproti tomu definuje Chomsky *rule-changing creativity*, tedy jazykovou kreativitu, jež je v rozporu s jazykovým systémem a pravidly, podle kterých jsou vytvářená nová slova (Chomsky 1964, 59).

[59] Mezi styly jazykově kreativní můžeme zařadit třeba literární jazyk (poezie, knihy pro děti, sci-fi, aj.), jazyk reklamy ale i jazyk internetu.

Kreativní neologismy chápané jako transgrese proti zavedeným slovotvorným pravidlům daného jazyka, nejsou tradičně považovány za slova utvořená pomocí produktivních pravidel a k popisu kreativního tvoření slov nelze přistupovat stejně systematicky. Kreativně utvořená slova aspirují na jedinečnost a způsob či pravidla, podle kterých vznikají, jsou do značné míry určovány samotným mluvčím (kreativcem). Povaha kreativního tvoření slov je nerutinní a nelze ho tedy zpravidla zobecnit ve stejné míře jako produktivní způsoby tvoření slov. Nicméně i takto utvořená slova se mohou stát součástí běžné slovní zásoby. Podmínkami přijetí je mimo jiné srozumitelnost významu širší skupině mluvčích a jeho trvalejší upotřebitelnost ve slovní zásobě (Šimandl 2012, 7nn).

Přestože jsou kreativně utvořená slova tradičně považována za marginální případy slovotvorby, nelze produktivitu a jazykovou kreativitu ve slovotvorbě vnímat jako dva zcela protichůdné aspekty slovotvorby. Kreativní neologismy totiž mohou přispět ke vzniku nového více či méně produktivního modelu, na jehož základě jsou tvořena další slova (Bauer 2005, 329n).

Právě z kreativních neologismů se sufixem *-is* byl ve švédském jazyce vytvořen produktivní slovotvorný model, jenž se zcela začlenil do jazykového systému švédštiny (Grünbaum 2010, 2).

S ohledem na poznatky o produktivitě a jazykové kreativitě ve slovotvorbě, nelze tyto aspekty slovotvorby jednoznačně oddělit a vnímat jako dva naprosté protiklady. Produktivita stejně jako jazyková kreativita jsou v menší či větší míře určovány mimojazykovými faktory, ať už sociálními či pragmatickými.

2.2.5 Měření produktivity

Jak již bylo zmíněno, přístup k produktivitě ve slovotvorbě jako pouhé dichotomii produktivní-neproduktivní se ukázalo být nedostačující, jelikož nepodává dostačující obraz o tom, proč jsou některé slovotvorné prostředky častěji využívány k tvoření nových slov než jiné. Z tohoto důvodu se předpokládá, že produktivita má spíše skalární podobu. Na základě tohoto předpokladu se setkáme s přístupy k produktivitě ve slovotvorbě, jež navrhují způsoby, jak produktivitu měřit.

Úvahy o měření produktivity se liší nejen způsobem, jakým je produktivita daného slovotvorného prostředku vypočítávána, ale i na základě jakých dat jsou získávány výsledky. První pokusy měření produktivity se vázaly k předpokladu, že produktivita daného slovotvorného prostředku se rovná počtu slov vytvořených

s jeho pomocí. V tomto pojetí se tedy míra produktivity rovná počtu slov, typů. Tento model se však ukázal příliš zjednodušený, jelikož pouhý výskyt slov s určitým slovotvorným prostředkem nepotvrzuje, že je tento slovotvorný typ využíván k tvorbě nových slov, nýbrž dokazuje, že byl produktivní v minulosti. Slovo je v jazyce využíváno, dokud je ho potřeba, a to i v době, kdy už proces, kterým byl vytvořen, není v jazyce nadále produktivní. Produktivita nevypovídá pouze o frekvenci výskytu slovotvorného prostředku, nýbrž i o potencialitě s jakou mohou být nová slova vytvořena.

S obecně nejpřijímanější metodou přišel v 90. letech Harald Baayen, který definoval výpočet produktivity jako podíl slov se zkoumaným slovotvorným prostředkem, která mají v korpusu pouze jediný výskyt, tzv. *hapax legomena*, a počtu všech slov, typů se zkoumaným slovotvorným prostředkem. Ukazatel toho, jaká část slov s daným slovotvorným prostředkem jsou hapaxy, je tedy ve velké míře akceptován jako ukazatel produktivity slovotvorného prostředku (Ševčíková 2014, 230n).

Z poznatků ohledně produktivity je zřejmé, že znalost slovotvorných pravidel není jedinou složkou jazykových kompetencí mluvčích daného jazyka. Součástí jazykových kompetencí se zdá být i produktivita – potenciál a pravděpodobnost s jakou jsou jednotlivá pravidla užita k tvorbě nových slov (Haspelmath 2015, 134n).

2.3 Švédská slova se sufixy *-is* a *-o* a způsoby jejich tvoření

Švédské sufixy *-is* a *-o* představují v rámci slovotvorby zvláštní případ, což je důvod, proč popisu tohoto způsobu tvoření slov bylo věnováno v posledních několika desetiletích mnoho pozornosti.

Lingvistický popis těchto dvou slovotvorných typů stěžují některé morfologické a sémantické vlastnosti výsledných derivátů, jako například skutečnost, že slova se sufixem *-is* jsou vytvořena sekundárně k již existujícím slovům, se kterými mají zdánlivě stejný význam (Blume 1976, 81). Z hlediska stylistiky byla z počátku slova se sufixem *-is* řazena spíše do hovorového jazyka či slangu, některé studie však toto tvrzení vyvrátily – se slovy se sufixem *-is* se lze setkat v mnoha dalších jazykových varietách (Inghult 1968, 9).

Na rozdíl od sufixu *-is*, jsou slova se sufixem *-o* zatím popsána jen velmi okrajově, ale dosavadní poznatky o sufixu *-o* naznačují podobnost těchto dvou sufixů ve způsobu tvoření slov i jejich významech. Dosavadní zmínky o sufixu *-o*

se vyskytují výhradně v souvislosti s tvorbou slov ve slangu. Někteří lingvisté se domnívají, že právě ve slangu sufix *-o* nahrazuje funkci sufixu *-is*, který se rozšířil do dalších jazykových variet. Vrchol užívání sufixu *-is* k vytvoření slangového slova zaznamenal tento sufix na konci 19. a začátku 20. století. Mnoho nově vytvořených slov se sufixem *-is* již není dnes řazeno mezi slangová slova a lze ho vnímat spíše jako sufix, pomocí kterého získávají původní slova méně oficiální charakter. Na základě dosavadních poznatků si nopak slova se sufixem *-o* ponechávají silný slangový příznak zejména u slov označující osoby na základě nějakého charakteristické vlastnosti (Kotsinas 2003b, 9).

2.3.1 Dosavadní výzkum věnovaný sufixům *-is* a *-o*

Slovotvorný typ se sufixem *-is* poprvé zmiňuje Esaias Tegnér v přednášce nazvané Om eliptiska ord (1881), jež byla později publikována v tištěné formě (1930). Následně byla slova se sufixem *-is* zmíněna Lennartem Henningsem v příspěvku En nysvensk ordbildning pro noviny *Aftonbladet* (1897) a Alfredem Nordfeltem, jenž se těmito slovy zabýval v práci Om ändelsen *-is* i nysvenska publikované ve sborníku *Studier i modern språkvetenskap* (1898). Na počátku 20. století jsou slova se sufixem *-is* zmíněna ve spojitosti s hypokoristiky v práci Adolfa Noreena *Vårt språk* (1904). Všechny tyto práce spojují tvorbu slov se sufixem *-is* se studentským žargonem a poukazují na hovorové, hravé či někdy až vulgární zabarvení slov. Pozdější zmínky užití sufixu *-is*, zejména pak v práci Wilhelma Uhrströma *Stockholmska: slang, vulgarismer och skämtord* (1911) a Arthura Thesleffa *Stockholms förbrytarspråk och längre slang 1910-1912* (1912) poukazují na rozšíření tohoto způsobu tvoření slov mimo studentský žargon do dalších jazykových variet švédského jazyka (Inghult 1968, 10).

První podrobnou studii tohoto slovotvorného typu představuje práce Görana Inghulta Ord med suffixet *-is* i svenskan (1968) publikovaném v lingvistickém periodiku *Språkvård*. Autor předkládá formální i sémantickou analýzu slov se sufixem *-is* sebraných mezi lety 1930 a 1966 a komentuje dosavadní vývoj v produktivitě sufixu *-is*. Na práci Görana Inghulta pak navázal německý lingvista Herbert Blume v pojednání Der Status des schwedischen Suffixes *-is* (Typ *kondis*) in einer semiotischen Typologie lexikalischer Einheiten (1976) publikovaném v německém časopise *Skandinavistik*. Blume se zaměřil nejen na formální aspekty slov se

sufixem *-is*, jež jsou do značné míry založeny na Inghultově popisu, nýbrž i na sociolingvistickou a pragmatickou funkci sufixu.

Mezi významné práce publikované po roce 2000 zabývající se tvorbou slov se sufixem *-is* jednoznačně patří studie lingvistky Gunlög Josefsson *Tjänis, knäppis och brallis; om suffixet -is i modern svenska* (2002), jež popisuje nejen formální a sémantické aspekty tohoto slovotvorného typu v současném švédském jazyce, nýbrž poukazuje i na vývojové změny v užití sufixu *-is*. Tato práce již neprezentuje sufix *-is* jako způsob tvoření slangových slov, nýbrž jako slovotvorný typ mluvené, zpravidla nikoliv však výhradně hovorové, švédštiny. Pozornost sufixu je také věnována v komparativní studii profesorky Damaris Nübling Auto – bil, Reha – rehab, Mikro – mick, Alki – alkis: Kurzwörter im Deutschen und Schwedischen (2001), v níž autorka prezentuje klasifikaci různých způsobů abreviace ve švédském jazyce na pozadí klasifikace německých abreviatur. Jelikož ve švédských gramatikách a publikacích věnovaných slovotvorbě je abreviace jako způsob tvoření slov zmíněna spíše okrajově, představuje tato studie jeden z detailnějších popisů různých způsobů krácení slov ve švédštině. Mimo studií těchto dvou autorek je sufix *-is* v současném švédském jazyce soustavně zmiňován v pracích lingvistky Ully-Britt Kotsinas, jejíž publikační činnost se z velké části věnuje aspektům jazyka mládeže či jazyka multietnických skupin z předměstí velkých měst ve Švédsku. V souvislosti s tvořením slov pomocí sufixu *-is* zmiňuje autorka ve svých prací i sufix *-o*, jež vnímá jako nástupce sufixu *-is* ve slangu, jelikož se vyznačuje větší expresivitou než sufix *-is*.

Sufixu *-o* a způsobům tvoření slov s ním nebylo ve srovnání s popisem aspektů slovotvorného typu slov s *-is* věnováno zdaleka tolik pozornosti. Doposud se setkáme pouze se zmínkami tohoto sufixu ve švédštině v rámci studií zabývající se slangem či tzv. *ungdomsspråk* – jazykem mládeže. Zmíněn je například v publikacích zmiňované lingvistky Ully-Britt Kotsinas Ordbildning i slangspråk (1990), Språkets uppkomlingar (2003) či *En bok om slang, typ* (2003). Vedle sufixu *-is* je též sufix *-o* jmenován jako prostředek tvoření derivačně zkrácených slov ve studii lingvistek Damaris Nübling a Janet Duke Kürze im Wortschatz skandinavischer Sprachen: Kurzwörter im Schwedischen, Dänischen (2008). V této studii autorky velice krátce představily formální vlastnosti sufixu *-o* a poukázaly mimo jiné na skloňování substantiv se sufixem *-o*. I v této práci je však pozornost v rámci popisu derivačně zkrácených slov zaměřena spíše na sufix *-is*.

Zmínky o sufixu *-o* se také objevují v pracích Tomase Riada, v nichž se věnuje prozódii a vztahu prozódie a morfologie. Ve své publikaci *Prosodin i svenskans morfologi* (2015) se v rámci popisu prozodických vlastností přezdívek utvořených z vlastních jmen, ale i jmen obecných, věnuje i sufixům *-is* a *-o*. V rámci popisu vztahu prozódie a morfoloie předkládá Riad stručnou analýzu slov se švédskými sufixy *-is* a *-o* z hlediska jejich prozodických vlastností – jsou dvojslabičná, s přízvukem na první slabice a akutovou výslovností.

Analýzu slov s koncovým *-o* napříč evropskými jazyky představil Camiel Hamans v článku Between Abi a Propjes: Some remarks about clipping in English, German, Dutch and Swedish (2018). Hamansova komparativní studie představuje diachronní pohled na rostoucí produktivitu sufixu *-o* ve vybraných evropských jazycích. Na základě svých poznatků o začlenění sufixu *-o* do slovotvorby švédštiny dělí švédská slova zakončená *-o* do tří kategorií dle způsobu tvorby – slova zkrácená, derivačně zkrácená a derivovaná.

Ačkoliv v některých publikacích jsou uváděny zmínky o podobnosti švédských sufixů *-is* a *-o* z hlediska funkce, významu, nebo způsobu tvoření slov a sufix *-o* je považován ve vybraných registrech za nástupce sufixu *-is*, neexistuje bohužel zatím žádná korpusová studie, která by švédské sufixy *-is* a *-o* přímo porovnávala. Důvodem je jistě povaha slov s těmito sufixy – jedná se o slova charakteristická pro hovorový mluvený jazyk, která vznikají spíše nahodile.

2.3.2 Původ sufixu *-is* a jeho začlenění do švédského jazykového systému

Původ a počátek užívání sufixu *-is* k tvorbě nových slov nelze naprosto přesně určit, jelikož počátek jejich výskytu lze hledat ve velmi neformálních varietách mluveného jazyka, zejména hovorovém jazyce a slangu.[60] Nejstarší záznamy slov s tímto sufixem pochází z 18. století ze žargonu podomních obchodníků – jazykové variety zvané *månsing*. Nicméně s ohledem na předpokládanou etymologii tohoto sufixu lze spíše předpokládat, že sufix *-is* získal větší popularitu ve studentském žargonu a odtud se teprve jeho využití rozšířilo do mluvy dalších jazykových skupin.

Počátky tvoření slov se sufixem *-is* ve švédštině jsou spojovány s latinskými slovy. Mnoho latinských slov je zakončeno segmentem *-is* jako například *canis*,

[60] Podobně je téměř nemožné v jazycích datovat první výskyty zkrácených slov, jejichž užití se nejprve objevilo v hovorovém, neformálním jazyce, kterému nebyla v minulosti věnována pozornost (Hamans 2018, 25).

finis, *panis* (Inghult 1968, 9). Mluvčí švédštiny, kteří přišli do kontaktu s latinou,[61] tento segment rozpoznali jako charakteristický rys latinských slov a následně ho připojili k domácím slovům. Tyto latinismy vytvořené na základě analogie k latinským slovům byly v minulých století velmi obvyklé v lexiku určitých jazykových komunit – ve studentském slangu jsou tato slova označována jako *skojlatin* (Andersson 2016). Důvodem rozšíření výskytu slov se sufixem *-is* byla na jedné straně skutečnost, že latinismy představovaly skvělý způsob, jak v rámci určité jazykové komunity vytvořit lexikum pro ty nejpoužívanější koncepty, kterému by mimo členů této komunity nikdo jiný neporozuměl. Na straně druhé představovala tvorba takovýchto slov způsob, jak si hrát se slovy a jak dosáhnout expresivnějšího vyjádření významu. Počáteční užití sufixu *-is* k tvorbě slov lze tedy vnímat jako projevy jazykové kreativity.

Z důvodu nedostatku starších dokladů výskytu slov s tímto sufixem je pravděpodobně nemožné rozhodnout, ve které varietě, studentském slangu či varietě *månsing*, se sufix začal využívat k tvorbě nových slov jako první. V dnešní švédštině není použití sufixu *-is* k tvorbě nových slov omezeno pouze na jednu konkrétní jazykovou skupinu, ačkoliv v některých jazykových varietách je pravděpodobně produktivnější – například v jazyce reklamy. Současně použití některých slov se sufixem *-is* proniklo do mluveného jazykového standardu.[62] Mnoho slov s tímto sufixem nicméně stále vzniká spíše nahodile a jejich využití má krátkého trvání (Blume 1976, 81nn).

2.3.3 Původ sufixu *-o* a jeho začlenění do švédského jazykového systému

Podobně jako v případě sufixu *-is* sahají počáteční výskyty sufixu *-o* hluboko do minulosti. Za nejstarší záznamy tohoto sufixu jsou považována slova jako například *lattjo* „srandovní“ či *pilo* „pivo“, jež byla převzata z jazyka *romani* – jazyka romské menšiny ve Švédsku (Kotsinas 2003b, 5nn). První zmínky o romské menšině ve Švédsku pochází z 16. století a již od počátku byla řazena mezi okraj společnosti, což vysvětluje množství slov ve švédském slangu přejatých z jazyka

[61] V 19.století se latina těšila mezinárodní prestiži. Byla jazykem vyššího vzdělání a jazykem vědy.
[62] Standardní jazyk je definován jako „takový jazyk, který má celospolečenskou, nadregionální platnost a je schopen vyjadřovat nejrůznější aspekty kulturního a civilizačního života“ (Nekvapil 2007, 288).

romani. Zdrojem slangových slov je zpravidla mluva okrajových skupin společnosti (Andersson 2016).[63]

Původ a historie sufixu *-o* však nevysvětluje, proč frekvence užití tohoto sufixu k tvorbě nových slov podstatně vzrostla teprve v posledních několika desetiletích a jeho produktivita vzrostla natolik, že alespoň v oblasti tvorby slov ve švédském slangu konkuruje sufixu *-is*. Podobně jako tomu bylo v případě začlenění *-is* do slovotvorby švédštiny, lze za vliv na rostoucí frekvenci užití sufixu *-o* k tvorbě nových slov označit cizí jazyk, kterému se v současnosti přisuzuje podobná mezinárodní prestiž jako v 19.století latině – rostoucí užití sufixu *-o* je pravděpodobně zapříčiněna angličtinou.[64]

V procesu začlenění sufixu *-o* do slovotvorby švédštiny hrálo tedy významnou roli přejímání slov. Mluvčí švédštiny pravděpodobně nejprve přejali soubor lexémů[65] zakončených *-o* z angličtiny a následně rozpoznali slabičnou skladbu těchto slov. Slova jako *psycho* „psychouš", *relo* „příbuzný" či *creepo* „úchyl" sloužila jako model či inspirace pro tvorbu slov zakončených *-o* ve švédštině.[66] Lexémy přejaté z angličtiny se tak zasloužily o jazykovou inovaci ve švédštině – o vytvoření nového produktivního vzorce k tvorbě slov (Hamans 2018, 24nn).

2.3.4 Formální popis slov se sufixem *-is*

Důvodem, proč byla v posledních několika desetiletích věnována sufixu *-is* značná pozornost, je nejen jeho rostoucí produktivita ve slovotvorbě a popularita tohoto slovotvorného typu mezi mluvčími, ale i povaha způsobu tvoření slov s tímto sufixem. Z morfologického hlediska se tento morfém nevyznačuje vlastnostmi tradičního derivačního sufixu. Běžné švédské sufixy jsou připojovány ke slovotvorným základu s alespoň jedním kořenovým morfémem. Výsledné deriváty jsou pak zpravidla řazeny mezi jeden konkrétní slovní druh a v případě podstatných

[63] Setkáme se slangem mladistvých, slangem narkomanů či vojenským slangem. U jazykových skupin, které se těší určité společenské prestiži se mluví o žargonu – například lékařský, právnický žargon či žargon politiků (Andersson 2016).
[64] Konkrétně je vliv přisuzován americké varietě angličtiny. Vliv americké angličtiny na švédštinu ale i další jazyky vysvětluje rozšířením popkultury a snadnému přístupu k ní zejména u mládeže (Hamans 2018, 25).
[65] Slova zakončená *-o* přejatá z angličtiny jsou zpravidla dvojslabičná. Jednat se může o slova derivovaná, derivačně zkrácená či slova zkrácená. U zkrácených slov zakončených *-o* nelze tedy tento segment považovat za sufix, nicméně s derivovanými a derivačně zkrácenými slovy je spojuje kromě koncového *-o* stejná slabičná stavba.
[66] Podobně vznik popisuje i švédská lingvistka Kotsinas (1990). Původ přisuzuje starším slovům přejatých z romštiny a rostoucí produktivitu přisuzuje množství mechanicky zkrácených slov zakončených *-o*.

jmen a sloves mezi jednu konkrétní deklinační[67] či konjugační třídu (Josefsson 2002, 1).

Na rozdíl od běžných švédských derivačních sufixů může být švédský slovotvorný sufix *-is* připojován nejen k celým, zpravidla jednoslabičným, slovotvorným základům, ale i k fragmentům slov, jejichž původní plné formy byly současně s připojením sufixu elipticky či mechanicky zkráceny (56).

(56) *dummis (dum)* „blboun“
loppis (loppmarknad) „blešák“
ciggis (cigarette) „cigáro“ (Inghult 1968, 11n)

Bez ohledu na způsob tvoření, tedy zda jsou slova se sufixem *-is* řazená mezi slova derivovaná či derivačně zkrácená, ať už byla původní forma zkrácena mechanicky nebo elipticky, spojuje švédská slova se sufixem *-is* stejná slabičná skladba. Švédská slova se sufixem *-is* jsou dvojslabičná s přízvukem na první slabice a akutovou výslovností. Rozdílné způsoby tvoření slov s tímto švédským sufixem, které však vedou z hlediska slabičné skladby ke stejnému výsledku, naznačuje, že tvorba slov se sufixem *-is*, je silně motivována prozódií (Nübling 2001, 180).

Způsob tvoření slov však není jedinou charakteristikou, kterou se sufix *-is* vymyká definici běžných švédských sufixů. Slova se sufixem *-is* nelze definovat v rámci pouze jednoho slovního druhu, jelikož tímto švédským sufixem jsou tvořena substantiva, adjektiva, řidčeji adverbia a ojediněle interjekce (57).

(57) substantivum *labbis* (*laboratorium*) „labina, laborka“
adjektivum *ambis* (*ambitiös*) „ambiciózní“
adverbium *bergis* (*bergsäker*) „určitě“
interjekce *grattis* (*gratulerar*) „všechno nej“ (Inghult 1968, 11nn)

2.3.4.1 Derivačně zkrácená slova se sufixem *-is*

Většina slov se sufixem *-is* není tvořena pouhou sufixací slovotvorného základu, nýbrž vznikají abreviací původní lexikální jednotky společně se sufixací. Výsledkem slovotvorného procesu jsou tedy derivačně zkrácená slova – *kortord*

[67] Švédská lingvistka Josefsson poukazuje na výskyt dalších švédských sufixů, které mohou tvořit substantiva různých deklinačních tříd. Jako příklad uvádí substantiva se sufixem *-skap*, která mohou mít společný jmenný rod jako například *kunskap-en* „vědomost“ nebo střední jmenný rod jako například *budskap-et* „zpráva“. Tato vlastnost se však mezi sufixy vyskytuje výjimečně (Josefsson 2002, 1).

med suffix. Z původní plné formy, jíž může být kompozitum, derivát, či víceslovné pojmenování, je zachována pouze první slabika.[68] Jelikož jednoslabičný fragment,[69] k němuž je připojen sufix *-is*, zpravidla musí být zakončen konsonantem, dochází ke krácení původní lexikální jednotky, jejíž první slabika je zakončena vokálem, v místě bezprostředně předcházející druhý vokál původní plné formy. Pokud druhý vokál původní jednotky předchází tříčlenná konsonantická skupina, je dodatečně odebrán poslední konsonant, čímž je dosaženo zjednodušené výslovnosti.[70]

Z podmínek krácení původní plné formy při tvorbě slov se sufixem *-is* jasně vyplývá, že tvorba slov se sufixem *-is* je ve švédštině motivována spíše prosodicky než-li morfologicky. K abreviaci původní plné formy může při tvorbě těchto slov docházet na hranici mezi morfémy (případy eliptické krácení), ale i mimo ni (případy mechanického krácení). Vzhledem k prosodické motivaci tvoření slov určuje hlásková stavba původní plné formy, zda je fragment, k němuž je následně připojen sufix *-is*, zkrácen elipticky či mechanicky. V obou těchto případech je výsledný fragment jednoslabičný a zakončený konsonantem či dvojčlennou konsonantickou skupinou.

Elipticky zkrácený fragment původní plné formy je nejčastěji vytvořený z kompozit (58), řidčeji z derivátů (59) či víceslovných pojmenování (60) (Inghult 1968, 10n).

(58) *pingis* (*pingpong*) „pingpong, pinčes“
rummis (*rumskamrat*) „spolubydlící, spolubydla“
stammis (*stamkund*) „stálý zákazník, štamgast“ (Nübling 2001, 179n)
bakis (*bakfull*) „mající kocovinu“ (Grünbaum 2010, 1)

(59) *bryggis* (*bryggeri*) „pivovar“ (Söderbergh 1971, 177)
nervis (*nervös*) „nervózní“

[68] Jen výjimečně je zachován jiný než počáteční segment původní plné formy při tvorbě derivačně zkrácených slov se sufixem *-is*. Uváděn je zpravidla pouze příklad *kalkis* „sklerotik“ vytvořený z původního slova *åderförkalkad* „senilní, zapomětlivý“ (Josefsson 2002, 5).
[69] S ohledem na způsob tvoření derivačně zkrácených slov se sufixem *-is* a prozódickou motivovaností tohoto slovotvorného typu je vhodnější se při označování části, ke které je připojen sufix *-is*, vyvarovat termínu morfém a to i v případech, kdy je při tvorbě slov se sufixem *-is* abreviací dodržován morfematický šev.
[70] Například derivačně zkrácené adjektivum *funkis* „funkcionalistický“ vytvořené z původního slova *funktionalism* „funkcionalismus“ (Blume 1976, 85)

(60) *bästis* (*bästa vän*) „nejlepší kamarád/nejka“
fräckis (*fräck historia*) „sprostý vtip“ (Inghult 1968, 13n)

Právě z důvodu, že eliptické krácení dodržuje morfematický šev, dochází z formálního hlediska zpravidla ke shodě mezi fragmentem původní lexikální jednotky a kořenovým morfémem původní lexikální jednotky. Rozdíl mezi elipticky zkráceným fragmentem, ke kterému je připojován švédský sufix *-is*, a kořenovým morfémem je zejména ve významu, jelikož fragment si zachovává význam původní plné formy a takto se vyskytuje v jazyce pouze vázaně, zatímco kořenový morfém je zpravidla volný.

Na rozdíl od elipticky zkráceného fragmentu, není u mechanicky zkráceného fragmentu dodržena hranice mezi morfémy či slabikami. Stejně jako v případě eliptického krácení, mohou být mechanicky zkrácena kompozita (61), derivovaná slova (62), či víceslovná pojmenování (63).

(61) *födis* (*födelsedag*) „narozky“
mellis (*mellanöl*) „desítka (pivo)“ (Nübling 2002, 179n)
avis (*avundsjuk*) „závistivý“ (Riad 2013, 154)

(62) *chaffis* (*chaufför*) „řidič“ (Nübling 2002, 179)
baggis (*bagatell*) „brnkačka“
labbis (*laboratorium*) „laborka“ (Inghult 1968, 11)

(63) *multis* (*multinationellt företag*) „korporát“ (Josefsson 2005, 133)
Teknis[71] (*Tekniska högskola*) „technická vysoká“ (Josefsson 2002, 5)
bästis (*bästa vän*/*vännina*) „nej kámoš/ka“ (Nübling 2002, 179)

Zkrácený fragment, k němuž je připojen sufix *-is*, je často přirovnáván k jedinečnému vázanému kořenovému morfému, jenž je ve švédštině označován jako *restmorfem*[72] – jedinečný kořenový morfém, který je členem lexikalizovaného

[71] Důvodem, proč je slovo *Teknis* řazeno mezi derivačně zkrácená slova se sufixem *-is* a nikoliv pouze slova zkrácená je rozdíl v přízvuku mezi slovem se sufixem *-is* a původnímu pojmenování. Slova se sufixem *-is* vyžadují vždy přízvuk na první slabice a umístění přízvuku se tedy může měnit od přízvuku plné formy. Jelikož přízvuk slova *Teknis* je umístěn na počáteční slabiku, je tento příklad řazen mezi derivačně zkrácená slova se sufixem *-is*.

[72] Typickým příkladem tohoto morfému je *körs-*, člen kompozita *körsbär* „třešně“. Zatímco druhý člen tohoto kompozita, *-bär*, se v jazyce vyskytuje i v dalších kompozitech nebo i samostatně a lze u tohoto morfému identifikovat jasný význam, výskyt *körs-* je v současné švédštině vázaný pouze na kompozitum *körsbär* a nelze u něj izolovat samostatný význam.

kompozita.[73] *Restmorfem* je v jazyce definován distribuční unikátností a současně postrádá význam sám o sobě. Zkrácený fragment, ke kterému je připojen sufix *-is*, se zpravidla vyznačuje podobnou distribuční unikátností, význam lze však u něj obvykle jasně identifikovat na základě výskytu původní plné formy, s níž sdílí pojmový význam (Blume 1976, 84).

2.3.4.2 Derivovaná slova se sufixem *-is*

Použití sufixu *-is* ve švédském jazyce není omezeno pouze na tvorbu derivačně zkrácených slov, nýbrž jím jsou tvořena slova i ryzí sufixací. Švédský sufix *-is* je připojován k jednoslabičným slovotvorným základům nikoliv fragmentům. Nicméně frekvence výskytu odvozených slov se sufixem *-is* ve švédském jazyce je nepoměrně nižší než výskyt slov derivačně zkrácených se sufixem *-is* – dva způsoby tvoření slov se sufixem *-is* ve švédštině se vyznačují různou mírou produktivity (Hamans 2018, 49).

Švédská derivovaná slova se sufixem *-is* jsou zpravidla substantiva a mohou být odvozena od substantiv (64), adjektiv (65) či sloves (66).

(64) *kramis* (*kram*) „objetí“ (Josefsson 2002, 12)
gubbis (*gubbe*) „páprda“
hästis (*häst*) „koník“ (Inghult 1968, 12)

(65) *dummis* (*dum*) „blbeček
tuffis (*tuff*) „tvrďák“ (Josefsson 2002, 12)
torris (*torr*) „suchar“

(66) *borstis* (*borsta*) „ochlasta“
fuskis (*fuska*) „podvodník“ (Inghult 1968, 12)
snackis (*snacka*) „horké téma“ (Hamans 2018, 49)

Zatímco denominální substantiva se sufixem *-is* (65) mohou být životná či neživotná a z hlediska produktivity se jedná o velmi marginální typ, frekvence výskytu deadjektivních (66) a deverbálních (67) substantiv se sufixem *-is* je daleko vyšší. Současně vykazují deadjektivní a deverbální slova se sufixem *-is* sémantické pravidelnosti. Význam deadjektivních substantiv se sufixem *-is* zpravidla označuje osoby vyznačující se určitou charakteristikou vyjádřenou adjektivem – *dummis* lze

[73] Josefsson dokonce mechanicky zkrácený fragment původní plné formy, z níž je vytvořeno slovo se švédským sufixem *-is*, označuje za *restmorfem* (Josefsson 2005, 132).

parafrázovat jako *dum person* „hloupý člověk“ a *tuffis* jako *tuff person* „houževnatý člověk“. Podobně i deverbální substantiva se sufixem *-is* obvykle označují osoby, které lze charakteristikovat nějakou činností vyjádřenou slovesem – *fuskis* lze parafrázovat jako *person som fuskar* „člověk, který podvádí“ (Inghult 1968, 12).[74]

2.3.4.3 Zvláštní případy slov se sufixem *-is*

Ojedinělé případy slov se sufixem *-is* (67) zahrnují hláskovou změnu původní formy a zpravidla jsou zařazeny do samostatné skupiny slov se sufixem *-is*.

(67) *brådis* (*bråttom*) „naspěch, fofr“
flådis (*flottist*) „námořník, mariňák“
rådis (*råtta*) „krysa“
kådis (*kondom*) „kondom, guma“ (Josefsson 2002, 18)

Ať už je původní forma vnímána jako zkrácená či nikoliv, dochází u segmentu, k němuž je připojen sufix *-is*, k hláskové změně – prodloužení vokálu a změna znělosti postvokalického konsonantu (Inghult 1968, 13). Tato zvláštní skupina slov se sufixem *-is* se tedy vyznačuje dlouhým vokálem v přízvučné, první slabice, ačkoliv v původní formě se vyskytuje vokál krátký, a znělým postvokalickým konsonantem, zpravidla dentálou, která je v původní formě obvykle neznělá.

Tyto hláskové změny zpravidla neprovází tvorbu jiných slov se sufixem *-is* a ve srovnání s derivačně zkrácenými a derivovanými slovy se sufixem *-is* jsou zvláštní případy slov se sufixem *-is* vnímány jako kreativnější výtvory (Josefsson 2002, 18).[75]

[74] Pochopitelně tuto parafrázi deadjektivních a deverbálních slov se sufixem *-is* nelze aplikovat na úplně všechny případy – *snackis* takto parafrázovat nelze a opisná fráze by zněla spíše *något alla talar om* „něco o všem všichni mluví“ (SAOL)

[75] Běžné hláskové změny derivačně zkrácených slov se sufixem *-is* jsou vyžadovány v případech, kdy z původní plné formy zachován nepřízvučný segment, který připojením sufixu získává přízvuk. Zkrácený jednoslabičný fragment musí mít jednu z možných hláskových skladeb – kombinace dlouhého vokálu a krátkého postvokalického konsonantu, kombinace krátkého vokálu a dlouhého konsonantu či kombinaci krátkého vokálu a konsonantické skupiny. V případech tvorby derivačně zkrácených slov se sufixem *-is*, v nichž je vyžadována hlásková změna, zpravidla dochází ke zdvojení postvokalického konsonantu – tzv. (*konsonant-*)*geminering*, geminace (Eliasson 1980, 343nn).
Ilustrovat hláskové změny u derivačně zkrácených slov se sufixem *-is* lze příklady ‘*ciggis* „cígo“ z *ciga’rette* „cigareta“ či ‘*baggis* „brnkačka“ z *baga’tell* „maličkost“ nebo ‘*labbis* „labina, laborka“ z *labora*’torium „laboratoř“ (Inghult 1968, 11).

2.3.4.4 Slova zakončená *-is* nezařazená do slov se sufixem *-is*

Ze skupiny slov se sufixem *-is* je třeba vyčlenit substantiva, která se slovům s tímto sufixem jen zdánlivě formálně podobají ve všech či pouze v některých tvarech. Jedná se o slova s tzv. *sar-plural* (68), tedy slova, jež mají koncovku množného čísla *-sar*, a slova typu *keps*, tzv. *keps-ord* (69). Tato slova jsou zpravidla přejatá z cizího jazyka, nejčastěji angličtiny, u nichž je vyžadována hlásková úprava tak, aby bylo slovo etablováno do švédského fonologického systému – slovo tedy získává švédskou fonologickou skladbu.[76]

(68) *grammy* (sg.) – *grammisar*[77] (pl.) „hudební cena Grammy“
bikini (sg.) – *bikinisar* (pl.) „bikini, dvojdílné dámské plavky“
makaroni (sg.) – *makaronisar* (pl.) „makaroni“ (Josefsson 2002, 20)

(69) *bebis* (sg.) „mimino“ (z angl. *baby – babies*) (Josefsson 2018, 13)

Cizí slova zakončená vokálem,[78] v tomto případě vokálem *-i*, se zejména v mluvené švédštině mohou ve tvaru množného čísla vyskytovat se zvláštní koncovkou *-sar*, kterou lze dále segmentovat na epentetické *-s* a pravidelný flektivní sufix množného čísla *-ar*. Funkce konsonantu *-s* je zde není gramatická, nejedná se o koncovku anglického plurálu, nýbrž napomáhá snadnější a pro mluvčí přirozenější výslovnosti. Ačkoliv švédský slovník *Svenska Akademiens Ordlista* (SAOL) považuje tvary slov s koncovkou množného čísla *-sar* za nespisovné a doporučuje užití forem s koncovkou *-er* či *-r*, tedy bez epentetického *-s*, neodráží tato doporučení skutečné užití. Švédští mluvčí přirozeně a spontánně užívají v mluveném projevu pro tato slova často variantu s koncovkou *-sar*.[79]

[76] Přízvučná slabika je dlouhá, zatímco nepřízvučná slabika je krátká. Přízvučná slabika může být tvořena dlouhým vokálem a krátkým konsonantem, krátkým vokálem a dlouhým konsonantem, nebo krátkým vokálem a konsonantickou skupinou. Hlásková skladba přejatého slova nemusí odpovídat těmto pravidlům a musí se adaptovat. Adaptace hláskové skladby přejatého slova na švédský systém se může projevit prodloužením vokálu v přízvučné slabice, prodloužením koncového konsonantu přízvučné slabiky či vytvořením konsonantické skupiny, která v přízvučné slabice následuje krátký vokál.

[77] Švédská obdoba amerických hudebních cen *Grammy* se nazývá *Grammis*.

[78] Tvar množného čísla s koncovkou *-sar* se vyskytuje u substantiv cizího původu s koncovým vokálem *-i*, *-y*, *-o*, či *-u*, která získají ve švédštině společný jmenný rod (Josefsson 2018, 8) – tedy konkrétní, životná i neživotná, počitatelná substantiva.

[79] Vytvořením tvaru množného čísla s koncovkou *-er* dochází k výskytu dvou po sobě jdoucích krátkých vokálů, kterému se švédský jazyk, zejména na hranici mezi kmenem a flektivním sufixem, zpravidla vyhýbá. Současně tvar množného čísla s koncovkou *-r* není stejně produktivní jako koncovka *-ar*.

Ačkoliv se některá tato substantiva ve tvaru množného čísla formálně podobají tvarům množného čísla substantiv se sufixem *-is*, nelze je řadit společně do stejné kategorie zejména z důvodu absence koncového konsonantu *-s* v jejich základním tvaru. Současně z příkladů vyplývá, že slova s koncovkou množného čísla *-sar* mohou být dvojslabičná, ale i víceslabičná. A v neposlední řadě se liší tato slova i sémanticky – slovům chybí podobný stylistický či afektivní význam, kterým se vyznačují slova se sufixem *-is*.

Podobně má epentetickou funkci i koncové *-s* u tzv. *keps-ord*[80] – podle substantiva *keps* „kšiltovka“ (z angl. *cap*). Pomocí epentetického konsonantu vzniká přirozená švédská hlásková skladba slova, které bylo přejaté z cizího jazyka. Na rozdíl od slov typu *bikinisar* „dvojdílné plavky“ se *-s* vyskytuje již v základním tvaru a vnímáno je jako součást kmene. Ačkoliv z diachronního pohledu může být původ tohoto *-s* spojován s anglickou koncovkou množného čísla, ve švédštině postrádá gramatickou funkci. Výhodou užití *-s* oproti jinému konsonantu je skutečnost, že se jedná o hlásku s nejmenší sonoritou, může se tedy vyskytnout jak na začátku, tak na konci slabiky.

Ačkoliv *-s* je v případě *keps-ord* a stejně tak slov se sufixem *-is* součástí kmene, opět se nejedná o jednu kategorii slov. Rozdíl mezi slovy jako *bebis* a skutečnými slovy se sufixem *-is*, mimo způsob tvoření, je opět pravidlo, že slova se sufixem *-is* jsou vždy dvojslabičná, zatímco *keps-ord* tuto podmínku nemají. Liší se i významově a podobně jako tomu bylo u slov s koncovkou množného čísla *-sar* se slova jako *bebis* nevyznačují stejným stylistickým či afektivním významem jako slova se sufixem *-is* (Josefsson 2018, 6nn).

V neposlední řadě se slovům se sufixem *-is* mohou formálně podobat odborná slova přejatá z cizího jazyka, nejčastěji latiny (70). Zpravidla se jedná o odborné termíny či názvy pro živočišné a rostlinné druhy, nemoci a další.

(70) *ibis* „ibis, druh ptáka“
amaryllis „amarylis, amarylka“
bellis „sedmikráska“

Tato slova však není možné segmentovat na kořenový morfém a sufix, případně fragment a sufix. V případech slov podobných (71) po odtržení *-is* mluvčí

[80] Mezi další *keps-ord* se řadí *raps* „řepka“, *mits* „boxerská lapa“ nebo *pickles* „nakládané okurky, zelenina“ (Josefsson 2018, 14).

nedokáže určit význam zbylé části – u slov se sufixem *-is* je po odtržení sufixu zpravidla možné význam odvodit (Josefsson 2002, 16).

2.3.4.5 Slovní druh slov se sufixem *-is*

Jak již bylo zmíněno, vznikají pomocí sufixu *-is* různé slovní druhy. Nejpočetnější zastoupení mají substantiva – nejčastěji apelativa, řidčeji propria (71).

(71) *Kattis* (*Katarina*)
Annis (*Anna*) (Riad 2015, 33n)
Björkis (*Björkman*)
Långis (*Långholm*) (Josefsson 2002, 3)

Propria se sufixem *-is* jsou tvořena od křestních jmen, příjmení, názvů míst či institucí a zpravidla vznikají jako přezdívky pro referenty původních názvů.[81] Jelikož švédskému sufixu *-is* při tvorbě přezdívek ke křestním jménům konkuruje řada dalších sufixů,[82] produktivita sufixu *-is* je v tomto ohledu zanedbatelná. Častěji je sufix *-is* využíván k tvorbě přezdívek vytvořených k příjmením, názvům ulic, městských částí, restaurací, škol a dalších institucí (Inghult 1968, 13n).

Daleko běžněji než propria se mezi substantivy se sufixem *-is* vyskytují apelativa, která jsou nejčastěji vytvořena též od apelativ (72), ale i adjektiv (73) nebo sloves (74).

(72) *tofflis* (*toffelhjälte*) „podpantoflák“
biblis (*bibliotek*) „knihovna“ (Blume 1976, 83)

(73) *tjockis* (*tjock*) „tlusťoch“
tuffis (*tuff*) „drsňák“
snyggis (*snygg*) „fešák“ (Kotsinas 2003a, 225)

(74) *fuskis* (*fuska*) „podvodník“ (Grünbaum 2010, 1)
borstis (*borsta*) „ochlasta“
skrikis (*att skrika*) „křikloun/uječenec“ (Inghult 1968, 12)

[81] Švédská propria se sufixem *-is* mohou být vytvořena i z apelativ, adjektiv vyjadřujících charakteristickou vlastnost referenta či sloves vyjadřující charakteristickou činnost či aktivitu, na jejímž základě lze referenta identifikovat – například *Käftis* „Zubárna, vysoká škola zubního lékařství“ z *käft* „huba, klapačka“ či *Skrattis* „Smíšek“ ze *skratta* „smát se“ (Inghult 1968, 13n).
[82] Mezi konkurující sufixy, jež lze též využít k tvorbě přezdívek či zdrobnělin ke křestním jménům patří *-a* (*Tompa – Tomas*), *-an* (*Maggan – Margareta*), *-e* (*Vicke – Viktor*) (Riad 2015, 33).

Apelativa se sufixem *-is* jsou vždy sklonná, lze tedy k základnímu tvaru substantiva připojit flektivní koncovky. Na rozdíl od substantiv odvozených tradičními švédskými nominálními sufixy však substantiva se sufixem *-is* nelze zařadit pouze do jedné deklinační třídy, jelikož substantivům se sufixem *-is* může být přiřazen jmenný rod střední (neutrum) či jmenný rod společný (utrum). K základním tvarům substantiv se společným jmenným rodem je zpravidla připojován alomorf množného čísla *-ar* a alomorf určitého členu *-en* (75), zatímco nulový alomorf množného čísla *Ø* a alomorf určitého členu *-et* je připojován k základním tvarům substantiv středního jmenného rodu (76).

(75) *en kompis* „kámoš“ – *kompisen – kompisar – kompisarna*
(Inghult 1968, 10)
en flintis „plešoun“ – *flintisen – flintisar – flintisarna*
(Josefsson 2005, 132)
en lantis „vidlák“ – *lantisen – lantisar – lantisarna*
(Josefsson 2002, 1)

(76) *ett kondis* „cukroška“ – *kondiset – kondis – kondisen*
(Inghult 1968, 10)
ett godis[83] „sladké“ – *godiset – godis – godisen* (Josefsson 2002, 1)
ett lekis „školka“ – *lekiset – lekis – lekisen* (Josefsson 2005, 132)[84]

Přiřazení jmenného rodu substantivům se sufixem *-is* je zpravidla motivováno základním principem švédštiny – abstraktní, neživotná, nepočitatelná substantiva mají střední jmenný rod, zatímco konkrétní, životná i neživotná, počitatelná substantiva mají společný jmenný rod (Josefsson 2005, 132n).[85]

[83] Slovo *godis* je z hlediska přidělení jmenného rodu substantivům se sufixem *-is* zajímavým příkladem. V nepočitatelném, hromadném významu „sladkosti“ se vyskytuje se středním jmenným rodem, a tedy alomorfem určitého členu *-et* a nulovým alomorfem množného čísla, zatímco v počitatelném významu „bonbon, kousek sladkosti“ se slovo *godis* vyskytuje se společným jmenným rodem a tedy alomorfem množného čísla *-ar* a alomorfem určitého členu *-en* (Josefsson 1998, 168nn).
[84] *kompis* vytvořeno od substantiva *kompanjon* „přítel, společník“, *flintis* od adjektiva *flintskallig* „plešatý“, *lantis* od substantiva *landbo* „sedlák“, *kondis* vytvořeno od nezkrácené formy *konditori* „cukrárna“, *ett godis* „sladké“ od substantiva *godsaker* „sladkosti, pamlsky“ a *ett lekis* od *en lekskola* „mateřská školka“.
[85] Starší studie, mimo jiné Inghult (1968) či Blume (1976), vychází z domněnky, že jmenný rod substantiv se sufixem *-is* je určován jmenným rodem původní plné formy. V mnoha případech je jmenný rod původní plné formy a substantiva se sufixem *-is* opravdu identický, setkáme se však s příklady, u kterých k této shodě nedochází, a současně nevysvětluje přiřazení jmenného rodu u substantiv se sufixem *-is*, již byla vytvořena z adjektiv či sloves.

Adjektiva (77) a adverbia se sufixem *-is* (78) se ve švédském jazyce též vyskytují, nikoliv však ve stejné míře jako substantiva. Tato adjektiva a adverbia jsou zpravidla tvořena jako derivačně zkrácená slova z delších adjektivních plných forem.[86] Na rozdíl od substantiv jsou adjektiva se sufixem *-is* nesklonná a ve větě se vyskytují spíše v predikativní[87] pozici (Inghult 1968, 10nn). Zda-li se jedná o adjektivum či adverbium určuje pouze sloveso užité ve větě. Pokud se jedná o sloveso sponové, řadí se slovo se sufixem *-is* k adjektivům, pokud však švédské slovo se sufixem *-is* doplňuje sloveso lexikální, jedná se o adverbium.

(77) *Saken är poppis, som ungdomen säger*. (*populär*) „Jak říká mladej, tohleto frčí."
Han var bergis på att… (*bergsäker*) „byl si jistý tím, že…"
när man är litet bakis (*bakfull*) „když máš kocovinku"

(78) *Jag får bergis tjuge spänn*. (*bergsäker*) „Určo dostanu dvacku."
Jag mår tjyvis. (*tjyvtjock*) „Je mi děsně."

Poslední slovní druh zastoupený slovy se sufixem *-is* jsou interjekce (79). Ačkoliv většina interjekcí jsou formálně nedělitelné, ojedinělé případy interjekcí se vyznačují úplně či částečně reduplikovanou skladbou, případně lze u nich identifikovat derivační sufix. Další interjekce se lexikalizovali z původně jiného slovního druhu či větné struktury. Jako slovní druh jsou interjekce neohebné a mnohdy vytváří promluvu samy o sobě (Teleman 1999, 761).

(79) *tjänis* (*tjänare*) „zdravíčko"
mjukis (*jag är Eder ödmjuka tjänare*) „služebníček"
grattis (*jag grattulerar*) „vše nej, gratulka" (Josefsson 2002, 4)

Tvoření interjekcí se sufixem *-is* však nelze považovat za produktivní, jelikož je známo pouze jen několik málo dokladů.

[86] Z adjektiv jsou vytvořena adjektiva se sufixem *-is* ve většině případů, setkáme se ale i s případem *byxis* utvořeného ze substantiva *byxångest* „(neopodstatněný) strach" používaného původně ve frázi *vara i byxis* „mít nahnáno, mít v gatích" a nyní *vara byxis* „být vystrašený, mít nahnáno" (Inghult 1968, 14).
[87] Inghult připouští i atributivní výskyt adjektiv se sufixem *-is* jako například *en nervis kille* „nervák, nervózní kluk", ale upozorňuje, že tyto výskyty jsou velmi ojedinělé (Inghult 1968, 14).

2.3.5 Formální popis slov se sufixem *-o*

Ačkoliv *-o* je považován za sufix konkurující *-is* ve slangu současné švédštiny, o formálních vlastnostech slov s tímto sufixem víme podstatně méně. Podobně jako slova se sufixem *-is*, jsou slova se sufixem *-o* tvořena vedle již existující formy, s níž zpravidla sdílí pojmový význam. Podobně jako slova se sufixem *-is*, jsou slova se sufixem *-o* dvojslabičná s přízvukem na první slabice. Podobně jako v případě sufixu *-is*, se ani sufix *-o* nevyznačuje některými vlastnostmi charakterizující tradiční švédský derivační sufix.

Na rozdíl od tradičních švédských derivačních sufixů je zpravidla sufix *-o* také připojován k jednoslabičnému fragmentu zkrácené plné formy – sufix *-o* se nejfrekventovaněji vyskytuje v derivačně zkrácených slovech. Méně frekventovaná jsou slova ryze derivovaná, kdy je sufix *-o* připojen k nezkrácenému jednoslabičnému slovotvornému základu. Bez ohledu na způsob tvoření jsou slova se sufixem *-o* zpravidla dvojslabičná. I v případě slov se sufixem *-o* je tedy forma silně prosodicky motivována.

V neposlední řadě nejsou, podobně jako to bylo v případě sufixu *-is*, pomocí sufixu *-o* tvořena slova jediného slovního druhu. Slova se sufixem *-o* jsou řazena mezi substantiva a adjektiva (Hamans 2018, 49n)

2.3.5.1 Derivačně zkrácená slova se sufixem *-o*

Jelikož jsou slova se sufixem *-o* tvořena vedle již existující formy a připojován je sufix vždy k jednoslabičnému segmentu, je zpravidla vyžadováno zkrácení původní plné formy v jednoslabičný fragment. Teprve k jednoslabičnému fragmentu může být sufix *-o* připojen. Právě derivačně zkrácená slova jsou mezi slovy se sufixem *-o* nejvíce zastoupená.

Plnou nezkrácenou formou, na základě níž je vytvořeno slovo se sufixem *-o*, může být derivát (80) či kompozitum (81), jen v ojedinělých případech doložených výskytů slov se sufixem *-o* je plnou formou (nominální) fráze (82).

(80) *hygglo* (*hygglig*) „sympaťák“
pucko (*puckad*) „pitomec, vůl“
aggro (*aggresiv*) „horlivec, cholerik“ (Hamans 2005, 186)

(81) *miffo* (*missfoster* „mrzák, ubožák“)[88] „krypl, pošuk“
pluggo (*plugghäst*) „šprt“ (Kotsinas 2003b, 7nn)

(82) *femmo* (*feminin man*) „zženštilý chlap“ (Kotsinas 2003a, 227)

Příklady (81), (82), (83) ilustrují, že motivací pro tvorbu slov je určitá očekávaná hlásková skladba – dvojslabičná jednotka s přízvukem na první slabice. K dosažení této žádoucí hláskové skladby může být původní forma mechanicky zkrácena – ke krácení dochází mimo morfémový šev. Méně frekventované se zdá být krácení původní formy na hranici morfémů – eliptické krácení (*pluggo*).

2.3.5.2 Derivovaná slova se sufixem *-o*

Rostoucí produktivita sufixu *-o* pro tvorbu nových slov ve švédském slangu a hovorovém švédštině vedla k tomu, že lze tento sufix připojit i k celým jednoslabičným slovotvorným základům. Se sufixem *-o* tedy mohou být tvořena i slova derivovaná (83).

(83) *dummo* (*dum*) „blboun“
fetto (*fet*) „špekoun“ (Kotsinas 2003a, 227)
drogo (drog) „feťák“ (Doggelito a Kotsinas 2004, 21)

Část derivovaných slov se sufixem *-o* je odvozena od jednoslabičných slov přejatých z angličtiny (84).

(84) *nördo* (*nörd* z angl. *nerd*) „nerd“
gayo (*gay*) „homouš“ (Kotsinas 2003a, 227)

2.3.5.3 Hláskové změny v tvorbě slov se sufixem *-o*

Jedním ze základních principů tvorby švédských slangových slov je hra se zvukovou stránkou běžných užívaných slov či již existujících slangových slov. Nové slangové slovo je utvořeno hláskovou změnou, zejména uvnitř kmene – tzv. *ljudutbyte*. Hlásková změna obvykle zahrnuje výměnu vokálu či konsonantu za

[88] Morfém *miss-* je tradičně ve švédském jazyce řazen mezi prefixy (Söderbergh 1971, Thorell 1984, Bolander 2001). Na základě toho, by substantivum *missfoster* mělo být řazeno spíše mezi slova odvozená než slova složená. V případě slova *missfoster* však morfém *miss-* neplní funkci pouze negující prefixu, nýbrž je částečně zachován původní význam starší formy *missbildad foster* „postižený, s vrozenou vadou“ uvedené v SAOL. Z tohoto důvodu je *missfoster* zařazen mezi kompozita.

jiný. Běžná je výměna konsonantu *-ss-*, či konsonantické skupiny *-sk-*, či *-st-* za dlouhé konsonanty *-ll-* či *-rr-*[89] (Kotsinas 1990, 137nn).

Tyto hláskové změny jsou běžné i v tvorbě nových slov se sufixem *-o* (85).

(85) *vucko*, *mucko* (*pucko*) „pitomec, vůl“
fleppo (*fläpp* od *fläng*) „magor“ (Kotsinas 1990, 140)
ferro (*fest*) „mejdan“ (Kotsinas 2003a, 227)

Hláskové změny původní lexikální jednotky provází běžně tvorbu slov se sufixem *-o*, bez ohledu na to, zda se jedná o slova derivovaná či derivačně zkrácená. Doprovodné hláskové změny mohou být opět považovány za projevy jazykové kreativity mluvčích, současně hláskové změny, které provází tvorbu slov se slovotvorným sufixem *-o*, mohou zastírat vztah slova se sufixem *-o* a jeho původní formy.

2.3.5.4 Slovní druh slov se sufixem *-o*

Jak již bylo řečeno, jedním z důvodů, proč nelze sufix *-o* řadit mezi tradiční švédské sufixy, je schopnost tvořit slova nejednoho slovního druhu. V tomto ohledu se podobá sufixu *-is* a podobně jako v případě sufixu *-is*, lze pomocí švédského sufixu *-o* tvořit substantiva či adjektiva (Kotsinas 1990, 141).

Nejpočetněji jsou mezi slovy se sufixem *-o* jsou zastoupena substantiva, apelativa (86). Velice marginální je výskyt vlastních jmen se sufixem *-o* – přezdívek či domáckých jmen utvořených od křestních jmen (87).

(86) *uglo* (z ang. *ugly* „ošklivý“) „škareda“
spinko (*spinkig*) „tintítko“ (Kotsinas 2003b, 9)
neggo (*negativ*) „pesouš, pesimista“ (Nübling a Duke 2008, 234)

(87) *Karro*[90] (*Karolina*) (Riad 2015, 34)
Ibbo[91] (*Ibrahim*) (Riad a Larsson 2004, 12)

[89] Zdvojený konsonant v pravopise zpravidla naznačuje délku konsonantu ve výslovnosti.
[90] Alternativně by se mohlo jednat o vytvoření přezdívky *Karro* pouhým mechanickým zkrácením původní plné formy *Karolina* bez připojení sufixu. Nicméně v tomto případě by bylo očekáváno, že si výsledná forma zachová zdrojovou gravisovou výslovnost jako je tomu v případě přezdívky *Lina* odvozené též od křestního jména *Karolina*. Slova se sufixem *-o* (stejně jako slova se sufixem *-is*) se však vyznačují akutovou výslovností, kterou nese i přezdívka *Karro* (Riad 2015, 34).
[91] Další varianty přezdívek vytvořených ke křestnímu jménu *Ibrahim* zahrnují *Ibbe* či *Ibra* (Riad a Larsson 2004, 11).

Mezi tradičními švédskými křestními jmény je nalezen pouze jeden doklad přezdívky se sufixem *-o* – *Karro*.[92] Potenciálně početnější zastoupení se švédským sufixem *-o* by mohly mít přezdívky vytvořené od křestních jmen arabských, tureckých, somálských přistěhovalců či dalších národností, ale i zde mu konkurují lépe sufixy *-e*, *-i* či *-sh* (Riad a Larsson 2004, 11nn).

Apelativa se sufixem *-o* (88) jsou daleko frekventovanější a zpravidla jsou odvozena od adjektiv, řidčeji od substantiv. Z hlediska skloňování je sufix *-o* méně flexibilní než sufix *-is*. Zatímco slova se sufixem *-is* mohou patřit jak mezi slova se středním jmenným rodem, tak se společným jmenným rodem, zpravidla v závislosti na tom, zda se jedná o abstrakta či konkréta. Oproti tomu se slova se sufixem *-o* zdají být výhradně středního jmenného rodu (88) bez ohledu na jmenný rod původní lexikální jednotky a navzdory skutečnosti, že jsou substantiva se sufixem *-o* zpravidla konkrétní, počitatelná a životná.

(88) *veggo* (*vegetarian*)[93] – *veggot* – *veggon* „vegetarián“
(Nübling a Duke 2007, 241)

Přiřazení středního rodu substantivům se sufixem *-o*, u nichž by na základě právě životnosti či počitatelnosti byl očekáván spíše rod společný, může být motivováno fonologicky nebo sémanticky. Z hlediska hláskové skladby platí ve švédštině obecně snaha vyvarovat se výskytu dvou krátkých samohlásek, zejména na hranici mezi kmenem a flektivním sufixem. Střední jmenný rod v případě takových substantiv nepředstavuje riziko výskytu dvou krátkých samohlásek v žádném tvaru slova.[94] Motivace pro přiřazení středního jmenného rodu substantivům se sufixem *-o* může být i sémantická, jelikož střední jmenný rod je v některých případech vnímán jako zdroj pejorativního významu (Bergman 1962, 21).

Slova se sufixem *-o* mohou být řazena i mezi adjektiva (89). Podobně jako adjektiva se sufixem *-is* jsou adjektiva se sufixem *-o* nesklonná jak v rodě, tak v čísle (Riad 2002, 33n).

(89) *pucko*[95] (*puckad*) „pitomý, hloupý“
pretto (*pretentiös*) „nafoukaný, snobský“

[92] Přezdívky typu *Jojjo* (*Johanna*) či *Bobbo* (*Bo*) nelze řadit mezi slova se sufixem *-o*, jelikož se jedná o přezdívky utvořené reduplikací (Riad 2015, 34). Reduplikací je zde míněno zdvojení slabiky (Čermák 1997, 376).
[93] Původní substantivum *vegetarian* má společný jmenný rod (SAOL).
[94] Deklinaci substantiv zakončených krátkým vokálem se věnuje Josefsson (2018), Molde (1978).
[95] Může být jak substantivum, tak adjektivum (SAOL).

mysko (*mystisk*) „divný, podezřelý“ (Gyllenbok 2015, 322)

Frekvence výskytu adjektiv se sufixem *-o* je podstatně nižší než frekvence výskytu substantiv s tímto sufixem.

2.3.5.5 Další slova zakončená *-o* nezařazená do slov se sufixem *-o*

Jako tomu bylo v případě slov se sufixem *-is* je třeba odlišit slova, která se formálně slovům se sufixem *-o* pouze podobají. Jedná se o dvojslabičná slova zakončená *-o*, u kterých však finální *-o* není derivačním sufixem.

První početně velmi málo zastoupenou skupinou jsou slova v ustálených frázích starého dativu (90).

(90) *ägo* (*ha ngt i sin ägo* „mít u sebe, ve vlastnictví“)
spillo (*gå/ge till spillo* „přijít vniveč“) (Riad 2015, 225)

Sufix *-o* však v těchto případech není derivační, nýbrž flektivní s funkcí dativu, který se v současném švédském jazyce vyskytuje už jen v několika ustálených frází. Současně se substantiva těchto dativních konstrukcích liší od slov se sufixem *-o* prosodicky – na rozdíl od slov se sufixem *-o* se vyznačuje gravisovou výslovností (Riad 2015, 224n).

Početněji zastoupená jsou slova pouze zkrácená (91), zpravidla mechanicky, u nichž nedošlo k připojení sufixu, jelikož *-o* se vyskytuje již v původní lexikální jednotce.

(91) *mongo* (*mogoloid*) „retard“ (Kotsinas 1990, 141)
alko (*alkoholist*) „alkáč“
psyko (*psykopat*) „magor, psychouš“ (Hamas 2018, 49)

Rozlišit derivačně zkrácená slova se sufixem *-o* a zkrácená slova zakončená *-o* bývá do jisté míry problematické, jelikož stylisticky jsou obvykle řazena do jedné skupiny – hovorové švédštiny či slangu. Současně se právě zkrácená slova zakončená *-o* zasloužila o posílení produktivity sufixu *-o* ve švédštině – zkrácená slova zakončená *-o* sloužila jako model, na jehož základě byla vytvářena sova pomocí sufixu *-o* (Kotsinas 1990, 141).

V neposlední řadě je třeba švédská slova se sufixem *-o* rozlišovat od slov přejatých (92) z cizího jazyka, které mají dvě slabiky a jsou zakončena *-o* (Riad 2015, 225).

(92) *solo* „koncertní sólo“
pesto „italská omáčka“
brutto „brutto“ (Riad 1015, 225)

Tato slova jsou na rozdíl od slov se sufixem *-o* součástí běžné, případně odborné slovní zásoby. Doložena jsou zpravidla ve slovnících švédského jazyka, čímž se liší od slov se sufixem *-o*, která podobně jako slova se sufixem *-is* vznikají spíše nahodile v hovorovém mluveném jazyce či jinému registru, který se mluvenému projevu podobá.

2.3.6 Sémantika sufixů *-is* a *-o*

Švédské derivační sufixy *-is* a *-o* vzbudily pozornost při lingvistickém popisu nejen z hlediska formy, nýbrž i z hlediska sémantiky. Slova se těmito sufixy, konkrétně derivačně zkrácená slova, jsou totiž zpravidla tvořena sekundárně k již existujícím lexikálním jednotkám, se kterými sdílí pojmový význam, jenž je vnímán jako „hlavní složka lexikálního významu mající vztah k denotátu, chápaná jako věcný obsah lexému“ (Čermák 1997, 400). Slova se sufixy *-is* a *-o* se však od původních lexikálních jednotek liší konotativním, afektivním či stylistickým významem[96] – asociacemi, expresivitou,[97] citovým zabarvením či vyjádřením postoje mluvčího, nebo oblastí jejich užití.

Zatímco původní lexikální jednotky se zpravidla vyskytují ve standardním jazyce, počáteční výskyt slov se sufixy *-is* a *-o* je vázaný na určité sociolekty švédštiny – vysokou míru produktivity získaly slovotvorné sufixy *-is* a *-o* ve slangu, zejména jazyce mládeže (Blume 1976, 81n).

S výskytem slov se sufixy *-is* a *-o* ve slangu souvisí i zvýšená expresivita těchto slov oproti původním lexikálním jednotkám, jelikož slangová slova mají obecně hodnotící charakter. Obvykle, nikoliv výlučně, jsou sufixy připojovány k negativně hodnotícímu významu, který je sufixem umocněn (Doggelito a Kotsinas 2004, 21nn). Užitím expresivnějšího významu vyjadřuje mluvčí vlastní postoj

[96] Vychází z Leechova pojetí sedmi rysů významu lexému, které zahrnuje kromě významu denotativního vyjadřující věcný obsah a označení referentu i řadu doplňujících rysů či vrstev významu – konotativní, stylistický (či sociální), afektivní, reflektovaný, kolokační, a tematický význam (Leech 1981, 9nn).

[97] Expresivita je vnímána jako „pragmatická složka významu lexému n. jeho výskytu, popř. i jiných jednotek, daná jako různě silný projev afektivního a volního vztahu mluvčího n. užitím, které na pozadí syntagmatické kombinace tohoto lexému s jinými v kontextu se chápe jako neobvyklé, resp. vybočující z očekávané formy; překrývá se s emocionálností, afektivním a konotativním významem“ (Čermák 1997, 321).

k denotátu.[98] Funkcí sufixů *-is* a *-o* bylo v první řadě přeměna běžného slova ve slovo slangové a přeměna běžného pojmenování v pojmenování vyjadřující postoj a emoce mluvčího (Åkerblom 2013, 110nn).

2.3.6.1 Denotativní význam slov se sufixem *-is* a *-o*

Podobně jako švédská slova se sufixem *-is* a slova se sufixem *-o* vykazují formální podobnosti, zejména podobnost způsobu tvoření slov, jsou slova s těmito švédskými sufixy podobná i sémanticky.

Oba švédské sufixy jsou v největší míře využívány k tvorbě substantiv označující osoby. Pojmenování osoby vychází zpravidla z určité charakteristiky referenta. Charakterizován může být referent na základě svého vzhledu (93), typického charakterového rysu (94), sklonu k určité činnosti (95), nebo může být referent charakterizován i v souvislosti s povoláním, které vykonává (96).

(93) *långo* (*lång* „vysoký“) „dlouhán“ (Kotsinas 2003b, 9)
snyggis (*snygg* „pohledný“) „fešák“ (Inghult 1968, 12)

(94) *pervo* (*pervers* „zvrácený“) „zvrhlík“ (Gyllenbok 2015, 322)
snålis (*snål* „lakomý“) „skrblík“

(95) *supis* (*supa* „nasávat, chlastat“) „násoska“ (Inghult 1968, 12)

(96) *chaffis* (*chaufför*) „řidič“ (Josefsson 2002, 6)

Podobně jako substantiva (93)-(96) přisuzují obvykle adjektiva se sufixy *-is* a *-o*, která se vyskytují téměř výhradně v atributivní pozici jako součást jmenné části přísudku, vlastnosti a charakterové rysy osobám.

Spíše okrajově se pak vyskytují slova s těmito švédskými sufixy v jiných významech než v pojmenování osob. Další významy slov se zmiňovanými sufixy zahrnují věci (97), zvířata (98), instituce či místa (99) (Inghult 1968, 13nn). [99]

(97) *bilo* (*bil*) „auťák, kára“ (Doggelito a Kotsinas 2004, 21)

[98] Denotát je chápaný jako referent, „k němuž se jazykový znak vztahuje“ (Čermák 1997, 313), zde tedy referent, který je označen, pojmenován slovem se sufixem *-is* nebo *-o*.
[99] Mohlo by se zdát, že švédská slova se sufixem *-is* jsou z hlediska sémantiky významně rozličnější než slova se sufixem *-o* – že lze tedy slova se sufixem *-is* zařadit do více sémantických kategorií. Nicméně je třeba nezapomínat, že ve srovnání se sufixem *-is* je tvorba slov se sufixem *-o* nedávný trend, doložených dokladů tohoto sufixu je podstatně méně, stejně tak bylo slovům se sufixem *-o* věnováno méně pozornosti v lingvistickém popisu.

folkis (*folköl*) „osmička pivo“ (Josefsson 2002, 8)

(98) *hästis* (*häst*) „koník“
rådis (*råtta*) „krysa“ (Inghult 1968, 12n)

(99) *tunnis* (*tunnelbana*) „metro“ (Kotsinas 1990, 141)

2.3.6.2 Afektivní význam slov se sufixem *-is* a *-o*

Na slova se sufixem *-is* nebo *-o* není zpravidla nahlíženo jako na slova neutrální, nýbrž jako na slova hodnotící či s citovým zabarvením. Ačkoliv slova se sufixem *-is* nebo *-o* sdílí denotativní význam s původními lexikálními jednotkami, liší se jejich afektivní významy. Afektivní význam je složkou „lexikálního významu odrážející postoj a emoce mluvčího“ (Čermák 1997, 400). S ohledem na afektivní význam slov se zmiňovanými sufixy, jsou *-is* a *-o* mnohdy označovány za deminutivní – *diminutivsuffix*.[100]

Budeme-li vycházet z definice deminutiva jako vyjádření blízkosti, náklonosti či přátelství k denotátu, nikoliv vyjádření fyzické velikosti či menší míry, lze i tak považovat za deminutiva pouze část slov se sufixem *-is* (Josefsson 2002, 14n). V případě slov se sufixem *-o* by spíše než o deminutivním významu bylo možné uvažovat naopak o významu pejorativním,[101] ale ani zde by označení nebylo přesné. Za pejorativa lze označit ta slova se sufixem *-o*, jejichž původní formy samy o sobě vyjadřují něco negativního, nežádoucího. Ukazuje se však, že sufix *-o* může být připojován i ke slovům či fragmentům slov vyjadřující kladně hodnocené, žádoucí vlastnosti. Zdá se však, že v těchto případech slov se sufixem *-o* je význam výsledného slova vnímán ironicky (Kotsinas 2003a, 227).

Vyplývá tedy, že slova se sufixem *-is* či *-o* mohou být jak pozitivní, tak negativní povahy. Funkcí sufixů je pouze signalizovat familiárnost, důvěrnost či náklonnost. Zda-li je slovo se sufixem *-is* nebo *-o* vnímáno kladně či negativně, neurčuje samotný švédský sufix, nýbrž sémantika původní formy a vztah mluvčího k referentu v situaci promluvy (Riad 2002, 34n).

Jelikož švédské sufixy *-is* a *-o* nelze jednotně označit za deminutivní či pejorativní, jeví se jako nejvhodnější označit sufixy za evaluativní. Pomocí evaluativních sufixů mluvčí obvykle vyjadřuje svůj postoj, názor, hodnocení. Užitím

[100] Josefsson (1997), Josefsson (2005), jako *diminutiv ändelse* v Riad a Larsson (2004)
[101] Pejorativním významem je míněn význam hanlivý, zhrubělý, či vulgární. Oproti užití deminutiva naznačuje mluvčí užitím pejorativa větší distanci k posluchači (Čermák 1997, 267n).

evaluativního švédského sufixu *-is* či *-o* může mluvčí například signalizovat blízkost či náklonnost (100) k posluchači – výsledné slovo získává deminutivní význam.

(100) *kramisar* (*kramar*) „tuleníčko, objetí“
tuttisar (*tuttar*) „prsíčka, bradavky“ (Josefsson 2002, 14)

Slovo s evaluativním sufixem však také může mít hanlivé až vulgární zabarvení, tedy význam pejorativní, čímž naopak mluvčí signalizuje odstup (101).

(101) *miffo* (*missfoster*) „krypl“ (Kotsinas 2003b, 7nn)
skummis (*skum*) „slizoun, někdo nesympatický“ (Josefsson 2002, 15)
seppo (*cp*)[102] „debil“ (Kotsinas 1990, 141)

Mluvčí se však může také vyjádřit ironicky (102).[103]

(102) *schysto* (*schyst*) „slušňák, vzorňák“
lyllo (*lycklig*) „klikař“ (Kotsinas 2003a, 227)

Zvláštní skupinu tvoří substantiva se sufixy *-is* a *-o* vytvořena od proprií – hypokoristika (103). Hypokoristika jsou definována jako vlastní jména, která jsou zpravidla mazlivá, domácká, někdy zároveň i zdrobnělá (Čermák 1997, 332).

(103) *Karro* (Karolina) (Riad 2015, 34)
Tildis (*Matilda*) (Josefsson 2002, 15)
Svennis (*Sven*) (Riad 2015, 203)

2.3.6.3 Stylistický význam slov se sufixem *-is* a *-o*

Výskyt sufixů *-is* a *-o* a slov s nimi utvořených byl od počátku spojován s určitými sociolekty švédštiny – tzv. *gruppspråk*. Produktivita těchto dvou švédských sufixů byla vnímána jako rys jazyku určitých skupin mluvčích.[104] Nicméně nemalá část slov, konkrétně slov se sufixem *-is*, zdomácněla a rozšířila se do dalších sociolektů[105] či natrvalo přešla do standardizovaného mluveného jazyka. Ačkoliv

[102] *cp* = *cerebral pares* „(dětská) mozková obrna“ (SAOL)
[103] Konkrétní evaluativní význam, tedy zda je slovo se sufixem *-is* či *-o* míněno jako deminutivum, pejorativum či vyjádření ironie vychází z konkrétní komunikační situace.
[104] Sociolekt, se kterým je nejvíce spojován původ a hojný výskyt slov se sufixy *-is* a *-o*, je jazyk mládeže – *ungdomsspråk*. V tomto ohledu jsou mladí mluvčí vnímáni jako jazykoví inovátoři.
[105] Blume jmenuje například jazyk reklamy a jazyk novin, ve kterých užití slov se sufixem *-is* roste (Blume 1976, 82).

počet slov se sufixem *-is*, která se kanonizují ve standardní švédštině roste, k úplné lexikalizaci slova se sufixem *-is*, jež plně nahrazují v užití původní lexikální jednotku, dochází výjimečně (Blume 1976, 82n).[106]

I přes kanonizaci vybraných slov se sufixem *-is*, zůstává většina těchto slov prototypická pro neformální variety švédštiny, slova se sufixem *-o* zůstávají charakteristická zejména pro švédský slang. Slova s oběma švédskými sufixy vznikají spíše nahodile a většina není zaznamenána ve slovnících.

Slang lze definovat jako nekonvenční užití jazyka, které zpravidla jde cíleně proti jazykovému standardu a jeho pravidlům. Slang se tedy staví do protikladu toho, co je vnímáno jako správné, korektní užití jazyka. Užití slangových slov je tedy nepřijatelné ve formálním psaném projevu, jelikož jsou takováto slova vnímána jako velmi expresivní a citově zabarvené – bez ohledu na to, zda se jedná o slova s pozitivními afektivními významy či naopak vulgarismy. [107] Každá skupina mluvčích či každý jedinec používá vlastní slang, a ačkoliv je slang spojován nejvíce s mluvou mládeže, užívají slang rozličné skupiny mluvčích (Kotsinas 2003a, 7nn).

Jelikož jsou slangová slova zpravidla velmi expresivní, užívána jsou výhradně v hovorovém jazyce. S rostoucím výskytem slangového slova, respektive s rostoucím užíváním slova, klesá jeho expresivita a mluvčí hledá jiné prostředky k dosažení expresivnějšího významu. Z tohoto důvodu je slang velmi často a rychle obměňován – některá slova se ztrácí z užití a na jejich místě jsou užita slova nová či slova dávno zapomenutá, která jsou opět vnímána expresivně. Zřejmě právě z tohoto důvodu roste produktivita sufixu *-o* ve švédském slangu, a slova s tímto sufixem jsou užívána namísto slov se sufixem *-is*. Sufix *-is* se tak pravděpodobně stává prostředkem krácení delších slov a současně prostředkem, který dodává slovům méně oficiální, nadlehčený význam (Kotsinas 2003b, 9). Význam slov se sufixem *-is* a slova se sufixem *-o* vytvořená od stejného základu (104) se tak zpravidla neliší denotativním významem, liší se však zásadně mírou expresivity.

(104) *knäpp* „praštěný“ – *knäppis* „trdlo“ – *knäppo* „magor“
dum „hloupý“ – *dummis* „blboun“ – *dummo* „debil“
nörd „nerd“ – *nördis* „intouš“ – *nördo* „trapák“ (Kotsinas 2003a, 224nn)

[106] Případ slov *kompis* či *dekis*, jejichž vztah k původním lexikálním jednotkám *kompanjon* a *dekadans* je pouze etymologický a ze synchronního hlediska nelze jednu formu v užití zaměnit za druhou (Blume 1976, 83).
[107] Kotsinas označuje slangové výrazy za jazykové ventily, kterými mluvčí dává průchod svým emocím (Kotsinas 2003a, 7).

3 DATA A METODOLOGIE

Analýza švédských slov se sufixy *-is* a *-o* vychází ze vzorku dat ze švédského jazykového korpusu *Språkbanken*, konkrétně z textů na sociálních sítí. Tato část švédského korpusu obsahuje téměř 11 miliard slov, tokenů,[108] a zahrnuje texty ze švédských blogů od roku 1998 do roku 2017, příspěvky z diskusních fór *Familjeliv* a *Flashback*, příspěvků na twitterových účtech od roku 2013 do roku 2017 a texty z jazykového korpusu *SIC2* (*Stockholm Internet Corpus*). K excerpci dat byl využit nástroj *Korp*, který pro zadávání příkazů používá jazyk CQP.

Texty zahrnuté ve vybrané části korpusu pochází ze zveřejněných příspěvků švédských mluvčích na blogu, diskusním fóru či Twitteru. Je třeba zdůraznit, že se jedná o odlišná média, což má vliv nejen na velikost vybraného korpusu,[109] ale i na frekvenci výskytu konkrétních slov v korpusu a tím je ovlivněn i vzorek dat analyzovaný v této práci. Vybraný vzorek dat obsahuje 100 dokladů švédských slov, lemmat, se sufixem *-is* s nejvyšší frekvencí výskytu a dále i 100 dokladů švédských slov se sufixem *-o* s nejvyšší frekvencí výskytu. Vzhledem k výskytu homonymie mezi slovy se sufixy *-is* a *-o* a současně možnosti zařazení konkrétního slova mezi více než jeden slovní druh, zahrnuje vzorek dat 184 výskytů slov se sufixem *-is* a 144 výskytů slov se sufixem *-o*.

Jelikož morfologická anotace této části korpusu je prováděna automaticky a současně je pouze částečná, ukázalo počáteční šetření, že nelze vyhledávat lemma, základní tvar slova, se sufixem *-is* ani se sufixem *-o*:

[lemma = ".*is"]

[lemma = ".*o"]

V důsledku toho, že velká část slov se švédským sufixem *-is* nebo *-o* není v jazykovém korpusu lemmatizovaná, nezahrnovaly výsledky některá slova se sufixy *-is* a *-o* a současně se ve výsledcích objevila slova, která nebyla jedním

[108] Texty zahrnuté v části korpusu označeného jako *Sociala medier* „sociální sítě“ zahrnuje přesně 10 951 422 684 tokenů, v němž je však zahrnuta i řada speciálních znaků, například emotikony, či webovýc odkazů.

[109] Komunikace na diskusním fóru zpravidla zahrnuje počáteční příspěvek, na který mluvčí následně reagují či reagují na komentáře dalších mluvčích. Při každém komentáři mluvčího je zpravidla zkopírován i příspěvek, ke kterému se tento mluvčí vyjadřuje, některé příspěvky se tedy v korpusu vyskytují více než jednou.

z těchto sufixů odvozená,[110] a zastoupena byla i některá slova jednoduchá, tzv. *simplexy*.

Jelikož nástroj Korp umožňuje vyhledávání i konkrétních slovotvorných typů, kompozit či slov s určitým afixem, dalším krokem bylo vyhledání švédských slov se sufixem *-is* nebo *-o* pomocí slovotvorného typu:

[compwf contains ".*\+is"]

[compwf contains ".*\+o"]

Vyhledávání na základě slovotvorného typu však také nereflektovalo skutečné zastoupení slov, jelikož se ukázalo, že označení slovotvorného typu u velké části dokladů hledaných slov v jazykovém korpusu chybí a jsou tedy vnímány jako simplexy, či je slovotvorný typ u slova uveden chybně.[111] Naopak některé simplexy jsou v korpusu chybně označeny za deriváty odvozené sufixem *-is* či *-o*.[112] Současně se ukázalo, že tento způsob hledání často nerozlišuje mezi derivačními, tedy skutečně slovotvornými afixy, a flektivními afixy, jimiž nevznikají nové lexikální jednotky, nýbrž pouze slovní tvary. Například tvary plurálu byly vnímány jako jiný slovotvorný typ než tvary základní.

Příkaz k excerpci švédských slov se sufixem *-is* a slov se sufixem *-o*, tedy musel být definován tak, aby zahrnoval všechny jednotlivé tvary slov se zkoumanými švédskými sufixy nikoliv jen jejich základní tvar:

[word = ".*is" | word = ".*isen" | word = ".*isens" | word = ".*iset" | word = ".*isets" | word = ".*isar" | word = ".*isars" | word = ".*isarna" | word = ".*isarnas"]

[word = ".*o" | word = ".*os" | word = ".*ot" | word = ".*ots" | word = ".*on" | word = ".*ons" | word = ".*ona" | word = ".*onas"]

Výsledky tohoto vyhledávání zahrnovaly všechny výskyty slov zakončených *-is*, *-isen*, *-isens*, *-iset*, *-isets*, *-isar*, *-isars*, *-isarna*, *-isarnas* a všechny výskyty slov zakončených *-o*, *-os*, *-ot*, *-ots*, *-on*, *-ons*, *-ona*, *-onas* včetně slov, která nebyla odvozená sufixy *-is* nebo *-o*. Vyhledávání muselo být následně zúženo na základě

[110] V případě slov se sufixem *-is* se ve vyhledávání podle lemmat objevila například slova odvozená sufixem *-vis*.
[111] Slovo *favvis* je v jednom případě označeno jako simplex, jiný doklad je označený za derivát se sufixem *-vis*.
[112] Například u některých dokladů simplexu *kanon* se setkáme s označením slovotvorného typu *kan+on*.

morfologických vlastností švédských slov se sufixem *-is* či *-o*, které byly podrobně popsány v předešlé části práce. V případě slov se švédským sufixem *-is* bylo hledání zúženo na základě jejich slovně druhové příslušnosti na substantiva, adjektiva, interjekce a adverbia vyjma adverbií se sufixem *-vis*. Současně bylo vyhledávání zúženo na slova zakončená *-is*, která nejsou řazena mezi kompozita či slova jiného než švédského jazyka:

[(word = ".*is" | word = ".*isen" | word = ".*isens" | word = ".*iset" | word = ".*is ets" | word = ".*isar" | word = ".*isars" | word = ".*isarna" | word = ".*isarnas") & (pos = "NN" | pos = "JJ" | pos = "IN" | (pos = "AB" & word != ".*vis")) & pos != "SMS" & pos != "UO"]

Vyhledávání slov se sufixem *-o* bylo třeba omezit na slova, u nichž sufixu nepředchází vokál, která jsou řazena mezi substantiva a adjektiva a slova, která nejsou klasifikována jako kompozita či slova cizího jazyka:

[(word = ".*[^aäåeioöuy]o" | word = ".*[^aäåeioöuy]os" | word = ".*[^aäåeioöuy] ot" | word = ".*[^aäåeioöuy]ots" | word = ".*[^aäåeioöuy]on" | word = ".*[^aäåeioö uy]ons" | word = ".*[^aäåeioöuy]ona" | word = ".*[^aäåeioöuy]onas") & (pos = "NN" | pos = "JJ") & pos != "SMS" & pos != "OU"]

Následná selekce výsledků tvarů slov se zkoumanými derivačními sufixy opět ukázala, že všechny doklady slov nejsou v jazykovém korpusu anotovány, což má vliv nejen na frekvenci výskytu vybraných slov, ale i na složení vzorku dat. K hledání švédských slov s derivačním sufixem *-is* nebo se sufixem *-o* tedy bylo přistoupeno opačným způsobem a výběr slov s těmito dvěma sufixy byl zúžen na základě charakteristik, kterými by se tato slova neměla vyznačovat.

V případě slov se sufixem *-is* a všech jejich tvarů, bylo hledání omezeno na slova, která nejsou slovesa, předložky, determinátory, zájmena a nejedná se o slova složená či slova jiného jazyka:

[(word = ".*is" | word = ".*isen" | word = ".*isens" | word = ".*iset" | word = ".*iset s" | word = ".*isar" | word = ".*isars" | word = ".*isarna" | word = ".*isarnas") & pos != "DT" & pos != "VB" & pos != "PP" & pos != "PN" & pos != "SMS" & pos != "OU"]

Podobně hledání všech tvarů slov se sufixem *-o* bylo zúženo na všechny slovní druhy vyjma sloves, determinátorů, zájmen, číslovek, předložek a adverbií, složených slov a slov cizích:

[(word = ".*[^aäåeioöuy]o" | word = ".*[^aäåeioöuy]os" | word = ".*[^aäåeioöuy]ot" | word = ".*[^aäåeioöuy]ots" | word = ".*[^aäåeioöuy]on" | word = ".*[^aäåeioöuy]ons" | word = ".*[^aäåeioöuy]ona" | word = ".*[^aäåeioöuy]onas") & pos != "AB" & pos != "VB" & pos != "DT" & pos != "PP" & pos != "PN" & pos != "RG" & pos != "SMS" & pos != "UO"]

Výsledky těchto hledání zahrnovala jak slova se hledanými sufixy, ale i simplexy, a další slova odvozená či složená, která byla do korpusu zanesena bez anotace. Výsledky tedy bylo nutné manuálně roztřídit za pomoci švédského slovníku SAOL, širšího kontextu, v němž se slova vyskytují, a vlastní jazykové intuice, tak aby data zahrnovala pouze tvary švédských slov se slovotvornými sufixy *-is* a *-o*. Z těchto výsledků bylo následně vybráno 100 nejfrekventovanějších tvarů slov s derivačním sufixem *-is* a 100 nejfrekventovanějších tvarů švédských slov s derivačním sufixem *-o*.

K vybranému vzorku dokladů tvarů slov se švédskými sufixy *-is* a *-o* byla provedena doplňková hledání. Prvním krokem bylo hledání všech tvarů, nejen nejfrekventovanějšího, jednotlivých slov se sufixem *-is* a *-o*, které lze ilustrovat na slově *kompis* „kamarád“:

[word = "kompis.*" | word = "Kompis.* "]

Z výsledků tohoto doplňkového hledání pak byly vybrány všechny flektivní tvary jednotlivých slov. Zastoupení více než jednoho slovního tvaru se týká výhradně substantiv, jelikož jiné slovní druhy odvozené sufixy *-is* a *-o* jsou zpravidla nesklonné. Kromě základního tvaru substantiva jsme hledaly neurčité tvary genitivu v singuláru (u slov *-is* značen nulovým morfémem), určité tvary nominativu v singuláru, určité tvary genitivu v singuláru, neurčité tvary nominativu v plurálu, neurčité tvary genitivu v plurálu, určité tvary nominativu v plurálu a určité tvary genitivu v plurálu. Mezi tvary slov se sufixy *-is* a *-o* nejsou řazeny grafické úpravy jednotlivých tvarů slova,[113] mezi které patří redukce vokálu flektivní koncovky,

[113] Slovo může být mluvčím graficky upraveno úmyslně, mimo jiné za účelem intenzifikace, či nevědomky. Mezi neúmyslné grafické úpravy slova lze zařadit například překlep. U slova *kramis* „objetí“ jsou ve výsledném vzorku dat zahrnuty tvary, *kramis* (neurčitý nominativ singuláru), *kramisen*

zdvojení grafému za účelem intenzifikace či následování tvaru slova emotikonem či jiným zvláštním znakem.

Pro zjištění celkové frekvence švédského slova se sufixem *-is* či *-o* bylo následně provedeno druhé doplňkové hledání všech tvarů, které se v jazykovém korpusu vyskytují alespoň dvakrát:[114]

[word = "kompis" | word = "kompisen" | word = "kompisar" | word = "kompisarna" | word = "kompisars" | word = "kompisens" | word = "kompisarnas" | word = "kompisors" | word = "Kompis" | word = "Kompisen" | word = "Kompisar" | word = "Kompisarna" | word = "Kompisars" | word = "Kompisens" | word = "Kompisarnas" | word = "Kompisors"]

Součet výskytů všech tvarů slova se sufixem *-is* nebo sufixem *-o* udává výslednou frekvenci slova v jazykovém korpusu. Teprve na základě celkové frekvence výskytu slova, jsou data seřazena.

Ve finálním vzorku dat jsou zahrnuta švédská slova se sufixem *-is* nebo sufixem *-o* s nejvyšší frekvencí výskytu v korpusu textů na sociálních sítí. Jednotlivá slova byla klasifikována na základě způsobu tvoření slov a slovnědruhové příslušnosti, případy slov, která mohou být přiřazena mezi více než jeden slovní druh byla zahrnuta ve všech slovních druzích, v nichž se vyskytuje. Vzhledem k povaze slovotvorných typů a souvisejícím výskytem homonymie se některá slova se sufixem *-is* nebo sufixem *-o* vyznačují více než jedním významem. Ve vzorku dat jsou zahrnuty všechny nalezené významy jednotlivých slov se sufixem *-is* nebo *-o*, respektive všechny nalezené významy derivačně zkrácených či derivovaných slov. Pokud byl význam slova s *-is* či *-o* vytvořen od původní lexikální jednotky jiným způsobem, není význam ve vzorku dat zahrnut. Zejména formy s *-o* mohou být vytvořené nejen krácením a následnou sufixací či pouhou derivací, nýbrž mohou vznikat i pouhou abreviací. Tato slova zkrácená se vyznačují stejnou prosodickou skladbou, a mohou se podobat i morfologicky či sémanticky slovům se sufixem *-o*. Jelikož však *-o* zde není sufixem, protože se vyskytuje již v původní lexikální jednotce, nejsou tyto výskyty ve vzorku dat zahrnuty. Z hlediska celkové frekvence formy

(určitý nominativ singuláru), *kramisar* (neurčitý nominativ plurálu), *kramisarna* (určitý nominativ plurálu). Tvary genitivu se ve výsledcích neobjevily. Oproti morfologickým tvarům slova *kramis* nejsou zahrnuty výskyty jako například *kramissssar*, *Kramis-*, *Kramisar<3*, *Kramisaar*, *Kramisarrr*, či *kramisr*.

[114] Tvar slova se musí v jazykovém korpusu vyskytnout v alespoň dvou různých kontextech, aby byl zahrnut ve vzorku dat. Důvodem je snaha rozlišit mezi pravidelně používanými slovními tvary a pouhými okazionalismy.

však nelze oddělit výskyty, které byly vytvořeny abreviací a následnou sufixací či pouhou derivací od slov vytvořených pouhou abreviací.

Jelikož slova se sufixy *-is* a *-o* jsou zpravidla řazena mezi slova hovorového jazyka či slangu a současně jsou obvykle tvořena nahodile, neobjevuje se velká část výskytů slov se sufixy *-is* a *-o* zahrnutých ve vzorku dat ve švédských slovnících SAOL či SO a podobně se nevyskytují ani ve slovnících překladových. U části slov, zejména pak slov se sufixem *-is*, byl k překladu využit nástroj Treq Českého národního korpusu,[115] většina překladů doložených výskytů slov, zejména pak slov se sufixem *-o*, je však opatřena vlastním překladem a nástroj Treq byl využit pouze k překladu původních lexikálních jednotek. V překladu dokladů jsme se snažili dodržet stylistiku originálu – tedy jeho hovorovou povahu.

[115] Databáze překladových ekvivalentů Treq je dostupná na adrese https://treq.korpus.cz/.

4 ANALÝZA DAT

Analytická část této práce zkoumá 100 slov, lemmat, se sufixem *-is* a 100 lemmat se sufixem *-o*, které se v jazykovém korpusu vyskytují nejfrekventovaněji. Jelikož švédská slova se sufixy *-is* a *-o* se vyznačují jistou mírou homonymie a současně mnoho těchto slov může být zařazeno do více než jednoho slovního druhu, zahrnuje vzorek dat celkově 184 výskytů švédských slov se sufixem *-is* a 144 výskytů švédských slov se sufixem *-o*.

Analýza vzorku dat se skládá ze tří částí – lexikální, morfologické a sémantické analýzy. Lexikální analýza se zaměřuje na způsob tvoření švédských slov se sufixy *-is* a *-o* a jejich zastoupení ve vzorku dat. Morfologická analýza popisuje morfologické vlastnosti švédských slov se sufixy *-is* a *-o*, konkrétně uvádí slovní druhy, které se se sufixy *-is* a *-o* v jazykovém korpusu vyskytují, a v případě podstatných jmen popisuje i způsob deklinace. Sémantická analýza se věnuje významu švédských slov se sufixy *-is* a *-o* a klasifikuje slova na základě typu denotátu. Pozornost je věnována i dalším složkám významu.

4.1 Slovotvorná analýza

Jak bylo již zmíněno v teoretické části práce, poukazují dosavadní poznatky o švédských slovech se sufixem *-is* a *-o* na dva, respektive tři způsoby tvoření těchto slov. V případě slov se sufixem *-is* jde v první řadě o derivačně zkrácená slova, která vznikají nejprve mechanickým či eliptickým krácením původní lexikální jednotky a následným připojením sufixu. Zaznamenány jsou i výskyty ryze derivovaných slov se sufixem *-is*. Obdobně vznikají i švédská slova se sufixem *-o*, která mohou být derivačně zkrácená i ryze derivovaná. Jak bylo zmíněno v předešlých kapitolách, je zřejmé, že vliv na rozšíření slov se sufixem *-o* měla podle vzoru z angličtiny slova zkrácená, která se v korpusu hojně vyskytují, ale jelikož nelze o finálním *-o* těchto slov mluvit jako o sufixu, nejsou zkrácená slova do vzorku dat zařazena.

Vzorek dat zahrnuje celkově 128 výskytů derivačně zkrácených slov se švédským sufixem *-is*, z nichž 48 výskytů zahrnuje mechanické krácení a 80 výskytů krácení eliptické, a 49 výskytů švédských slov se sufixem *-is*, která vznikla pouhou derivací. Pouze 7 výskytů slov se sufixem *-is* ve vzorku dat není zařazeno ani mezi derivačně zkrácená ani mezi derivovaná slova a jsou zařazena do kategorie zvláštní

způsoby tvoření (zastoupení slovotvorných typů se sufixem *-is* ve vzorku dat viz Tabulka 1).[116]

slovotvorný typ		slova se sufixem *-is*
derivačně zkrácená slova (69,5 %)	mechanicky zkrácená (26,1 %)	*alkis, avis, baggis, chaffis, dekis, Ekis, favvis, fjortis, grattis, hallis, funkis, junis, kallis* (*kalori*)*, Kattis* (*Katarina*)*, kompis, kondis, Mattis, medis, mellis, Mickis, nyfis, osis* (*oskuld*)*, pingis* (*pingvin*)*, poppis, proggis, prommis, rottis, Strömpis, Tuwis, vaggis, ziggis*
	elipticky zkrácená (43,4 %)	*bakis, bergis, blandis, bloggis* (*bloggare*)*, buskis, bästis* (*bästa vän*)*, dagis, festis* (*festkompis*)*, flintis* (*flintskallig*)*, frysis* (*fryst ägg*)*, fräckis, galonis, godis* (*godsaker*)*, gullis, hemlis, husis, kallis* (*kallbadhus*)*, knubbis, knytis, kolis, kort* (*korthistoria*, *korttidshem*, *kortslutning*)*, kyrkis, lantis, lekis* (*lekskola*)*, lodare, loppis, mjukis* (*mjukbyxor*, *mjukglass*, *mjukdjur*)*, målis, nattis* (*nattarbetare*, *nattbarnomsorg*, *god natt*)*, nidis, pingis* (*pingpong*)*, skenis, skruttis, skräckis, skådis, sladdis, slemmis* (*slempropp*)*, snabbis* (*snabbsex*)*, snuttis* (*snuttedjur*)*, solisar* (*solglasögon*)*, spjälis, spädis, stammis, svartis* (*svartsjuk*)*, svinis, sväris, tandis, tjockis* (*tjockskärm*)*, toppis* (*toppslätskivling*)*, trummis, tygis, öppnis*
derivovaná slova (26,7 %)		*bloggis, bästis, fegis, festis, finis, friskis, frysis, godis, gottis, kattis, kortis, kramis, kändis, lekis, mjukis, nattis, skakis, slemmis, smakis, smalis, snabbis, snackis, snuttis, solis, svartis, svettis, sötis, tjackis, tjockis, tofflis, toppis, webbis*

[116] Vzhledem k výskytu homonymie (či polysémie) mezi slovy se sufixem *-is*, jsou některé formy zastoupeny vícekrát a přiřazeny mohou být k více slovotvorným typům. Jedná se o různé lexikální jednotky, utvořené z rozdílných původních forem s různými významy.

zvláštní případy slov (3,8 %)	*brådis, Husis* (*Hufvudstadsbladet*)*, kådis, medis* (*media*, *kändis*)*, osis, sotis*

Tabulka 1: Zastoupení slovotvorných typů (sufix *-is*)

Zvláštní způsoby tvoření slov se sufixem *-is* zahrnují případy, kdy krácení původní lexikální jednotky a následné připojení sufixu doprovází zřetelnější hláskové změny zkráceného segmentu (1), konkrétně k prodloužení vokálu a změně znělosti postvokalického konsonantu, a současně i případy, kdy je slovo se sufixem *-is* vytvořeno na principu analogie k jinému slovu (2), nebo nebyla ke slovu se sufixem *-is* nalezena původní lexikální jednotka s níž by slovo se sufixem *-is* sdílelo význam a částečně i formu (3).

(1) *kådis* „kondom, guma“ – *kondom* „kondom“
brådis „fofr“ – *bråttom* „naspěch“

(2) *medis* „influencer“ – *sociala medier* „sociální sítě“, *kändis* „celebrita“
sotis „žárlivý“ – *svartis* „žárlivý“

(3) *osis* „smůla, pech“

Výskyty slov se sufixem *-o* zastoupených ve vzorku dat zahrnuje 91 výskytů derivačně zkrácených slov se sufixem *-o*, z nichž 52 výskytů slov před připojení sufixu prošlo mechanickým krácením a 39 výskytů slov eliptickým krácením, a 46 výskytů čistě derivovaných slov se sufixem *-o*. Zbylých 7 výskytů nelze zařadit, přinejmenším jednoznačně, ani do jedné z těchto dvou kategorií (slovotvorné typy se sufixem *-o* viz Tabulka 2).

slovotvorný typ		slova se sufixem *-o*
derivačně zkrácené slovo (63,2 %)	mechanicky zkrácené (36,1 %)	*aggro, avvo, bebbo, Berno, biblo, Carro/Karro, deppo, fjorto, Flippo, fyllo, gammo, gravvo, gyno/gynno, hygglo, hysto, Ingo, irro, journo, konvo, krimmo, Maddo, Marro, Micko, miffo, mysko, neggo, Olfo, pansjo/panscho, pervo, pingo, pretto, Siggo, Steffo, vego/veggo*
	elipticky zkrácené (27,1 %)	*bullo, fluffo, flummo, fläsko, gullo, hungro, kinko, Klippo, klumpo, knarko, knubbig, knäppo, krullo,*

		lycko, myso, nervo, nytto, pluggo, pucko/pukko, smarro, spinko, svullo, vulgo, värdo, äcklo, älsko
derivované slovo (31,9 %)		*drygo, dummo, fetto, fino, flino, gnällo, gravido, grino, invalido, knodo, knorro, knärro, kräko, lallo, mammo, muppo, nördo, präkto, sego, seppo, sjuko, skriko, skummo, skäggo, slappo, slemmo, smarto, snyggo, stupido, svetto, söto, tjocko, trögo, vidro, virro*
zvláštní případy (4,9 %)		*fabbo, fammo, hollo, Lello, lyllo, mycko*

Tabulka 2: Zastoupení slovotvorných typů (sufix *-o*)

Zvláštní způsoby tvoření slov se sufixem *-o* zahrnují výskyty slov, u nichž nebyla nalezena původní forma, z které byla slova odvozena (4) či výskyty slov se sufixem *-o*, u nichž došlo k hláskové změně (5).

(4) *mycko* „magor, praštěný“
hollo „praštěný“

(5) *lyllo* „klikař, šťastlivec“ – *lycklig* „šťastný“
Lello – Leonard

Původními lexikálními jednotkami slov se sufixem *-is* a všech jejich výskytů zahrnutých ve vzorku dat mohou být kompozita, deriváty, simplexy, a v poslední řadě víceslovná pojmenování. V případě slov se sufixem *-o* mohou být původními formami deriváty, kompozita, simplexy a zkratky.

Vzhledem k povaze způsobu tvoření se mezi slovy se sufixem *-is* a slovy se sufixem *-o* vyskytuje značná míra homonymie, což je běžný následek abreviace. Slova se zkoumanými sufixy se tak mohou vyskytovat ve více sobě nepříbuzných významech (6).

(6) *Rökt sedan jag var 17, har inte testat andra droger än <u>toppisar</u> och alkohol.*
„Kouřím od 17, ale kromě houbiček a alkoholu jsem žádné další drogy nezkoušel.
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle)

en t-shirt med en grävskopa är ett av inköpen kommer att bli toppis hos min maskinälskande grabb!

„tričko s bagrem, co jsem koupila, zaboduje u mého malého milovníka mašinek!“

(Familjeliv: Medlemstrådar – Föräldrar)

4.2 Morfologická analýza

Dosavadní poznatky o slovech se sufixem *-is* řadí slova s tímto sufixem nejčastěji mezi substantiva, případně adjektiva, řidčeji adverbia a ojediněle interjekce (viz Tabulka 3).

slovní druh		výskyty slov se sufixem *-is*
substantivum (81 %)	apelativum (73,9 %)	*alkis, baggis, bakis, bergis, blandis, bloggis, buskis, bästis, chaffis, dekis, dagis, favvis, fegis, festis, finis, fjortis, flintis, friskis, frysis, fräckis, funkis, galonis, godis, gottis, grattis, gullis, hallis, hemlis, husis, junis, kallis, kattis, knubbis, knytis, kolis, kompis, kondis, kortis, kramis, kyrkis, kådis, kändis, lantis, lekis, lodis, loppis, medis, mellis, mjukis, målis, nattis, nidis, nyfis, osis, pingis, pluttis, poppis, proggis, prommis, rottis, skakis, skenis, skruttis, skräckis, skådis, sladdis, slemmis, smakis, smalis, snabbis, snackis, snuttis, solis(ar), sotis, spjälis, spädis, stammis, svartis, svettis, svinis, sväris, sötis, tandis, tjackis, tjockis, tofflis, toppis, trummis, tygis, vaggis, webbis, ziggis, öppnis*
	proprium (7,1 %)	*Bakis och skakis, Ekis, Festis, Friskis och svettis, Husis, Junis, Kattis, Mattis, Medis, Mellis, Mickis, Strömpis, Tuwis*
adjektivum (15,8 %)		*avis, baggis, bakis, bergis, blandis, buskis, bästis, dekis, favvis, flintis, funkis, godis,*

	knubbis, kortis, kändis, poppis, rottis, skakis, skenis, smakis, smalis, snabbis, sotis, svartis, svettis, sötis, tjackis, tjockis, toppis
adverbium (1,6 %)	*bergis, brådis, gottis,*
interjekce (1,6 %)	*grattis, kramis, nattis*

Tabulka 3: Slovní druh slov se sufixem *-is*

Ze vzorku dat vyplývá, že tyto předpoklady odpovídají skutečnosti jelikož, substantiva jsou zastoupena nejpočetněji. Z celkových 149 výskytů substantiv se sufixem *-is* tvoří 136 výskytů apelativa a 13 výskytů propria. Adjektiva jsou druhým nejfrekventovanějším slovním druhem zastoupeným ve vzorku dat se 29 výskyty. Adverbia jsou zastoupena 3 výskyty a stejným počtem jsou zastoupeny i interjekce. Mnoho slov se sufixem *-is* však může být řazeno k více než jednomu slovnímu druhu.

Jelikož sufix *-o* je zatím méně popsán než sufix *-is*, dosavadní poznatky uvádí pouze substantiva a adjektiva jako slovní druhy, v nichž se slova se sufixem *-o* vyskytují. Ty jsou nejfrekventovaněji zastoupeny i ve vzorku dat – substantiva s 95 výskyty, z nichž 83 výskytů tvoří apelativa a 12 výskytů propria, a adjektiva se 44 výskyty. Mimo substantiv a adjektiv se však ve vzorku dat vyskytuje i 5 adverbií (kompletní výčet slovních druhů slov se sufixem *-o* viz Tabulka 4).

slovní druh		slova se sufixem *-o*
substantivum (65,9 %)	apelativum (57,6 %)	*aggro, avvo, bebbo, biblo, bullo, deppo, drygo, dummo, fabbo, fammo, fetto, fino, fjorto, flino, flummo, fläsko, fyllo, gammo, gnällo, gravido, gravvo, grino, gyno, hygglo, hysto, invalido, irro, journo, kinko, knarko, knodo, knorro, knubbo, knäppo, konvo, krimmo, krullo, kräko, lallo, lycko, lyllo, mammo, miffo, muppo, myso, neggo, nervo, nördo, pansjo/panscho, pervo, pingo, pluggo, pretto, präkto, pucko/pukko, sego, seppo, sjuko, skriko, skummo, skäggo, slappo, slemmo, smarro, smarto, snyggo, spinko, svetto, svullo, söto, tjocko, trögo, vego/veggo, vidro, virro, vulgo, värdo, äcklo, älsko*

	proprium (8,3 %)	*Berno, Carro, Flippo, Ingo, Klippo, Lello, Maddo, Marro, Micko, Olfo, Siggo, Steffo*
adjektivum (30,6 %)		*aggro, deppo, fetto, fyllo, gravido, gravvo, grino, hollo, hungro, hygglo, hysto, invalido, irro, klumpo, knubbo, knärro, lyllo, miffo, muppo, mycko, myso, mysko, neggo, nervo, nytto, pervo, pretto, pucko/pukko, sego, seppo, skummo, slemmo, snyggo, stupido, svullo, tjocko, trögo, vego/veggo, vidro, vulgo, värdo, äcklo*
adverbium (3,5 %)		*aggro, hysto, muppo, neggo, äcklo*

Tabulka 4: Slovní druh slov se sufixem *-o*

Podobně jako tomu je v případě slov se sufixem *-is* mohou být slova se sufixem *-o* řazena mezi více než jeden slovní druh.

4.2.1 Substantiva se švédským derivačním sufixem *-is*

Substantivum je nejpočetněji zastoupený slovní druh slov se sufixem *-is*, což může být ovlivněno skutečností, že substantiva a zejména apelativa se sufixem *-is* mohou být vytvořena nejen různými způsoby, tedy abreviací a následnou sufixací či ryzí derivací, ale mohou být vytvořena od několika slovních druhů. Vzorek dat zahrnuje denominální (7), deadjektivní (8) a deverbální (9) substantiva se sufixem *-is*.

(7) *snuttis* „muchláček, usináček“ – *snuttedjur* „plyšové zvířátko“
rottis „rotík“ – *rottweiler* „rotvajler“
prommis „prochajda“ – *prommenad* „procházka“

(8) *fegis* „posera“ – *feg* „zbabělý“
smalis „hubeňour“ – *smal* „hubený“
nyfis „zvědavec“ – *nyfiken* „zvědavý“

(9) *frysis* „zmrzlík, osoba, které je neustále zima“ – *frysa* „mrznout“
snacka „horké téma“ – *snacka* „povídat si, drbat“

Apelativa se sufixem *-is* jsou sklonná, nicméně samotný sufix *-is* neurčuje jednu jedinou deklinaci, na základě které by slova se sufixem *-is* byla skloňován, jelikož apelativům se sufixem *-is* může být přiřazen jak společný, tak střední rod.

K přiřazení jmenného rodu substantivům se sufixem *-is* dochází na základě obecného pravidla, které určuje, že abstraktní, neživotná, nepočitatelná substantiva získají střední jmenný rod (10), zatímco konkrétní, životná i neživotná, počitatelná substantiva získají jmenný rod společný (11).

(10) *dagis* „školka“ – *daghem* „mateřská škola“
kondis „cukroška“ – *konditori* „cukrárna“
kortis – korttidshem „krátkodobé ubytování pro postižené“

(11) *trummis* „bubeník“ – *trumslagare* „bubeník“
stammis „štamgast“ – *stamkund* „stálý zákazník“
husis – husbåt „hausbót“

Substantiva se sufixem *-is* se středním jmenným rodem jsou zpravidla skloňována podle šesté deklinační třídy, která přiřazuje základnímu tvaru slova koncovku *-et* v určitém tvaru singuláru, nulový morfém v neurčitém tvaru plurálu a koncovku *-en* v určitém tvaru plurálu. Substantiva se sufixem *-is* se společným jmenným rodem jsou skloňována podle vzoru druhé deklinační třídy, která připojuje k základnímu tvaru substantiva koncovku *-en* v určitém tvaru singuláru, koncovku *-ar* v neurčitém tvaru plurálu a koncovku *-arna* v určitém tvaru plurálu.

S ohledem na apelativa se sufixem *-is* zahrnutých ve vzorku dat a všechny jejich tvary, které se v jazykovém korpusu vyskytují, se ukazuje, že toto pravidlo, až na výjimky platí (všechny tvary substantiv se sufixem *-is* zahrnutých ve vzorku dat viz Příloha 1). Pokud se forma se sufixem *-is* v jazykovém korpusu vyskytuje v obou jmenných rodech, srovnání tvarů substantiva se středním jmenným rodem a tvarů substantiva se společným jmenným rodem ukazuje, že se jedná o homonyma a slova byla vytvořena ze dvou odlišných lexikálních jednotek (12).

(12) *Salladen kan ni ha som mera "allmän", alltså bidrag till knytiset och pajen istället för kräftor.*
„Salát bude spíše pro všechny, to přineseme na mejdan, a koláč si můžeme dát místo raků.“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Hus & hem)

Ser det nu när jag läste igen På flera av dina långa halsband, typ knytisar så har du en större fin pärla en bit ner som håller ihop de båda ändarna på knythalsbandet.

„Už to vidím, teď když to čtu znovu. U některých delších náhrdelníků, např. dlouhé korálkové, tam dáš jednu větší perličku trochu níž a ta pak spojuje oba konce náhrdelníku."

(Familjeliv: Allmänna rubriker – Fritid & hobby)

Rozdíly mohou být i gramatické povahy (13) – například společný rod označuje počitatelné substantivum, zatímco střední rod nepočitatelné substantivum.

(13) *Men sanningen är att när jag hällde upp mina godisar i en skål och kröp upp i soffan framför filmen, så kände jag inget direkt sug efter de där chokladbitarna.*

„Pravdou je, že když jsem si nasypala bonbony do mísy a zalezla si na gauč k filmu, už jsem na ty čokoládové neměla vůbec chuť."

(Bloggmix 2012)

Det är faktiskt en månad sen jag åt godis sist!

„Je to vlastně už měsíc, kdy jsem naposledy jedl sladké!"

(Bloggmix 1999)

Výjimečně se jedná o skutečné kolísání jmenného rodu (14).

(14) *I våran familj kommer 99 % av sakerna från loppisar eller är köpt på Tradera, Ebay eller blocket.*

„V naší rodině máme 99% věcí z blešáků nebo je kupujeme na bazarech Tradera, Ebay nebo Blocket."

(Bloggmix 2002)

Vi har även varit på loppiset uppe i kyrkan och lämnat in grejer.

„Byli jsme i na blešáku nahoře v kostele, kam jsme odevzdali nějaké věci."

(Bloggmix 2008)

Substantiva se sufixem *-is*, zejména ta, která mají společný rod, se v korpusu také vyskytují v tvarech jiné deklinační třídy. Jelikož tyto tvary neuvádí SAOL jako jeden z možných tvarů konkrétního substantiva se sufixem *-is*, lze na ně nahlížet

jako na tvary negramatické. Jelikož však sebraná data pochází ze sociálních sítí, kde mluvčí užívají písemnou formou jazyk podobající se mluvenému projevu, může se jednat o dialektální rozdíly v mluvě, které jsou reflektovány v písemném projevu.

Ve vzorku dat jsou zastoupena i propria se sufixem *-is*, která jsou na rozdíl od apelativ nesklonná.[117] Propria se sufixem *-is* zahrnutých ve vzorku dat jsou vytvořena od křestních jmen (15), příjmení (16), názvů míst (17), ale i apelativ, adjektiv či sloves (18).

(15) *Mellis – Melvin*
Mickis – Mikael, *Mikaela*

(16) *Ekis – Ekman*

(17) *Medis – Medborgarplats*

(18) *Bakis och skakis* (bar)
Festis (nápoj)
Friskis och svettis (řetězec fitness center)

4.2.2 Substantiva se švédským derivačním sufixem *-o*

Podobně jako tomu je u slov se sufixem *-is*, jsou substantiva nejvíce zastoupeným slovním druhem mezi slovy se sufixem *-o* zahrnutých ve vzorku dat. Stejně jako apelativa se sufixem *-is* mohou apelativa se sufixem *-o* vznikat jak abreviací a následnou sufixací, tak i ryzí derivací, a vytvořena mohou být z několika slovních druhů. Ze vzorku dat vyplývá, že apelativa se sufixem *-o* mohou být denominální (19), deadjektivní (20) či deverbální (21).

(19) *journo* „pisálek“ – *journalist* „novinář“
konvo „pokec“ – *konversation* „konverzace“
skäggo „vousáč, zálesák“ – *skägg* „plnovous“

[117] K propriím lze zpravidla obecně přidat koncovku genitivního tvaru *-s*, u proprií se sufixem *-is* lze genitivní koncovku vnímat jako nulový morfém.

(20) *gravvo* „těhule“ – *gravid* „těhotná“
drygo „náfuka“ – *dryg* „nafoukaný, povýšený“
krimmo „kriminálník“ – *kriminell* „kriminální“

(21) *gnällo* „fňukna“ – *gnälla* „fňukat“
knärro „kňoural“ – *knarra* „skřípat, kňourat“
grino „uplakánek“ – *grina* „brečet, kňourat, natahovat“

Apelativa se sufixem *-o* jsou také sklonná, ale na rozdíl od apelativ se sufixem *-is* se věřilo, že těmto substantivům je vždy přiřazován střední jmenný rod. Výhodou skloňování podle vzoru páté deklinace je možnost vyvarovat se výskytu dvou vokálů na hranici mezi kmenem a flektivní koncovkou, jelikož je k základnímu tvaru připojována koncovka *-t* určitého tvaru singuláru, koncovka *-n* neurčitého plurálu a koncovka *-na* určitého plurálu. Podle obecného pravidla je však ve švédštině střední rod zpravidla přiřazován abstraktním, neživotným, či nepočitatelným substantivům, substantiva se sufixem *-o* však nejčastěji označují osoby.

Na základě apelativ se sufixem *-o* a jejich tvarů, které se vyskytují v jazykovém korpusu se ukazuje, že vedle tvarů páté deklinace (22), mluvčí hojně užívají tvary deklinace druhé (23). Aby nedocházelo k výskytu dvou vokálů mezi kmenem a flektivní koncovku, dosazují mluvčí před flektivní koncovku epentetický konsonant *-s*.

(22) *Var fortfarande ett <u>pluggo</u> och hade höga betyg utan någon som helst ansträngning.*
„Byl to pořád šprt a měl dobré známky bez nějaké větší námahy.“
(Bloggmix 2008)

Lämna <u>prettot</u> hemma, visa vem du egentligen är som mamma eller pappa och var förbannat stolt över det!
„Nechte náfuku doma a ukažte mu jaká jste máma nebo táta a buďte na to sakra hrdí!“
(Familjeliv: Förälder)

(23) *De medvetna veganer och <u>vegosar</u> jag känner som kollar ALLT innan de köper det handlar där.*
Jde tu o ty uvědomělé vegany a vegetariány, které znám a kteří vše kontrolují, než cokoliv koupí.

(Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle)

Mitt råd: Hörlurar i öronen, och en djävligt kall blick, det brukar avskräcka "slemmosarna" i min närhet!!
„Moje rada: sluchátka v uších a děsně chladný pohled, to zpravidla v mém okolí odradí všechny slizouny!!“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ)

Mluvčí v mnoha případech dávají přednost tvarům druhé deklinace s epentetickým *-s*, jelikož umožňují přiřadit apelativům se sufixem *-o* společný rod, který dle pravidla označuje konkrétní, životná i neživotná, počitatelná substantiva. Přiřazení společného rodu je tedy přirozenější, přestože je proti pravidlu přiřazení jmenného rodu apelativům se sufixem *-o*.[118]

Kromě tvarů páté deklinace a druhé deklinace s užitím epentetického *-s* se ojediněle v korpusu vyskytují tvary, zejména tvaru plurálu, deklinace čtvrté (24).[119]

(24) *Och ja, det klart man blir aggressivare när man bara blir matchad med alla jävla fettor som är ute efter bekräftelse, det har förstört min jävla personlighet, jag ger aldrig iväg komplimanger längre till någon jag känner halv-ytligt*
„No jo, to je jasný, že jseš ještě naštvanější, když tě dávají dohromady se všema zasranejma špekounama, který potřebují uznání. Fakt mě to poznamenalo, teď už nelichotím nikomu, koho znám sotva napůl.“
(Flashback: Hem, bostad & familj)

Förresten tack era småsinta jävlar som nu får mig att kolla alla avvor som jag försökt förtränga så länge!
„Mimochodem díky vám všem malicherným debilům, kteří mě donutili prohlédnout si všechny profilové obrázky, které jsem se tak dlouho snažil vytěsnit!“
(Flashback: Om Flashback)

Vedle apelativ se ve vzorku dat vyskytují i propria se sufixem *-o*, která jsou vytvořena od křestních jmen (25).

[118] Současně substantiv se sufixem *-o* zaznamenaných v SAOL je velmi málo.
[119] Podobný případ, kolísání skloňování u slov zakončených *-o*, popisuje detailně Molde (1978) v souvislosti se skloňováním přejatých slov typu *radio*.

(25) *Steffo – Stefan*
Ingo – Ingemar
Marro – Marcelo

Na rozdíl od apelativ jsou propria se sufixem *-o* nesklonná v čísle a určenosti, přijímají pouze koncovku tvaru genitivu *-s*.

4.2.3 Adjektiva a adverbia se sufixy *-is* a *-o*

Druhý nejvíce zastoupeným slovním druhem jsou v případě slov se sufixem *-is* i slov se sufixem *-o* adjektiva. Zatímco adjektiva se sufixem *-is* mohou být denominální (26), deadjektivní (27) či deverbální (28), adjektiva se sufixem *-o* se zdají být vytvořeny výhradně z adjektiv (29), případně substantiv (30).

(26) *svettis* „upocený“ – *svett* „pot“
toppis „skvělý“ – *topp* „vrchol“

(27) *bästis* „nej“ – *bäst* „nejlepší“
knubbis „baculatý“ – *knubbig* „kulatý, tlustý“

(28) *skakis* „nesvůj, rozklepaný“ – *skaka* „třást se“

(29) *vulgo* „nevkusný“ – *vulgär* „nevkusný, vyzývavý, vulgární“
hysto „nepříčetný“ – *hysterisk* „hysterický“

(30) *fyllo* „ochlasta, ožrala“ – *fyllerist* „opilec, ochmelka“
seppo „debilní“ – *cp* „mozková obrna“

Adjektiva se sufixy *-is* a *-o* jsou považovaná za nesklonná a převážně predikativní – vyskytují se jako jmenná část přísudku. Na základě sebraných dat můžeme potvrdit, že adjektiva se sufixy *-is* a *-o* jsou nesklonné v rodě, čísle, či určenosti (31).

(31) *hihi ja alltså jag tänkte det ... jag vill ha något som är sexigt men inte vulgo....*
„Hahaha, jo to jsem si taky myslela… chtěla bych si vzít něco sexy, ale ne nevkusné….“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Ekonomi & juridik)

jaa tjocko bebisar :) så söta när de är knubbiga :)
„jooo tlusťoučký mimina :) tak sladký, když jsou buclatý :)“
(Familjeliv: Medlemstrådar – Väntar barn)

Mina favvis djur efter katter!
„Po kočkách moje oblíbená zvířata!“
(Bloggmix 2011)

Naopak tvrzení, že se adjektiva se sufixy *-is* a *-o* až na výjimky vyskytují predikativně (32), se ukázalo být chybné, jelikož se v podobné míře vyskytují i v pozici atributivní (33).

(32) *Fan vad jag är nervo*
„Sakra, jak já jsem nervózní“
(Familjeliv: Känsliga rummet)

David var trött och bakis så han stannade hemma och sov en stund till
„David byl unavený a měl kocovinu, takže zůstal doma, a ještě se prospal.“
(Bloggmix 2005)

(33) *Trots mysko doft är det väldigt bra produkter som jag gärna skulle använda regelbundet.*
„I přes tu divnou vůní to jsou velmi dobré produkty a ráda je budu pravidelně používat.“
(Bloggmix 2007)

Har en sötis bild på prinsessan .... Ska bara hämta den..
„Mám jednu roztomilou fotku princezničky….Jenom ji najdu..“
(Familjeliv: Medlemstrådar – Allmänna)

V literatuře, jež se zabývá slovy se sufixy *-is* a *-o*, zpravidla chybí informace o možnosti stupňování adjektiv s těmito sufixy. Pokud stupňování konkrétní adjektivum se sufixem *-is* či *-o* umožňuje, jsou komparativní a superlativní tvary zpravidla tvořeny perifrasticky (34), nicméně ve vzorku dat se vyskytuje jeden příklad komparativu vytvořeného připojením flektivní koncovky (35).

(34) *Efter min graviditet hoppades jag att jag skulle få behålla några av de 30 kg jag gick upp.. Men inte nu är jag ännu mer smalis än innan!*
„Doufala jsem, že po těhotenství si udržím něco z těch 30 kg, které jsem nabrala.. Ne, teď jsem ještě vychrtlejší než předtím!“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ)

Vem har sagt att det är en tävling om vem som är mest slemmo?
„Kdo řekl, že to je soutěž o největšího slizouna?“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle)

(35) *Köp och sälj med Tjockisbloggen Vi har märkt överallt i bloggosfären att det blir allt “poppisare” med bloppisar, dvs blogg-loppisar, så vi tänkte att vi hänger också på..*
„Nakupuj a prodávej s Tjockisblogem. Všimli jsme si, že všude na sítích se čím dál tím oblíbenější stávají blešáky v internetovém prostředí, a tak jsme si řekli, že do toho také půjdeme.“
(Bloggmix 2009)

Adverbia se sufixy *-is* a *-o* jsou ve srovnání s adjektivy zastoupeny ve vzorku dat jen okrajově a je třeba zmínit, že zpravidla se jedná o slova, která jsou řazena i mezi adjektiva (36). Adverbia se sufixy *-is* a *-o* se liší od adjektiv užitím ve větě. Zatímco adjektiva se sufixy *-is* a *-o* zpravidla přijímají funkci přívlastku v atributivní pozici či v predikativní pozici ve funkci jmenné části přísudku se sponovým slovesem, adverbia se sufixy *-is* a *-o* jsou užívána ve větě s lexikálním slovesem jako příslovečné určení.

(36) *Sov gottis alla mammor, bäsar och magar!*
„Krásnou noc všem maminkám, miminkům a pupíkům!“
(Familjeliv: Medlemstrådar – Allmänna)

Han skrattar sådär hysto, på gränsen till gråt
„Smál se tak moc, že se málem rozplakal.“
(Familjeliv: Medlemstrådar – Föräldrar)

Pouze jeden výskyt adverbia ve vzorku dat má pouze funkci adverbia (37).

(37) *Men men, lite brådis nu om jag ska hinna, så vi hörs ikväll eller imorgon!*
„No ale já mám teď docela fofr, jestli to chci stihnout, tak si zavoláme večer nebo zítra!“
(Bloggmix 2009)

4.2.4 Interjekce se sufixem *-is*

Na základě Telemanovy definice popsané v teoretické části této práce lze několik výskytů slov se sufixem *-is* také zařadit mezi interjekce. Jedná se o slova, která tvoří promluvu sama o sobě. Interjekce se sufixem *-is* zastoupená ve vzorku dat vznikla pravděpodobně lexikalizací větné struktury či z jiného slovního druhu (38).[120]

(38) *Nu dusch och sova, nattis!*
„A teď do sprchy a spát, dobrou!“
(Bloggmix 2008)

;P Ha en bra dag, kramis!
„;P Hezký den, pusu!“
(Bloggmix 2007)

4.3 Sémantická analýza

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, vznikají slova se sufixy *-is* a *-o* z velké části sekundárně k již existujícím slovům s nimiž sdílí pojmový význam. Od původních lexikálních jednotek se liší stylisticky či asociacemi, s nimiž je slovo se sufixem *-is* či *-o* spojováno. Počáteční výskyt slov se sufixy *-is* a *-o* je spojován se slangem, konkrétně jazykem mládeže, jehož slovní zásoba má často hodnotící charakter a vyznačují se vysokou mírou expresivity. Pozdější studie ukazují, že zejména sufix *-is* tuto expresivitu ztrácí a je používán pouze jako prostředek krácení delších či odbornější slov.

Jelikož výskyty slov se sufixy *-is* a *-o* pochází z jazyka na sociálních sítí, který se jako neformální psaný projev podobá neformálnímu a často i hovorovému mluvenému projevu, lze souhlasit s tvrzením, že slova se sufixy *-is* a *-o* se stylisticky liší od svých původních plných forem. Z hlediska expresivity se však ukazuje, že

[120] Původní formy, z nichž byly interjekce se sufixem *-is* vytvořeny viz Příloha 2.

afektivní význam slov se sufixy *-is* a *-o* se vyskytuje v různé míře od téměř neutrálních slov po slova deminutivní a pejorativní.

4.3.1 Denotativní význam slov se sufixy *-is* a *-o*

Substantiva se sufixy *-is* a *-o* zahrnutá ve vzorku dat označují v nejvyšší míře osoby. Označení osob nejčastěji vychází z hodnocení či charakteristiky referenta mluvčím, které může být založeno například na vzhledu referenta (39), jeho typickém charakterovém rysu (40), sklonu k určité činnosti nebo aktivitě (41), jíž opakovaně ať záměrně či nezáměrně vykonává, nebo může být referent charakterizován i v souvislosti s povoláním, funkcí, rolí (42).

(39) *tjockis* „tlusťoch“ – *tjock* „tlustý“
fläsko „špekoun“ – *fläskig* „tělnatý, sádelnatý“
kortis „prcek“ – *kort* „malý“

(40) *dummo* „blboun“ – *dum* „hloupý“
mjukis „citlivka“ – *mjuk* „měkký
kinko „mrzoutek“ – *kinkig* „mrzutý, protivný“

(41) *kräko* „poblión“ – *kräkas* „zvracet“
frysis „zmrzlík“ – *frysa* „mrznout, být zima“
lallo „kecka“ – *lalla* „blábolit“

(42) *trummis* – *trumslagare* „bubeník“
gyno „gynekolog“ – *gynekolog* „gynekolog“
nattis – *nattarbetare* „pracovník noční směny“

Ve vzorku dat se však hojně vyskytují i substantiva, která neoznačují osoby, nýbrž například věci (42), zvířata a rostliny (43), instituce či místa (44) nebo části těla (45).

(43) *bergis* „horská“ – *berg-och-dalbana* „horská dráha“
konvo „pokec“ – *konversation* „konverzace, rozhovor“
baggis „bagetka“ – *baguette* „bageta“

(44) *kattis* „číča“ – *katt* „kočka"
pingo „tučík“ – *pingvin* „tučňák“
toppis „houbička“ – *toppslätskivling* „lysohlávka“

(45) *biblo* „knihovna“ – *bibliotek* „knihovna“
öppnis – öppen förskola „školka, dětské centrum“

(46) *slemmis – slempropp* „hlenová zátka“
bullo „pinďa“ – *bulluk* „pindík“

Adjektiva se sufixy *-is* a *-o* mají zpravidla hodnotící charakter a vlastnosti přisuzují jak osobám (47), tak i věcem, místům (48).

(47) *Nja ... Jag har inte gjort nåt som är fel, men jag vet att min pojkvän är lite svartis av sig och lätt blir deppig, och mitt ex hänger efter mig.*
„No… Nic špatného jsem neudělala, ale vím, že můj přítel je žárlivostí bez sebe a mívá depku a můj ex mě nenechá na pokoji.“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se)

Jag känner mig omotiverad och "neggo" fast de flesta av kvällens funderingar är bra och positiva.
„Jsem takový demotivovaný „pesouš“ i když večer mi jdou hlavou pozitivní myšlenky.“
(Bloggmix 2010)

(48) *Mer pretto ställe får man leta efter, men fan vad gott kaffe de har.*
„Více snobské místo člověk asi nenajde, ale mají sakra dobré kafe.“
(Bloggmix 2007)

Regn och ruggigt väder i dag men jag ska in till stan på ett snabbis möte nu på förmiddagen – håll tummarna för mig!
„Dnes je hnusně a prší, ale dopoledne mám krátkou schůzku – držte mi palce!“
(Bloggmix 2011)

Slova se sufixy *-is* a *-o*, která ve větě rozvíjejí lexikální sloveso a jsou tak řazena mezi adverbia, hodnotí aktivitu vyjádřenou slovesem (49). Ve vzorku dat se však vyskytuje i adverbium se sufixem *-is* vyjadřující epistémickou modalitu (50).

(49) *Men det smakar äcklo.*
„Má to odpornou chuť.“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Hus & hem)

(50) *Vi utvecklas genom att testa nytt … och ja, du har bergis hört det förut.*
„Posouváme se tím, že zkoušíme nové věci… ale to už si určitě někdy slyšel.“
(Bloggmix 2006)

Interjekce se sufixem *-is* zahrnuté ve vzorku dat, které fungují jako promluvy samy o sobě, mají zpravidla význam či funkci pozdravu, rozloučení, blahopřání.

4.3.2 Afektivní význam slov se sufixy *-is* a *-o*

Sufixy *-is* a *-o* jsou označovány za sufixy evaluativní, jelikož slova se sufixem *-is* a *-o* jsou zpravidla vnímána jako vyjadřující postoj či pocity mluvčího – mají hodnotící charakter nebo se vyznačují určitým citovým zabarvením. Velká část slov zahrnutých ve vzorku dat se skutečně tímto hodnotícím významem vyznačují, u jiných je téměř nepatrný či zcela chybí.

Některé studie označují zejména slova se sufixem *-is* za deminutiva či hypokoristika. Deminutiva vyjadřují blízkost, náklonost a zpravidla se s nimi pojí pozitivní asociace. Oproti tomu slova se sufixem *-o* byla ve velké míře vnímána jako pejorativní, s nimiž jsou spojovány spíše negativní asociace. Ukazuje se, že stejně jako slova se sufixem *-is* (51), tak i slova se sufixem *-o* (52), mohou mít deminutivní i pejorativní významy. Zda se jednotlivá slova vyznačují deminutivním či pejorativním významem závisí částečně na významu plné formy ale zpravidla je určován kontextem, ve kterém se slovo vyskytuje.

(51) *Jag, och hela min släkt, var knubbisar som barn men sprang av det så fort vi började gå.*
„Já i celá moje rodina jsme byli jako děti tlouštíci, ale vyrostli jsme z toho, jakmile jsme začali chodit.“
(Familjeliv: Förälder)

Det mest vidrigaste jag sett, var några riktiga dekisar som delade på ett paket rå köttfärs på bussen....
„Nejnechutnější bylo, když jsem viděla nějaký totální zevláky jak si v autobuse mezi sebou dávají syrový mletý maso….“
(Flashback: Övrigt)

(52) *Vilket lyllo du är med en så gullig kille, SLÄPP HONOM ALDRIG.*
„Ty jseš takový klikař, že máš tak zlatýho chlapa. NE ŽE HO NĚKDY PUSTÍŠ K VODĚ.“
(Bloggmix 2010)

Men jag vill inte tillbaka till seppo jobbet jag har nu så vi får se.
„Nechce se mi zpátky do mojí současný debilní práce, takže uvidíme.“
(Familjeliv: Förälder)

Hypokoristika se sufixy *-is* a *-o*, tedy slova mazlivá či domácká vytvořená od proprií se ve vzorku také vyskytují (53).

(53) *Carro – Carolina*
Kattis – Katarina
Berno – Bernard
Tuwis – Tuwa

Vyjádření hodnotícího postoje mluvčího může být v různé míře. U některých případů slov se sufixy *-is* a *-o* je záměrem vytvoření slova od původní lexikální jednotky přizpůsobení neformálnímu stylu jazyka na sociálních sítí, což je spíše předmětem stylistiky – stylistického významu slov.

4.3.3 Stylistický význam slov se sufixy *-is* a *-o*

Počáteční výskyt slov se sufixy *-is* a *-o* je spojován se slangem a zejména jazykem mládeže, odkud se užití slov rozšířilo do dalších jazykových variet a následně do hovorové švédštiny. Některá slova jsou natolik využívaná, že jsou uváděna i ve švédských slovnících SAOL a SO.

Velmi malé množství slov se sufixy *-is* a *-o* lze nadále klasifikovat jako slang (54). Naprostá většina slov se sufixem *-is* a -o zahrnutých ve vzorku dat se totiž řadí spíše do slovní zásoby neformálního (ne nutně hovorového) jazyka.

(54) *bullo* „pinďa“ – *bulluk* „pindík“
kådis „kondom, guma“ – *kondom* „kondom“
mycko „pitomý, debilní, praštěný“
hollo „šílený, divný, pošahaný“

Současně se ukazuje, že nejen sufix *-is*, nýbrž i sufix *-o* je využíván jako prostředek krácení delších, odbornějších slov (55).[121] Tato slova se sufixy *-is* a *-o* mají zpravidla nadlehčený, méně oficiální význam než původní lexikální jednotky, z nichž byla slova vytvořena.

(55) *gynno – gynekomasti* „gynekomastie“
hysto – hysteroskopi „hysteroskopie“
vaggis – vagitorium „vaginální čípek“
husis – husrannsakan „domovní prohlídka“

Ačkoliv v dosavadních poznatcích věnovaných sufixu *-o* převládá domněnka, že sufix *-o* nahrazuje sufix *-is* ve slangu, ukazuje se, že vývoj užití sufixu *-o* je daleko rychlejší – užití sufixu *-o* se rozšířilo do dalších jazykových variet.

4.3.4 Srovnání slov se sufixy *-is* a *-o* vytvořené od stejné lexikální jednotky

Analýza jazykového korpusu ukázala, že slova se sufixy *-is* a *-o* mohou být vytvořena od stejného základu (viz Tabulka 5).

původní lexikální jednotka	slovo se sufixem *-is*	slovo se sufixem *-o*
fin	*finis*	*fino*
fjortonårsålder	*fjortis*	*fjorto*
gullig	*gullis*	*gullo*
knubbig	*knubbis*	*knubbo*
Mikael, Mikaela	*Mickis*	*Micko*
pingvin	*pingis*	*pingo*
slem	*slemmis*	*slemmo*
svett	*svettis*	*svetto*
söt	*sötis*	*söto*
tjock	*tjockis*	*tjocko*

Tabulka 5: Slova se sufixy *-is* a *-o* vytvořená od stejné lexikální jednotky

Slovo se sufixem *-is* a slovo se sufixem *-o* vytvořené od stejné lexikální jednotky se však zpravidla neliší denotativním významem a v některých případech se

[121] Méně oficiální varianty slov zakončených *-o* jsou daleko více zastoupeny ryze zkrácenými slovy. Jedná se zejména o lékařské termíny, zejména názvy lékařských vyšetření (*mammo* „mamograf“) či názvy léčiv či drog (*disso* „disociační droga“).

neliší významně ani afektivním či stylistickým významem (56). Užití jedné či druhé formy může tedy záviset pouze na preferenci mluvčího.

(56) *Jag är avis, saknar ju mitt lilla gullo.*
„Závidím, strašně mi chybí to moje zlatíčko.“
(Bloggmix 2011)

Min yngsta gullis flyttade från barndoms staden (roligt för henne, lite snyft från mej)!
Moje nejmladší zlatíčko už opustilo hnízdo dětství (pro něj super, mně je do breku)!“
(Bloggmix 2008)

V jiných případech, na základě širšího kontextu, lze uvažovat o vyšší expresivitě slova se sufixem *-o* (57).

(57) *haha ja jag skulle aldrig få för mig att kalla någon för 'feta överviktiga svetton'.*
„haha já osobně bych si tedy nedovolil někoho nazvat tlustým upoceným prasetem.“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle)

Gratis deo till alla svettisar?
„Deodorant zdarma všem, kdo se koupe ve vlastním potu?“
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle)

Vytvoření slova se sufixem *-o* může být také následkem toho, že slovo se sufixem *-is* se stejným slovním základem je již blokováno jiným významem (58).

(58) *Jag började att spela pingis när jag var 12 år gammal, vilket är ganska sent då de flesta börjar spela när de är 7-8 år.*
„Pinčes jsem začal hrát ve 12, což je poměrně pozdě, když ostatní začínali v 7-8.“
(Bloggmix 2010)

Pingviner eller "pingisar" som jag kallar dem är en av mina absoluta favoriter vad gäller "vilda" djur
„Tučňáci nebo „tučíci," jak jim říkám já, jsou moje naprosto nejoblíbenější „divoká" zvířata."
(Bloggmix 2008)

Pingo[122] *(pingvin) Pelle (pelikan) Sköld (sköldpadda) Gojan (papegoja) Heter dom anndra*
„Těm dalším říkám Tučík (tučňák), Pele (pelikán), Želvka (želva), Papouch (papoušek)"
(Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje)

4.4 Poznámky k prosodickým vlastnostem slov se sufixy *-is* a *-o*

Jelikož slova se sufixy *-is* a *-o* mohou být tvořena více způsoby, tedy abreviací a následnou sufixací či pouhou derivací, ukazuje se, že slova jsou tvořena na základě preferované prosodické skladby. Dosavadní poznatky ukazují, že právě preferovaná prosodická skladba těchto slov určuje slovotvorné procesy, kterými jsou jednotlivá slova se sufixy *-is* a *-o* vytvořena. Výslednou formou jsou zpravidla dvojslabičná slova s přízvukem na první slabice.

Naprostá většina slov se sufixy *-is* a *-o* se touto preferovanou prosodickou skladbou vyznačují, pouze u jednoho výskytu slova se sufixem *-is* a dvou výskytů slov se sufixem *-o* neodpovídá prosodická skladba preferované formě (59). Tato slova jsou na rozdíl od zbylých výskytů slov se sufixy *-is* a *-o* tříslabičná.

(59) *invalido* „mrzák" – *invalid* „invalida"
galonis „šusťáky" – *galonbyxor* „nepromokavé kalhoty s laclem"
gravido „těhule" – *gravid* „těhotná"

Prosodická skladba hraje pravděpodobně ještě větší roli v případě slov zakončených *-o*, jelikož kromě derivačně zkrácených a derivovaných slov se vyskytuje v jazykovém korpusu velké množství slov pouze zkrácených, které se vyznačují stejnými morfologickými a sémantickými vlastnostmi jako slova se sufixem *-o*

[122] Slovo *pingo* „tučík, tučňák" se též podobá názvu dětskému televiznímu seriálu Pingu (1966), ve kterém hlavní postavu představuje malý tučňák.

zahrnutých ve vzorku dat. Koncové *-o* zkrácených slov je však přítomné již v původní plné formě a proto nejsou v této práci zahrnuty.

4.5 Další poznámky ke slovům se sufixem *-o*

Zatím nedostatečný prostor byl v literatuře věnován původu sufixu *-o*. Počáteční domněnky spojovaly původ sufixu *-o* se slangovými slovy přejatými z romštiny, nicméně tento předpoklad nevysvětloval rostoucí produktivitu v posledních letech. Nedávná studie Camiela Hamanse (2018) předložila tvrzení, že rostoucí produktivita sufixu *-o* a vytvoření pravidelného slovotvorného typu ve švédštině bylo ovlivněno angličtinou a zkrácenými slovy zakončenými *-o* a slovy se sufixem *-o*.

Jelikož slova se sufixem *-o* vytvořená ve švédštině od švédských slov se v jazykovém korpusu vyskytují vedle derivačně zkrácených slov se sufixem *-o* přejatých z angličtiny (60), ukazuje se, že za vznik pravidelného způsobu tvoření slov zakončených *-o* ve švédštině by skutečně mohla mít vliv angličtina.

(60) *Hoppas preggot har tid att träffas imorgon, så jag kan få hämta min cykel.*
„Doufám, že těhulka zítra bude mít čas, abych si vyzvedla kolo."
(Bloggmix 2011)[123]

... så nu kanske ni förstår om jag inte bloggat på en dag, jag kanske bara helt enkelt inte hade någon inspo?
„… tak už jste možná pochopili, že když jeden den nic nedám na blog, tak asi prostě nemám žádnou inspiraci?"
(Bloggmix 2005)[124]

Tato slova však nejsou zahrnuta ve vzorku dat, jelikož k jejich vytvoření nedošlo ve švédském jazyce. Do švédštiny byla přejata z cizího jazyka.

Současně se i některá slova se sufixem *-o* vyskytují s anglickou plurálovou koncovkou *-s* (61), která ve švédštině připomíná koncovku tvaru genitivu.

[123] http://dolphin.blogg.se/2011/july/da-ska-den-invigas.html
[124] http://haidisblog.se/2011/april/en-tankestallare.html

(61) *Alla döda pansjos är som guld för en sosse, pensionspengar och lägenheter man kan ge till muslimska män.*
„Všichni mrtví důchodci mají cenu zlata pro socdemáka – peníze na důchody a byty se můžou dát muslimům.“
(Flashback: Kultur & media)

Právě užití cizí, a ve švédštině neproduktivní či dokonce negramatické, flektivní koncovky může být dalším ukazatelem vlivu angličtiny na tvorbu slov se sufixem *-o*. V určitých tvarech slova se sufixem *-o* a tvaru množného čísla s koncovkou *-ar* pak neplní *-s* žádnou gramatickou funkci, usnadňuje pouze výslovnost.

4.6 Produktivita tvoření slov s *-is* a *-o*

Analýza jazykového korpusu ukázala, že oba švédské sufixy, lze v rámci jazyka užívaného na sociálních sítích považovat za produktivní. Oba sufixy tvoří slova z lexikálních jednotek švédského (62) i cizího (63) původu.

(62) *kallis – kallskänka* „kuchař připravující studenou kuchyni, předkrmy“
kortis „kraťas, zkrat“ – *kortslutning* „krátké spojení, zkrat“
pucko „magor“ – *puckad* „potrhlý, natvrdlý“
flino „smajlík“ – *flina* „smát se, šklebit se“

(63) *proggis – progesteron* „progesteron“
kolis „rychlý cukr“ – *kolhydrat* „sacharid“
seppo „debil, idiot“ – *cp/cerebral pares* „(dětská) mozková obrna“
gynno – gynekomasti „gynekomastie“

Slova se švédskými sufixy *-is* a *-o* mohou být tvořena sekundárně ke kompozitům, derivátům i simplexům, v ojedinělých případech vznikají pomocí sufixu *-is* slova i z frází či větných konstrukcí. Současně oběma sufixy mohou být tvořena substantiva, adjektiva a adverbia.[125] Zdá se tedy, že sufixy *-is* a *-o* jsou omezeny v tvorbě nových slov téměř stejnými selekčními restrikcemi. Podobná si jsou slova se sufixem *-is* a *-o* i významově.

[125] Sufix *-is* může dále tvořit interjekce, ale jelikož se jedná o spíše uzavřenou třídu slov, nelze hovořit o velmi produktivním způsobu tvoření.

Ukazuje se, že švédské sufixy *-is* a *-o* si v tvorbě nových slov vzájemně konkurují, a přestože jsou omezeny stejnými selekčními restrikcemi,[126] v jazykovém korpusu jsou však slova se sufixem *-is* zastoupena ve větším množství než slova se sufixem *-o* (viz Tabulka 6).[127]

slova se sufixem *-is* (frekvence výskytu)		slova se sufixem *-o* (frekvence výskytu)	
grattis	(2 565 908)	*pucko*	(71 908)
kompis	(2 163 474)	*Carro*	(63 240)
dagis	(1 220 310)	*mysko*	(43 592)
…	…	…	…
svartis	(3 790)	*avvo*	(19)
buskis	(3 374)	*fjorto*	(16)
kallis	(2 920)	*Siggo*	(15)

Tabulka 6: Frekvence výskytu slov se sufixy *-is* a *-o*

Vzhledem ke skutečnosti, že švédský jazykový korpus, respektive její část, kterou se tato práce zabývá, je anotován pouze částečně a výsledky šetření bylo třeba selektovat manuálně, není možné vypočítat míru produktivity na základě Baayenovy rovnice a zjistit tak skutečnou potencialitu tvoření slov s těmito sufixy.[128] Současně nelze zjistit ani skutečný počet typů se sufixy *-is* a *-o* a následně tyto počty porovnat.[129]

[126] Hodnocení produktivity švédských sufixů *-is* a *-o* je založeno na srovnání frekvencí výskytu, tedy počtu tokenů jednotlivých slov zahrnutých ve vzorku dat, což vypovídá spíše o užití slov než o produktivitě derivačního sufixu.
[127] Kompletní výčet slov se sufixy *-is* s frekvencí výskytu zahrnutých ve vzorku dat viz Příloha 1 a výčet slov se sufixy *-o* s frekvencí výskytu zahrnutý ve vzorku dat viz Příloha 3.
[128] Baayenova metoda výpočtu produktivity založená na poměru počtu hapaxů a počtu typů se zkoumaným sufixem je všeobecně přijímaná metoda měření produktivity.
[129] Tato metoda poukazuje pouze na to, že slovotvorný proces byl produktivní v minulosti.

5 ZÁVĚR

Tato diplomová práce se zabývá švédskými slovotvornými sufixy *-is* a *-o* a předkládá podrobný popis slov s těmito sufixy a způsobů, jakými jsou nová slova tvořena. Na rozdíl od sufixu *-is* bylo sufixu *-o* v literatuře věnováno málo pozornosti a podrobná morfologická analýza slov se sufixem *-o* opřená o data z jazykového korpusu zatím nebyla provedena. Jelikož užití slov s těmito sufixy je spojováno s hovorovou švédštinou či slangem, vychází analýza slov se sufixy *-is* a *-o* z textů na sociálních sítí – blogů, diskusních fór, či příspěvků na Twitteru. Ačkoliv jsou tyto příspěvky psaným projevem, užití jazyka na sociálních sítí se podobá neformálnímu či hovorovému mluvenému projevu, proto zde bylo očekáváno vyšší zastoupení slov se sufixy *-is* a *-o*.

Vzhledem ke smíšenému způsobu tvoření slov jsou zpravidla sufixy *-is* a *-o* popisovány v gramatikách separátně mimo popis běžných derivačních sufixů. Tvořena jsou se sufixy *-is* a *-o* zejména slova derivačně zkrácená a předpokládá se, že až později s rostoucí produktivitou začala být užívána k tvorbě slov derivovaných. Sufixy *-is* a *-o* jsou tedy na rozdíl od běžných švédských derivačních sufixů připojovány nejen k celým slovotvorným základům, které jsou v případě sufixů *-is* a *-o* jednoslabičné, nýbrž i k jednoslabičným fragmentům slov, což poukazuje na to, že tvoření slov se švédskými sufixy *-is* a *-o* je prosodicky motivováno. Téměř všechna slova se sufixy *-is* a *-o* jsou dvojslabičná s přízvukem na první slabice. Analýza dat, která je součástí praktické části této práce, ukázala, že nejčastěji jsou skutečně tvořena slova derivačně zkrácená, následně slova derivovaná a pouze okrajově dochází k vytvoření slova se sufixem na základě analogie k jinému slovu či doprovází krácení původní lexikální jednotky a připojení sufixu rozsáhlejší hláskové změny původní lexikální jednotky.

Švédské derivační sufixy *-is* a *-o* se mimo způsobu, jakým jsou s nimi tvořena slova, vymykají definici běžného derivačního sufixu i tím, že pomocí nich nejsou tvořena pouze slova jednoho slovního druhu. Tvořena jsou s nimi převážně substantiva, ale i adjektiva a adverbia. V případě sufixu *-is* jsou mezi slovy marginálně zastoupeny i interjekce. V případě substantiv, konkrétně apelativ, se od běžných derivačních sufixů též liší zařazením slov do systému deklinace. Přiřazení jmenného rodu a následně i deklinační třídy slovům se sufixem *-is* se ve švédštině řídí obecným pravidlem, které určuje, že abstraktní, neživotná, nepočitatelná substantiva získají střední jmenný rod a skloňována jsou podle vzoru šesté deklinační třídy,

a konkrétní, životná i neživotná, počitatelná substantiva získají jmenný rod společný a skloňována jsou podle druhé deklinační třídy. Toto pravidlo je obecně dodržováno a tvary jiných deklinací se u slov se sufixem *-is* vyskytují výjimečně. Dosavadní poznatky k užívání sufixu *-o* k tvorbě nových slov přiřazují apelativa s tímto sufixem ke slovům se středním jmenným rodem a páté deklinační třídy, analýza dat však toto tvrzení částečně vyvrací a ukazuje se, že toto pravidlo neodpovídá skutečnému užití slov mluvčími. Zatímco více lexikalizovaná slova se sufixem *-o*, například slovo *pucko*, které je zaneseno i ve švédském slovníku SAOL, pravidlo přiřazení středního jmenného rodu následuje, u nelexikalizovaných případů slov se v jazykovém korpusu hojně vyskytují tvary druhé deklinační třídy společného jmenného rodu s koncovkou plurálu *-ar* a epentetickým *-s* a okrajově i tvary čtvrté deklinace. Jelikož apelativa se sufixem *-o* jsou spíše konkrétní a počitatelná, přiřazení společného jmenného rodu je pro mluvčí přirozené.

Adjektiva se sufixy *-is* či *-o* byla považována za nesklonná a až na výjimky predikativní. Analýza dat skutečně potvrdila, že adjektiva jsou nesklonná, ukázalo se však, že nejsou výhradně predikativní a vyskytují se hojně i v atributivní pozici, což bylo v literatuře až na výjimky označováno za negramatické užití.

Pozornost je věnována i sémantice slov se sufixy *-is* a *-o*, jelikož tato slova jsou tvořena sekundárně k již existujícím lexikálním jednotkám, se kterými sdílí pojmový význam a liší se zpravidla pouze z hlediska afektivního či stylistického významu (nebo kombinací obou).

Počáteční výskyt slov s těmito sufixy je spojován se slangem a zejména jazykem mládeže. Na základě literatury, o kterou se tato práce opírá, se předpokládala rostoucí produktivita sufixu *-o* právě v těchto varietách, jelikož sufix *-is* ztrácí požadovanou expresivitu, jíž se slangová slova vyznačují. Z výsledků však vyplývá, že v případě obou sufixů lze pouze několik případů slov označit za slangová a spíše se vyskytují v neformální a běžné hovorové švédštině. Oba sufixy jsou také využívány jako prostředky krácení odborné slovní zásoby, ačkoliv sufix *-is* je v tomto ohledu ve vzorku dat zastoupen ve větší míře. Užití sufixu *-o* se tedy již ze slangu rozšířilo do dalších variet švédštiny, což poukazuje na podobný vývoj užití sufixu *-is* a *-o*, užití sufixu *-o* se však vyvíjí rychleji, než se předpokládalo.

Celkové zhodnocení dat ukazuje, že sufix *-o* konkuruje sufixu *-is* ve více varietách, nikoliv pouze ve švédském slangu. Díky konkurenčnímu vztahu mezi sufixy mohou být slova se sufixem *-o* vytvořená od stejné lexikální jednotky jako

slova se sufixem *-is*. Předpokládalo se, že slovo se sufixem *-is* se v těchto případech bude od slova se sufixem *-o* lišit afektivním či stylistickým významem. Ačkoliv u některých výskytů dvojice slov se slovo se sufixem *-o* vyznačuje větší expresivitou či silnějším citovým zabarvením, u jiné dvojice slov tento rozdíl nelze pozorovat a užití slova se sufixem *-is* či se sufixem *-o* je pouze předmětem preference mluvčího. Zda-li jsou tyto preference ovlivněny například pohlavím, věkem či dosaženým vzděláním mluvčího nebo regionem, ze kterého mluvčí pochází, by mohlo být dalším hlediskem, na jehož základě by sufixy *-is* a *-o* mohly být zkoumány.

Výsledky diplomové práce ukazují, že sufixy *-is* a *-o* jsou řazeny k produktivním prostředkům tvorby slov v hovorové švédštině. Sufixy se vyznačují slovotvornými, morfologickými i sémantickými podobnostmi, a to ve větší míře, než je uváděno v dosavadnímu výzkumu věnovanému sufixům *-is* a *-o*. Z výsledků vyplývá, že produktivita slovotvorného sufixu *-o* v posledních desetiletích stoupá a jeho užití se rozšířilo ze slangu do dalších variet. Ačkoliv frekvence výskytu slov se sufixem *-is* mnohonásobně převažuje frekvenci výskytu slov se sufixem *-o*, považujeme *-o* za sufix konkurující sufixu *-is* v tvorbě nových slov, jelikož sémantické rozdíly mezi slovy s těmito sufixy vytvořenými ze stejných lexikálních jednotek jsou minimální.

BIBLIOGRAFIE

ALM, Roger, 2011. Fram för polyamori! *Språktidningen*. 2012, č. 1, str. 36-37. [online] Dostupné z: https://spraktidningen.se/artiklar/2011/12/fram-polyamori

ANDERSSON, Lars-Gunnar, 1985. *Fult språk: Svordomar, dialekter och annat ont*. 14 uppl. Stockholm: Carlssons. ISBN 91-7798-036-0.

ANDERSSON, Lars-Gunnar, 2016. Ingen rubbar en Kombarris. *Göteborgsposten.* 2016, 2/27. [online] Dostupné z: http://www.gp.se/1.1942

ANDERSSON, Peter, 2003. Ordbildningselementet *-vänlig*: om produktivitet, suffixstatus och grammatikalisering. *Åtta ordbildningstudier*. Ed. Sven-Göran Malmgren a Arne Olofsson. str. 1-10. ISNN 1650-2582. [online] Dostupné z: http://spraakdata.gu.se/ordat/pdf/ORDAT22.pdf

ARONOFF, Mark a Mark LINDSAY, 2014. Productivity, Blocking, and Lexicalization. *The Oxford Handbook of Derivational Morphology*. Ed. Rochelle Lieber a Pavol Štekauer. Oxford: Oxford University Press, 2014. 67-83. ISBN 978-0-19-964164-2

ASCOOP, Kristin a Torsten LEUSCHNER, 2006. Affixoidhungrig? Skitbra! Comparing affixoids in German and Swedish. *Language Typology and Universals*. č. 59(3), str. 241-252. [online] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/272577273_Affixoidhungrig_Skitbra_Comparing_Affixoids_in_German_and_Swedish

BAUER, Laurie, 2005. Productivity: Theories. *Handbook of Word-Formation*. Ed. Pavol Štekauer a Rochelle Lieber. Springer Science & Business Media, str. 315-334. ISBN 978-1-4020-3596-8

BERGMAN, Gösta, 1964. *Slang och hemliga språk*. Stockholm: Prisma.

BIBER, Douglas a Susan CONRAD, 2012. *Register, Genre, and Style*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 978-0-511-81435-8

BLOOMFIELD, Leonard, 1973. *Language*. London: George Allen & Unwin Limited. ISBN 0-04-400016-2

BLUME, Herbert, 1976. Der Status des schwedischen Suffixes *-is* (Typ *kondis*) in einer semiotischen Typologie lexikalischer Einheiten. *Skandinavistik*. č. 6, str. 81–109.

BOLANDER, Maria. 2001. *Funktionell svensk grammatik*. Falköping: Liber AB. ISBN 91-47-05054-3

CANNON, Garland, 2004. Blending. *Morphology: an international handbook on inflection and word-formation. Vol.2* Ed. Geert Booij et al. Berlin, New York: Gruyter, 2004. str. 952-956. ISBN 978-3110111286

CHOMSKY, Noah, 1964. Current Issues in Linguistic Theory. *The Structure of Language: Readings in the Philosophy of Language*. Ed. Jerry A Fodor a Jerrold J. Katz New York: Prentice-Hall, 1964. str. 50-118.

ČECHOVÁ, Marie et al., 2000. *Čeština – řeč a jazyk*, Praha: ISV nakladatelství. ISBN 80-85866-57-9

ČERMÁK, František, 1997. *Jazyk a jazykověda*. 1. vyd. Praha: Pražská imaginace. ISBN 80-7110-183-4.

DOGGELITO, Dogge a Ulla-Britt KOTSINAS, 2004. *Förorts slang*. Stockholm: Norstedts Ordbok. ISBN 91-7227-382-8.

EAKER, Birgit, 2012. Ellips – ett beskrivningsproblem i en historisk ordbok. *Nordiske Studier I Leksikografi*. č. 11, str.181-189. [online] Dostupné z: https://tidsskrift.dk/nsil/article/view/19335

ELLIASON, Stig, 1980. Expressiv geminering hos svenska hypokorismer och ellipsord. *Ord och struktur: Studier i nyare svenska tillägnade Gun Widmark den 31 juli 1980*. Ed. Valter Jansson et al. Uppsala: Lundequistska Bokhandeln. str. 341-361.

FAARLUND, Jan Terje et al., 2012. *Norsk referansegrammatikk*. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 82-00-22569-0

GRÜNBAUM, Catharina, 2010. Ändelsen som förnyar vardagsspråket. *Språktidningen*. 2010, č. 10. [online] Dostupné z: http://spraktidningen.se/artiklar/2010/10/andelsen-som-fornyar-vardagsspraket

GYLLENBOK, Jan, 2020. *Kort och gott – Om kortordbildning i svenska språket.* [online] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/346060533

GYLLENBOK, Jan, 2015. *Ord till tusen: Inspirationsbok om ordkunskap, ordbildning, och ordanvändning i det svenska språket*. Lomma: ICD Publishing. ISBN 978-91-971731-0-0

HAMANS, Camiel, 2005. The Relation between Formal and Informal Style with Respect to Language Change. *Languaging and Language Practicing*. Ed. C. B. Dabelsteen a J. N. Jorgensen (Copenhagen Studies in Bilingualism vol. 36). Copenhagen: University of Copenhagen, Faculty of Humanities. str. 168-195. [online] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/254913253_The_relation_between_formal_and_informal_style_with_respect_to_language_change

HAMANS, Camiel, 2018. Between Abi and Propjes: Some remarks about clipping in English, German, Dutch and Swedish. *SKASE Journal for Theoretical Linguistics*, 2018, č. 2, str. 24-59. [online] Dostupné z: https://pure.uva.nl/ws/files/37095058/03.pdf

HASPELMATH, Martin a Andrea D. SIMS, 2015. *O čem je morfologie*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-4473-8

HRBÁČEK, Josef, 1979. *Jazykové zkratky v češtině*. Praha: Univerzita Karlova.

INGHULT, Göran, 1968. Ord med suffixet *–is* i svenskan. *Språkvård*. 1968, č. 4, str. 9-16.

JOSEFSSON, Gunlög, 1997. *On the principles of word formation in Swedish*. Lund: Lund University Press. ISBN 91-7966-416-4.

JOSEFSSON, Gunlög, 1998. *Minimal Words in a Minimal Syntax*. Amsterdam: John Benjamins. ISBN 1-283-23420-3

JOSEFSSON, Gunlög, 2002. *Tjänis, knäppis och brallis; om suffixet -is i modern svenska*. Manuskript. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet.

JOSEFSSON, Gunlög, 2005. *Ord*. Lund: Studentlitteratur AB. ISBN 91-44-03726-0

JOSEFSSON, Gunlög, 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur AB. ISBN 978-91-44-5204-5

JOSEFSSON, Gunlög, 2018. Avokadosar och kepsar – ett epentetiskt *s* med olika funktioner. *Språk och Stil: Tidskrift för svensk språkforskning* 2018, č. 28, str. 5-21. [online] Dostupné z: http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1285199/FULLTEXT01.pdf

KANN, Viggo, 2011. Visst gör ett *s* skillnad, *Språktidningen: tidningen som bevakar och bejakar språket*, č. 9, str. 46-49. [online] Dostupné z: https://spraktidningen.se/print/artiklar/2011/09/visst-gor-ett-s-skillnad/

KARLGREN, Hanna, 2003. Ordbildning – problemet produktivitet. En studie över produktiviteten hos suffixet *-abel/-ibel* i svenskan 1700-2000. *Åtta ordbildningstudier*. Ed. Sven-Göran Malmgren a Arne Olofsson. str. 51-62. [online] Dostupné z: http://spraakdata.gu.se/ordat/pdf/ORDAT22.pdf

KLÉGR, Aleš, 2002. Wellingtons or Elliptic Shortening. *Prague Studies in English 23, Acta Universitatis Carolinae*, str. 95-110.[online] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/309733584_Wellingtons_or_Elliptic_Shortening

KLÉGR, Aleš. 2015. On concatenative and nonconcatenative lexeme-formation patterns in English. *Linguistica Pragensia*. 2015, č. 2, str. 89-102.

KOTSINAS, Ulla-Britt, 1990. Ordbildning i slangspråk. *Svenskans beskrivning, 17: förhandlingar vid Sjuttonde sammankomsten för att dryfta frågor rörande svenskans beskrivning, Åbo den 18-19 maj 1989*. Åbo: Åbo Akademins Förlag.

KOTSINAS, Ulla-Britt, 2003a. *En bok om slang, typ*. Stockholm: Norstedts Ordbok. ISBN 91-7227-366-6.

KOTSINAS, Ulla-Britt, 2003b. Språkets uppkomlingar. *Språkvård*. 2003, č. 3, str. 4-10. ISBN 951-9498-73-7

KREIDLER, Charles W., 2004. Clipping and acronymy. *Morphology: an international handbook on inflection and word-formation. Vol.2* Ed. Geert Booij et al. Berlin, New York: Gruyter, 2004. str. 956-963. ISBN 978-3110111286

LEECH, Geoffrey, 1981. Semantics: The Study of Meaning. Middlesex: Penguin. ISBN 0-14-021694-4.

LUNDBLADH, Carl-Erik, 2002. *Prefixlika förleder*. Göteborg: Institutionen för svenska språket. [online] Dostupné z: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/18800/gupea_2077_18800_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y

MALMGREN, Sven-Göran, 1994. *Svensk lexikologi*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-46291-3

MOLDE, Bertil, 1978. Radior och tevear – några ordböjningsproblem. *Språkvård*. 1978, str. 3-16.

NEKVAPIL, Jiří, 2007. Kultivace (standardního) jazyka. *Slovo a slovesnost* 2007, č. 68/4, s. 287-301.

NÜBLIG, Damaris, 2001. *Auto − bil*, *Reha − rehab*, *Mikro − mick*, *Alki − alkis*: Kurzwörter im Deutschen und Schwedischen. *Skandinavistik* 2001, č. 31/2, str. 167-199.

NÜBLING, Damaris a Janet DUKE, 2008. Kürze im Wortschatz skandinavischer Sprachen: Kurzwörter im Schwedischen, Dänischen, *Norwegischen und Isländischen. Sprachliche Kürze: Konzeptuelle, strukturelle und pragmatische Aspekte*. Berlin: De Gruyter, str. 227-263.

PLAG, Ingo, Christiane DALTON-PUFFER a Harald BAAYEN, 1999. Morphological productivity across speech and writing. *English Language and Linguistics*. 1999, č. 3, str. 209-228.

RIAD, Tomas, 2002. Svensk smeknamnsfonologi. *Studia Anthroponymica Scandinavica*. č. 20, str. 51–98. [online] Dostupné z: https://docplayer.se/13238873-Svensk-smeknamnsfonologi.html

RIAD, Tomas a Nils LARSSON, 2004. Ibrahim kallas Ibbe. *Språkvård*. 2004, č. 4, str. 7-13

RIAD, Tomas, 2013. *The Phonology of Swedish*. Oxford: Oxfor University Press. ISBN 9780199543571

RIAD, Tomas, 2015. *Prosodin i svenskans morfologi*. Stockholm: Morfem

SIGURD, Bengt, 1979. Förkortningar och det moderna samhället. *Tankar om språket*. Ed. Bertil Molde. Berlings, Arlöv: Svenska språknämnden, 1982. str. 94-103

SÖDERBERG, Ragnhild, 1971. *Svensk ordbildning*. 2. uppl. Stockholm: Läromedelsförlagen.

ŠEVČÍKOVÁ, Magda, 2014. Zjišťování slovotvorné produktivity z korpusových dat: přípony odvozující názvy vlastností. *Naše řeč*. 97, č. 4-5, str. 228-240.

ŠIMANDL, Josef, 2012. Z nepravidelného tvoření slov: mechanické krácení a přiklánění slov (blending). *Gramatika a Korpus 2012. 4. mezinárodní konference. U příležitosti stého výročí narození Miloše Dokulila*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2012, s. 1–10.[online] Dostupné z: http://www.ujc.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/ujc/veda-vyzkum/vyzkum/gramatika-a-korpus/proceedings-2012/konferencni-prispevky/SimandlJosef.pdf

ŠLOSAR, Dušan, 1984. Slovotvorná produktivita – pojem synchronní nebo diachronní? *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity* A32. 97-101.

ŠTEKAUER, Pavol et al., 2005. Word-formation as Creativity within Productivity Constraints: Sociolinguistic Evidence. *Onomasiology Online*. 2005, č. 6, str. 1-55.

TELEMAN, Ulf et al., 2010. *Svenska akademiens grammatik*. *2, Ord*, Stockholm: Norstedts ordbok. ISBN 978-91-1-303213-9

THORELL, Olof, 1984. *Att Bilda ord*. Stockholm: Skriptor. ISBN 91-7282-211-2

THORELL, Olof, 1981. *Svensk ordbildningslära*. Solna: Esselte studium. ISBN 91-24-30652-5

ÅKERBLOM, Sandy, 2013. Om betydelsekategorin ’diminutiv’ i svenskan. Perspektiv på genus. Lund: Nordiska språk, Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet. [online] Dostupné z: https://www.academia.edu/9278635/_Om_betydelsekategorin_diminutiv_i_svenskan_

ZDROJE

Korp, verze 9.1.0. [online] Dostupné z: https://spraakbanken.gu.se/korp/

Český národní korpus – Treq, verze 2.1, Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha. [online] Dostupné z: https://treq.korpus.cz/

PŘÍLOHY

Příloha 1: Lemma se sufixem *-is* s nejvyšší frekvencí výskytu

	počet tokenů	základní tvar	tvary uváděné v SAOL/SO	všechny tvary v korpusu
1	2 565 908	grattis	grattis	grattis, grattiset, grattisar, grattisen, grattisarna, grattisena, grattisor
2	2 163 474	kompis	kompis, kompisen, kompisens, kompisar, kompisars, kompisarna, kompisarnas	kompis, kompisen, kompisar, kompisarna, kompisars, kompisens, kompisarnas, kompisor
3	1 220 310	dagis	dagis, dagiset, dagisets, dagis, dagisen, dagisens	dagis, dagiset, dagisen, dagisets, dagisar, dagisarna, dagisens, dagisena, dagiserna, dagiser, dagisarnas
4	545 415	godis	godis, godiset, godisets, godis, godisen, godisens, godis, godisen, godisens, godisar, godisars, godisarna, godisarnas	godis, godiset, godisar, godisarna, godisen, godisets, godisens
5	149 203	kändis	kändis, kändisen, kändisens, kändisar, kändisars, kändisarna, kändisarnas	kändis, kändisar, kändisarna, kändisen, kändisars, kändisarnas, kändisens, kändiser, kändiserna
6	135 868	avis	avis	avis
7	82 735	smakis	-	smakis, smakisar, smakisarna, smakisen, smakisarnas
8	68 935	fjortis	fjortis, fjortisen, fjortisens, fjortisar, fjortisars, fjortisarna, fjortisarnas	fjortis, fjortisar, fjortisarna, fjortisen, fjortisarnas, fjortisars, fjortisens, fjortiser,
9	68 266	tjockis	tjockis, tjockisen, tjockisens, tjockisar, tjockisars, tjockisarna, tjockisarnas	tjockis, tjockisar, tjockisen, tjockisarna, tjockisens, tjockisars, tjockiser, tjockiset
10	65 903	bästis	bästis, bästisen, bästisens, bästisar, bästisars, bästisarna, bästisarnas	bästis, bästisar, bästisen, bästisarna, bästisens, bästisars, bästisarnas
11	64 669	snabbis	snabbis, snabbisen, snabbisens, snabbisar, snabbisars, snabbisarna, snabbisarnas	snabbis, snabbisar, snabbisen, snabbisarna, snabbisarnas, snabbisens
12	62 909	mellis	mellis, mellisen, mellisens, mellisar, mellisars, mellisarna, mellisarnas	mellis, mellisar, mellisen, melliset, mellisarna, mellisens
13	59 227	poppis	poppis	poppis, poppisare, poppisar, poppisarna, poppisen,

14	58 047	loppis	loppis, loppisen, loppisens, loppisar, loppisars, loppisarna, loppisarnas	loppis, loppisen, loppisar, loppiset, loppisarna, loppisens, loppisars, loppiser
15	54 911	skådis	skådis, skådisen, skådisens, skådisar, skådisars, skådisarna, skådisarnas	skådis, skådisar, skådisarna, skådisen, skådisarnas, skådisens, skådisars, skådiser
16	48 513	kramis	-	kramis, kramisar, kramisen, kramisarna
17	45 435	alkis	alkis, alkisen, alkisens, alkisar, alkisars, alkisarna, alkisarnas	alkis, alkisar, alkisen, alkisarna, alkisens, alkisarnas, alkisars, alkiser, alkiserna
18	34 895	sötis	-	sötis, sötisar, sötisen, sötisens, sötisarna, sötisars, sötisarnas
19	34 279	sladdis	sladdis, sladdisen, sladdisens, sladdisar, sladdisars, sladdisarna, sladdisarnas	sladdis, sladdisen, sladdisar, sladdisarna, sladdisens,
20	31 126	slemmis	-	slemmisen, slemmis, slemmisar, slemmisarna, slemmisens, slemmiset
21	30 705	fegis	fegis, fegisen, fegisens, fegisar, fegisars, fegisarna, fegisarnas	fegis, fegisar, fegisen, fegisarna, fegisarnas, fegisens, fegisars, fegiserna, fegiser
22	30 244	bakis	bakis	bakis, bakisen, bakisar, bakisens, bakiset, bakisarna
23	26 161	toppis	-	toppis, toppisar, toppisarna, toppisen, toppisens, toppisars
24	24 810	mjukis	mjukis, mjukisen, mjukisens, mjukisar, mjukisars, mjukisarna, mjukisarnas	mjukis, mjukisar, mjukisen, mjukisarna, mjukisens, mjukisarnas
25	24 664	sväris	-	svärisarna, svärisar, svärisarnas, sväris, svärisen, svärisars, svärisens, sväriser
26	21 444	kondis	kondis, kondiset, kondisets, kondisen, kondisens	kondis, kondisen, kondiset, kondisar, kondisarna, kondisens, kondisets, kondisarnas,
27	19 848	prommis	-	prommis, prommisar, prommisen, prommisarna
28	19 802	hallis	-	hallis, hallisar, hallisarna, hallisen, halliser, hallisars, halliserna, hallisarnas

29	19 782	friskis	-	friskis, friskisar, friskisen, friskisarna
30	19 426	hemllis	hemlis, hemlisen, hemlisens, hemlisar, hemlisars, hemlisarna, hemlisarnas	hemlis, hemlisar, hemlisen, hemlisarna
31	18 497	skakis	skakis	skakis, skakisar, skakisen, skakisarna
32	17 589	lantis	lantis, lantisen, lantisens, lantisar, lantisars, lantisarna, lantisarnas	lantis, lantisar, lantisen, lantisarna, lantisarnas, lantisars, lantisens, lantiser
33	15 621	medis	-	medis, medisen, medisar
34	15 320	vaggis	-	vaggisarna, vaggisar, vaggisen, vaggisarnas, vaggisens
35	15 031	nidis	-	nidis, nidisen, nidisar, nidisarna
36	15 030	kortis	kortis, kortisen, kortisens, kortisar, kortisars, kortisarna, kortisarnas	kortis, kortisar, kortisen, kortisarna, kortiset, kortisens
37	14 578	trummis	trummis, trummisen, trummisens, trummisar, trummisars, trummisarna, trummisarnas	trummis, trummisen, trummisar, trummisarna, trummisens, trummisars, trummisarnas,
38	14 153	målis	-	målis, målisen, målisar, målisarna, målisens, målisarnas, målisars, måliserna
39	14 046	stammis	stammis, stammisen, stammisens, stammisar, stammisars, stammisarna, stammisarnas	stammis, stammisar, stammisarna, stammisen, stammisarnas, stammisars, stammisens
40	14 019	spjälis	-	spjälis, spjälisen, spjälisar, spjälisarna, spjälisens, spjäliser,
41	13 642	nattis	nattis, nattiset, nattisets, nattisen, nattisens	nattis, nattisen, nattisar, nattiset, nattisarna, nattisens,
42	13 613	rottis	-	rottis, rottisar, rottisen, rottisarna, rottisens, rottisars, rottisarnas
43	13 510	kattis	-	kattis, kattisar, kattisen, kattisarna
44	13 569	svettis	-	svettis, svettisar, svettisen, svettisarna
45	12 658	spädis	-	spädis, spädisar, spädisen, spädisarna, spädisars, spädisens, spädisarnas
46	12 124	pingis	pingis, pingisen, pingisens	pingis, pingisen, pingisens, pingisarna, pingisar

47	11 944	snackis	snackis, snackisen, snackisens, snackisar, snackisars, snackisarna, snackisarnas	snackis, snackisar, snackisen, snackisarna, snakisens, snackisarnas
48	11 544	favvis	favvis, favvisen, favvisens, favvisar, favvisars, favvisarna, favvisarnas	favvis, favvisar, favvisarna, favvisen
49	11 406	finis	-	finis, finisar, finisen, finisarna, finisens
50	10 789	sotis	sotis	sotis, sotisar, sotisen, sotisarna
51	10 323	skruttis	-	skruttis, skruttisar, skruttisen, skruttisarna, skruttisens, skruttisarnas
52	10 205	Mattis	-	mattis
53	10 034	skräckis	skräckis, skräckisen, skräckisens, skräckisar, skräckisars, skräckisarna, skräckisarnas	skräckis, skräckisar, skräckisen, skräckisarna
54	9 811	chaffis	-	chaffis, chaffisen, chaffisar, chaffisarna, chaffisens, chaffisarnas, chaffisars
55	8 928	kolis	-	kolis, kolisar, kolisarna, koliser, kolisarnas, kolisars
56	8 562	festis	-	festis, festisar, festisen, festisarna, festisens
57	8 354	brådis	brådis	brådis
58	8 316	junis	-	junis, junisar, junisarna, junisen, junisarnas, junisars, junisens
59	7 998	Mickis	-	mickis
60	7 480	bergis	bergis	bergis, bergisen, bergisar
61	7 458	lekis	lekis, lekiset, lekisets, lekisen, lekisens	lekis, lekiset, lekisar, lekisen, lekisarna
62	7 414	kådis	kådis, kådisen, kådisens, kådisar, kådisars, kådisarna, kådisarnas	kådis, kådisar, kådisen, kådisarna, kådiset, kådisarnas, kådisens
63	7 364	gullis	-	gullis, gullisar, gullisen, gullisarna, gullisens, gullisars
64	7 173	ziggis	-	ziggis, ziggisar, ziggisarna, ziggisen, ziggisarnas, ziggisars, ziggisens, ziggiser, ziggiserna
65	7 129	proggis	-	proggisarna, proggisar, proggis, proggisen, proggisarnas
66	7 091	knytis	-	knytis, knytiset, knytisen, knytisar, knytisarna

67	6 879	öppnis	-	öppnis, öppnisar, öppnisen, öppniset, öppnisarna
68	6 728	baggis	baggis, baggisen, baggisens, baggisar, baggisars, baggisarna, baggisarnas	baggis, baggisar, baggisen, baggisarna,
69	6 754	knubbis	-	knubbis, knubbisar, knubbisen, knubbisarna, knubbisens
70	6 691	snuttis	-	snuttis, snuttisen, snuttisar, snnuttisens, snuttisarna, snuttisarnas
71	6 413	skenis	-	skenis, skenisar, skenisen, skenisarna
72	6 235	tandis	-	tandis, tandisen, tandisar, tandisarna
73	6 210	blandis	-	blandis, blandisar, blandisen, blandisarna, blandisens, blandisars
74	6 135	tjackis	-	tjackis, tjackisar, tjackisen, tjackisarna, tjackisarnas, tjackisens, tjackisars
75	6 115	webbis	-	webbis, webbisar, webbisarna, webbisen, webbisarnas
76	6 095	frysis	-	frysis, frysisar, frysisarna, frysisen
77	5 970	Ekis	-	ekis
78	5 929	galonis	-	galonis, galonisar, galonisarna, galonisen, galoniser, galoniset
79	5 846	dekis	(på) dekis	dekis, dekisar, dekisen, dekisarna
80	5 585	kyrkis	-	kyrkis, kyrkisen, kyrkisar, kyrkiset, kyrkisarna
81	1 752	osis	osis, osisen, osisens	osis, osisen
82	5 560	pluttis	-	pluttis, pluttisar, pluttisen, pluttisarna, pluttisens, pluttisars
83	5 189	gottis	gottis, gottiset, gottisets	gottis, gottisen, gottiset, gottisar, gottisarna
84	5 114	bloggis	-	bloggis, bloggisar, bloggisen, bloggisarna, bloggisarnas
85	4 980	smalis	-	smalis, smalisar, smalisen, smalisarna, smalisars, smalisarnas
86	4 877	funkis	funkis, funkisen, funkisens, funkisar	funkis, funkisar, funkisen, funkisars, funkisarna,

				funkisens, funkisarnas, funkisars
87	4 680	lodis	lodis, lodisen, lodisens, lodisar, lodisars, lodisarna, lodisarnas	lodis, lodisar, lodisen, lodisarna, lodisens, lodisarnas, lodisars, lodiser
88	4 587	fräckis	fräckis, fräckisen, fräckisens, fräckisar, fräckisars, fräckisarna, fräckisarnas	fräckis, fräckisar, fräckisen, fräckisarna, fräckisens
89	4 557	husis	-	husis, husisar, husisen, husisarna
90	4 382	tygis	-	tygis, tygisar, tygisarna, tygisen, tygisars, tygisarnas
91	4 359	flintis	flintis, flintisen, flintisens, flintisar, flintisars, flintisarna, flintisarnas	flintis, flintisar, flintisen, flintisarna, flintisens
92	4 336	tofflis	-	tofflis, tofflisen, tofflisar, tofflisarna
93	4 181	nyfis	-	nyfis, nyfisar, nyfisen
94	3 969	svinis	-	svinis, svinisen, svinisar, svinisarna, svinisens
95	3 790	Tuwis	-	tuwis
96	3 572	svartis	-	svartis, svartisar, svartisen, svartisarna, svartisarnas, svartisens
97	3 374	buskis	buskis, buskisen, buskisens	buskis, buskisen, buskisar, buskisarna, buskisens
98	2 920	kallis	-	kallis, kallisar, kallisarna, kallisen
99	2 079	solis	-	solis, solisar, solisen, solisarna
100	2 033	Strömpis	-	strömpis

Příloha 2: Vzorek dat – všechny výskyty slov se sufixem *-is*

základní tvar	význam	konkordační řádek	zdroj
alkis (substantivum)	alkoholist (substantivum)	Halsen är helt tjock och jag låter som en gammal alkis när jag pratar.	Bloggmix 2008 http://lejas.se/?p=791
avis (adjektivum)	avundsjuk (adjektivum)	Samtidigt har jag under de senaste 18 månaderna varit löjligt avis på Katarina som tappat en JÄVLA massa kilo.	Bloggmix 2006 http://www.walentine.com/2006/11/15/walentine com-patetiskt-sa-fruktansvart-enormt-mycket-patetiskt-eller-hur-walle-forsokte-

			banta-genom-att-trycka-ner-sig-sjalv/
baggis (adjektivum)	bagatell (adjektivum)	Tror inte barn tar skada av en sån här baggis grej.	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familjeliv.se/forum/thread/29221876-jag-gjorde-illa-min-bebis/3#anchor-m21
baggis (substantivum)	bagatell (adjektivum)	Vädret här nere är kaos och trafiken står still på många håll, men nu när vi är framme känns livet ganska lätt och vår försening igår var en baggis i jämförelse med många andra som fortfarande sitter fast på tåg och på flyplatser runt om … Mina tankar till er!	Bloggmix 2010 http://magdalenagraaf.se/borttappad-telefon-inget-nat-och-god-jul/
baggis (substantivum)	baguette (substantivum)	Det har varit baguetterace och jag har tappat räkningen på hur många "baggisar" jag gräddat av.	Bloggmix 2011 http://tinezza.blogg.se/2011/june/mycket-idag.html
Bakis och skakis (substantivum proprium)	bakfull (adjektivum) skaka (verbum)	Bakis och skakis Igår hade vi lite afterwork här på jobbet.	Bloggmix 2006 http://www.annakarlsson.se/blogg/2006/06/09/bakis-och-skakis/
bakis (adjektivum)	bakfull (adjektivum)	David var trött och bakis så han stannade hemma och sov en stund till	Bloggmix 2005 http://andreahansson.se/2009/july/spanien-dag-6.html
bergis (adverbium)	bergsäker (adjektivum)	Vi utvecklas genom att testa nytt … och ja, du har bergis hört det förut.	Bloggmix 2006 http://bloggar.nwt.se/carincoach/
bergis (adjektivum)	bergsäker (adjektivum)	Och mamma var helt bergis på att det minsann inte vad han som vann, utan Anna Book.	Bloggmix 2010 http://ounik.blogspot.com/2010/02/shoes.html
bergis (substantivum)	berg-och-dalbana (substantivum)	Det finns nästan inga andra karuseller än bergisar, och nästan alla har längdkrav.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje http://www.familjeliv.se/forum/thread/52752046-resan-till-usa-bokad-och-klar/1#anchor-m10
blandis	blandras	En blandis mellan rottweiler och amstaff	Bloggmix 2012

(substantivum)	(substantivum)	slet sig lös då den fick se en älgko med kalv, hunden gick till attack mot älgkalven och sargade den så svårt att jägare fick avliva kalven.	http://dog-news.net/2012/01/15/amstaff-rottis-blandis-avlivad-efter-att-ha-sargat-algkalv/
blandis (adjektivum)	blandras (substantivum)	Min hund är antingen blandis eller renrasig, det är upp till dig TS att gissa	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/38949867-har-en-blandis-kan-du-gissa-vilka-raser-som-finns-i-henne/7#anchor-m64
bloggis (substantivum)	bloggare (substantivum)	Det blev som en liten bloggträff för det var en hel del andra bloggisar där också... Naturligtvis följde några fina saker med hem också...	Bloggmix 2008 http://meandalice.blogspot.com/2008/02/myskvll.html
bloggis (substantivum)	blogg (substantivum)	Ge er tillkänna) läser bloggis tänkte jag lägga ut lite av det som står med på min lista inför julen 2lax12.	Bloggmix 2012 http://www.tacksomfan.se/onskelista-2/
brådis (adverbium)	bråttom (adverbium)	Men men, lite brådis nu om jag ska hinna, så vi hörs ikväll eller imorgon!	Bloggmix 2009 http://szerafia.blogg.se/2009/february/-fuck-off-nu-kor-vi-det-gar-bra-nu.html
buskis (substantivum)	buskteater (substantivum)	Nu är det fredag, såå skönt.... ikväll blir det film och bara slappa ska blir irktigt skönt, föresten vi ska nog kolla på buskisen som är ikväll på tv4!	Bloggmix 2007 http://fredrikfredrik.webblogg.se/2007/august/halla.html
buskis (adjektivum)	buskteater (substantivum)	Jag är väldigt svag för just buskis humor, och just nu sänder tv4 Solsting och snesprång som en är fars med Stefan och Krister.	Bloggmix 2009 http://blendshes.blogg.se/2009/may/solsting-och-snesprang.html
bästis (substantivum)	bästa vän (nominální fráze) (adjektivum, substantivum)	Först kom bästisarna Emma och Fia hem till mig, här satt vi och pratade en stund tills vi bestämde att vi skulle till Valbo!	Bloggmix 2005 http://wrida.se/2013/july/bastaste-dagen-med-bastaste-manniskorna.html
bästis	bäst	Ha en bästis dag alla ;D	Familjeliv: Gravid

(adjektivum)	(adjektivum)		http://www.familjeliv.se/forum/thread/21473150-gravid-urinvagsinfektion/1
chaffis (substantivum)	chaufför (substantivum)	När vi hoppade ut ur taxin så kom chaffisen fram och sa ….. "I' m sorry, but can I please take a photo of you for my daughter?"	Bloggmix 2008 http://kenzas.se/2008/11/13/trak/
dekis (substantivum)	dekadans (substantivum)	Skäggig som en gammal sjöman, och sliten som en pundare på dekis!	Bloggmix 2009 http://rickelitosreality.blogg.se/2009/august/ett-smakprov.html
dekis (substantivum)	dekadans (substantivum)	Det mest vidrigaste jag sett, var några riktiga dekisar som delade på ett paket rå köttfärs på bussen....	Flashback: Övrigt https://www.flash-back.org/p72892064#p72892064
dekis (adjektivum)	dekadans (substantivum)	Eller farbrorn som såg helt dekis ut som pratade om sin dotter hela tiden.	Flashback: Övrigt https://www.flash-back.org/p591769#p591769
dagis (substantivum)	daghem (substantivum)	Här gick jag på dagis, det jag kommer ihåg av dagiset var att jag avskydde det.	Bloggmix 2006 http://www.walentine.com/2006/03/08/lite-barndomsminnen-i-bilder/
Ekis (substantivum proprium)	Ekman (substantivum proprium)	Kajsa Ekis Ekman skriver om boken Välkommen till paradiset på DN Kultur.	Bloggmix 2008 http://henrikalexanderssson.blogspot.com/2008/08/sa-nisse-marxisternas-terkomst.html
favvis (adjektivum)	favorit (substantivum)	Mina favvis djur efter katter!	Bloggmix 2011 http://annaedback.blogg.se/2011/april/six-flags-i-lite-bilder.html
favvis (substantivum)	favorit (substantivum)	Vill faktiskt ha många skor, men dessa är ett par av mina favvisar just nu.	Bloggmix 2009 http://lienes.blogg.se/2009/october/vill-ha.html
fegis (substantivum)	feg (adjektivum)	Till alla enkelspåriga fegisar, bl.a. sådana som bloggar anonymt, vill jag säga : stå för era åsikter under era egna namn och försök att inse	Bloggmix 2008 http://meritwager.wordpress.com/2008/01/07/enkelspariga-anonyma-

		att det mesta här i livet har flera sidor.	skribenter-tror-att-allt-ar-svart-eller-vitt/
festis (substantivum)	fest (substantivum)	:) Kameran är givetis med :p Får se om det kanske blir lite festis på kvällen?	Bloggmix 2009 http://sstromberg.se/2009/july/mys-film-kvall.html
Festis (substantivum proprium)	fest (substantivum)	Dricka till det är ett tre-pack festis, varsin till barnen och Jeff, jag smakar lite av alla efetrsom jag förmodligen glömt termosen med kaffe hemma.	Bloggmix 2006 http://mumari.com/2006/05/5648/
festis (substantivum)	festkompis (substantivum)	bussen gick klockan sju från mig, karin och tess hoppade på och vi drog in till stan, korsade bland festisar men hittade aldrig den ultimata.	Bloggmix 2010 http://alexandrasmode.com/2010/november/i-som-i-its-all-about-the-party-isnt-it-m.html
finis (substantivum)	fin (adjektivum)	Barnen har lekt med varandra hela dagen mina två finisar!!	Bloggmix 2010 http://www.lisaanttonen.blogspot.com/2010/07/blogger-knas.html
fjortis (substantivum)	fjortonårsåldern (substantivum)	Fjortis (efter fjorton år) är en oftast nedsättande beteckning på någon i de yngre tonåren som beter sig omoget, osäkert, naivt och pubertalt.	Bloggmix 2008 http://www.privatbloggen.se/2008/12/28/fjortisluder-det-ar-vad-du-ar/
flintis (substantivum)	flintskallig (adjektivum)	förövrigt höll jag på bli ihjälgasad av en liten fjortistjej som sprutade ut 5 liter hårspray, hon kommer lätt bli flintis innan 20!	Bloggmix 2007 http://sofiebarkered.se/2007/october/snogladje.html
flintis (adjektivum)	flintskallig (adjektivum)	Något som dock är riktigt illa är mitt flintis huvud..	Bloggmix 2009 http://dollyblond.se/?p=2515
flintis (substantivum)	flint (substantivum)	Man vill ha pengarna, resorna och erfarenheten men inte rynkorna, flintisen och impotensen.	Bloggmix 2011 http://chrisaliaga.blogspot.com/2011/04/swe-singeltjejer-och-aldernoja.html
Friskis och svettis	frisk (adjektivum) svett	Igår glömde jag mina lacoste skor på friskis och svettis.. jag vart så himla arg på mig själv!	Bloggmix 2007 http://sandrasblogg.vimedbarn.se/42-tum-2/

(substantivum proprium)	(substantivum)		
friskis (substantivum)	frisk (adjektivum)	godmorgon alla friskisar ja e sjuk idag mår inte bra alls.. men ni får ha det gött i tråden åter igen när ja e frisk	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/23844344-trad-for-oss-som-adopterart-hundar-fran-utlandet/9#anchor-m87
frysis (substantivum)	fryst embryo, fryst ägg (nominální fráze) (verbum, substantivum)	Har två frysisar kvar på kliniken som vi tänker ge en chans till hösten, efter det är vi färdiga med ivf svängen.	Familjeliv: Adoption http://www.familjeliv.se/forum/thread/45104693-antligen-har-vi-stallt-oss-i-ko/1
frysis (substantivum)	frysa (verbum)	Mamma stickar också ofta nåt till mig eftersom jag är en frysis.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Ekonomi & juridik http://www.familjeliv.se/forum/thread/62358032-julklappar/1#anchor-m2
fräckis (substantivum)	fräck historia (nominální fráze) (adjektivum, substantivum)	Farmor har en tendens att börja dra fräckisar redan efter första glaset vin.	Bloggmix 2005 http://federley.blogspot.com/2005/11/mormor-och-farmor.html
funkis (adjektivum)	funktionalism (substantivum)	Och visst är affären där jag köpte den, se bilden, härlig där den ligger i botten av detta funkis (?) hus.	Bloggmix 2007 http://jahhollis.blogspot.com/2007/03/grinderman-mansrrelsen-r-p-gng.html
funkis (substantivum)	funktionhinder (substantivum)	Antar att det bara gäller fysiska funkisar – lol?	Bloggmix 2008 http://trollhare.wordpress.com/2008/09/29/dodsdiskmaskiner-inte-fran-forsakringskassan-inte/
funkis (substantivum)	funktionär (substantivum)	Igår, lördag, var det Kick Ass Kick Off på Friskis för oss funktionärer, funkisar.	Bloggmix 2011 http://susannehitochdit.blogg.se/2011/august/kick-ass-kick-off-pa-friskis.html
galonis (substantivum)	galonbyxor (substantivum)	Igår letade jag och krypet efter ett par regnbyxor och tillslut hittade vi ett par på Lindex, sådana där vanliga galonisar.	Bloggmix 2013 http://blogg.alltforforaldrar.se/kaffemorsans/

godis (substantivum)	godsaker (substantivum)	Det är faktiskt en månad sen jag åt godis sist!	Bloggmix 1999 http://whirl.se/wp/?p=9
godis (substantivum)	god vän (nominální fráze) (adjektivum, substantivum)	I helgen ska jag vara med min godisar Emma och Dempa.	Bloggmix 2008 http://r85.blogg.se/2008/september/hosten.html
godis (substantivum)	godsak (godisbit) (substantivum)	Men sanningen är att när jag hällde upp mina godisar i en skål och kröp upp i soffan framför filmen, så kände jag inget direkt sug efter de där chokladbitarna.	Bloggmix 2012 http://jennifersandstrom.se/2012/07/01/besvikelsen-som-uppstar/
godis (adjektivum)	god (adjektivum)	om hon inte är en godis hund kan en leksak som hon tycker om vara bra att ha med när du tränar, så när hon varit duktig och gått fot i några meter så får hon ha leksaken i munnen en stund och leka med dej!	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/19033640-drar-som-en-dare/1#anchor-m8
gottis (substantivum)	gott (adverbium)	Så nu ska jag bli fitt och få tillbaka mina magrutor (Ni anar inte vilka magrutor jag har haft en gång i tiden) Men ska göra det på rätt sätt denna gång, äta massor och unna mig gottisar och träna like a beast!	Bloggmix 2012 http://amandaeklund.se/2012/november/i-will-do-it-and-i-can-do-it.html
gottis (adverbium)	gott (adverbium)	Sov gottis alla mammor, bäsar och magar!	Familjeliv: Medlemstrådar – Allmänna http://www.familjeliv.se/forum/thread/23126540-emmabodatraden-nr-4/25#anchor-m243
grattis (substantivum)	gratulation (substantivum)	Jag tror inte jag fått så många grattisar någonsin tidigare på någon födelsedag som jag fick igår.	Bloggmix 2010 http://mittsakalladeliv.wordpress.com/2010/05/04/tack-sa-jattemycket-for-alla-gratulationer/
grattis (interjekce)	jag gratulerar (větná konstrukce) (pronomen, verbum)	Grattis till vinnaren!	Bloggmix 1999 http://www.freedomtravel.se/2012/03/grattis-till-vinnaren-3/

gullis (substantivum)	gullig (adjektivum)	Min yngsta gullis flyttade från barndoms staden (roligt för henne, lite snyft från mej!)	Bloggmix 2008 http://lissento.blogg.se/2008/april/utmanad.html
hallis (substantivum)	hallucination (substantivum)	Man behöver inga droger för att få hallisar.	Twittermix http://www.rdkl.se/
hemllis (substantivum)	hemlighet (substantivum)	I kväll avslöjar jag en liten hemlis!	Bloggmix 2006 http://bloggar.nwt.se/carincoach/
husis (substantivum)	husrannsakan (substantivum)	Varför tror du att polisen går in och gör husis utan beslut?	Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se http://www.familjeliv.se/forum/thread/20228410-husrannsakningsorder/2#anchor-m13
husis (substantivum)	huskatt, husdjur (substantivum)	Skulle ju bara vara snäll o ta brorsdotterns husis eftersom hennes mamma vart akut astmatisk o allergisk mot katterna.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/34533779-kattalskare-se-hittrad-nr-4/4#anchor-m34
husis (substantivum)	husbåt (substantivum)	Det är bara charterbåtar som ligger där förutom husisarna och dom företagen har nog råd.	Flashback: Fordon & trafik https://www.flash-back.org/p23392642#p23392642
Husis (substantivum proprium)	Hufvudstadsbladet (substantivum proprium)	He fanns annos en intervju med Annika Dahlqvist på dagens husis, och några lchf-recept å!	Familjeliv: Medlemstrådar – Allmänna http://www.familjeliv.se/forum/thread/49584883-osterbottningarnas-vikt-iga-trad-10/28#anchor-m272
Junis (substantivum proprium)	juniorförbund (substantivum)	Bl.a. bekräftar IOGT-NTO:s juniorförbund Junis detta genom sin kartläggning som gjorts de senaste fem åren.	Bloggmix 2010 http://www.marlenekopparklint.blogspot.com/2010/12/debatt-se-det-osynliga.html
junis (substantivum)	junior (substantivum)	Sonen blev uppringd av "junisarnas" coach på lördagskvällen.	Bloggmix 2008 http://thomasdanielsson.blogspot.com/2008/04/fotbollshelg.html

kallis (substantivum)	kallbadhus (substantivum)	För er som inte känner till Kallbadhuset ("Kallis") så kan jag berätta att det är en jättestor utomhusklubb.	Bloggmix 2009 http://www.tidningskungen.se/linnherbertsson/
kallis (substantivum)	kalori (substantivum)	Ja du kan absolut inte äta under 1300 kallisar per dag!	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familjeliv.se/forum/thread/55561683-vada-ar-jag-fet-eller-kolla-har/47#anchor-m465
kallis (substantivum)	kallskänka (substantivum)	Idag var det storbyte av personal och flera av kallisarna gick hem och nya kommer på.	Bloggmix 2010 http://tinezza.blogg.se/2010/july/halva-tiden.html
Kattis (substantivum proprium)	Katarina (substantivum proprium)	Igad så blire troligtvis att fara ut med båten, jag, mamma, Anki, Sara och kattis.	Bloggmix 2009 http://minlillagronaflodhest.blogg.se/2009/august/hej-bloggen.html
kattis (substantivum)	katt (substantivum)	En av kattungarna på djurskyddet idag :) En liten kattis ville gosas i knät.	Bloggmix 2009 http://molkan.se/2009/07/04/uberdaliga-mobilbilder/
knubbis (adjektivum)	knubbig (adjektivum)	Tycker ju att han ser rundare ut i kinderna och börjar se lite knubbis ut :)	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/53318233-ammar-och-ammarmen-han-blir-inte-nojd-vad-ar-det-for-fel/24#anchor-m234
knubbis (substantivum)	knubbig (adjektivum)	Jag, och hela min släkt, var knubbisar som barn men sprang av det så fort vi började gå.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/40045545-tung-10-manaders-nan-fler/1#anchor-m3
knytis (substantivum)	knytkalas (substantivum)	Salladen kan ni ha som mera "allmän", alltså bidrag till knytiset och pajen istället för kräftor.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Hus & hem http://www.familjeliv.se/forum/thread/46907454-vad-ata-pa-knyt-kraftskiva-da-man-inte-gillar-kraftor/1#anchor-m8

knytis (substantivum)	knythalsband (substantivum)	Ser det nu när jag läste igen På flera av dina långa halsband, typ knytisar så har du en större fin pärla en bit ner som håller ihop de båda ändarna på knythalsbandet.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Fritid & hobby http://www.familjeliv.se/forum/thread/9350843-traden-for-oss-smyckestillverkare-kapitel-4/245#anchor-m2449
kolis (substantivum)	kolhydrat (substantivum)	Jag börjar mer och mer äta normalt men ändå undvika snabba kolisar.	Bloggmix 2013 http://natalis.se/
kompis (substantivum)	kompanjon (substantivum)	Jag har två barndomskompisar, kompisar som jag har känt sedan 4-5 årsåldern.	Bloggmix 2003 http://teresedenrara.blogg.se/2010/september/18-manaderskontrollen.html
kondis (substantivum)	kondition (substantivum)	Kondistest FM tipsar att du kan testa din kondis på två sätt i gymmet.	Bloggmix 2007 http://www.traningsgladje.se/2007/01/forbattra-dig/
kondis (substantivum)	konditori (substantivum)	Snart börjad dom väl sälja semlor på kondiset också.	Bloggmix 2008 http://www.bloggfamiljen.se/monasuniversum/?p=706
kondis (substantivum)	kondom (substantivum)	Provat pessar nu och det funkar, lite bökigt men det är kondisar också och av kondomer får jag utslag, är väl glidmedlet som är på.	Familjeliv: Sex & samlevnad http://www.familjeliv.se/forum/thread/30983334-tal-inte-preventivmedel/2#anchor-m11
kortis (substantivum)	kort (adjektivum)	Duschar en kortis och försöker sminka mig.	Bloggmix 2006 http://madonnans.wordpress.com/2006/11/08/162182/
kortis (adjektivum)	kort (adjektivum)	Idag jobba jag en kortis dag :) Skönt det, att kunna vara hemma och njuta lite längre än vad man kan när man slutar fyra.	Bloggmix 2007 http://ndail.blogg.se/2007/december/kortis-dag.html
kortis (substantivum)	korthistoria (substantivum)	TT har skrivit en kortis som finns publicerad på i alla fall 40 platser, här hos Tv4.	Bloggmix 2006 http://federley.blogspot.com/2006/03/ungdomsavtalen-c-och-s.html

kortis (substantivum)	kort (adjektivum)	Haha, jag kände mig som värsta kortisen jämfört med alla dom andra som gick där, ouf, vilka långisar!	Bloggmix 2010 http://anhnguyen.webblogg.se/2010/june/watermelon.html
kortis (substantivum)	korttidshem (substantivum)	Men jag minns ju, när jag jobbade på kortiset, hur mycket många föräldrar dumpade sina barn där.	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familjeliv.se/forum/thread/72103271-skulle-du-behalla-barnet-om-den-hade-kromosomfel/22#anchor-m220
kortis (substantivum)	kortslutning (substantivum)	Tänkte samma sak, låter konstigt att en inkompatibel kontakt skulle göra en kortis på mobot.	Flashback: Dator & IT https://www.flashback.org/p74163262#p74163262
kramis (substantivum)	kram (substantivum)	Ha en bra kväll och kramisar till er alla.	Bloggmix 2011 http://piacarlsson.com/2011/06/11/hej-igen/
kramis (interjekce)	kram (substantivum)	;P Ha en bra dag, kramis!	Bloggmix 2007 http://kenzas.se/2007/11/30/fredag-17/
kyrkis (substantivum)	kyrkans förskola (nominální fráze) (substantivum, substantivum)	I morgon är det familjegudstjänst och kyrkis barnen ska sjunga.	Bloggmix 2009 http://mammacarola.blogg.se/2009/september/losenords-skyddat.html
kådis (substantivum)	kondom (substantivum)	Som Hägglund mycket riktigt påpekar är kd – partiet som bytte namn för att den tidigare förkortningen ” kds ” brukade uttalas ”kådis”, kondom – det enda partiet som diskuterar abort.	Bloggmix 2007 http://badlandshyena.wordpress.com/2007/06/30/nej-till-abort-ja-till-dodsstraff/
kändis (substantivum	känd (adjektivum)	Men framför allt ledde den till att flera kändisar vågade gå ut med sin sjukdom och erkänna sina ätstörningar.	Bloggmix 2001 http://pellespersonliga.se/2008/november/the-carpenters.html
kändis (adjektivum)	känd (adjektivum)	men min kändis sambo duger gott åt mig	Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se http://www.familjeliv.se/forum/thread/23786202-vilken-kandis-skulle-du-vilja-tillbringa-en-

			het-natt-med/4#anchor-m35
lantis (substantivum)	landbo (substantivum)	Jag har på senaste tiden fått förklara för lantisar att de faktiskt finns människor som vill bo i Stockholm på riktigt och inte bara för att de söker jobb, precis som jag fått förklara för Stockholmare att tillväxten skjuter i höjden även på andra ställen i landet	Bloggmix okänt datum http://www.ninalarsson.se/
lekis (substantivum)	lekskola (substantivum)	När vi flyttade till Sverige var min son fem och ett halvt, fick börja på lekis direkt för att lära sig svenska.	Bloggmix 2007 http://www.bokmania.net/2007/11/astrid-100-r.html
lekis (substantivum)	lek (leksak) (substantivum)	Jonah springer runt med sin lilla dammsugare och kundvagn, drar fram alla lekisar.	Bloggmix 2009 http://dolphin.blogg.se/2009/october/latardag.html
lodis (substantivum)	lodare (substantivum)	Polisen stoppar ett par lodisar fullastade med stulna kopparrör.	Bloggmix 2008 http://jahhollis.blogspot.com/2008/01/vad-har-vissa-kriminella-i-stllet-fr.html
loppis (substantivum)	loppmarknad (substantivum)	I våran familj kommer 99 % av sakerna från loppisar eller är köpt på Tradera, Ebay eller blocket.	Bloggmix 2002 http://livetivillaville-kulla.blogg.se/2009/july/vad-ar-kopstopp.html
loppis (substantivum)	loppmarknad (substantivum)	Vi har även varit på loppiset uppe i kyrkan och lämnat in grejer .	Bloggmix 2008 http://hemmamam-mansliv.blo-gspot.com/2008/06/lek-och-kaffe.html
Mattis (substantivum proprium)	Mattias (substantivum proprium)	För Mattias är Ronja allt och för Ronja ska Mattis komma att bli allt.	Bloggmix okänt datum http://bokhora.se/
Medis (substantivum proprium)	Medborgarplatsen (substantivum proprium)	Sen tog vi en promenad från medis ner till södrastation där simon stod och väntade.	Bloggmix 2010 http://mammasangel.vimedbarn.se/underbar-dag-i-stockholm-traff-med-alla/

medis (substantivum)	media, kändis (substantivum, substantivum)	Kolla så många sociala medisar jag fått in på en och samma bild!	Twitter 2016 http://twitter.com/ulri-kagood/sta-tus/766222211485171712
medis (substantivum)	medicin (substantivum)	Men om du e allergisk varför inte då ta medisen för de då???	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/29297197-hundagare-hur-skulle-ni-reagera/7#anchor-m67
mellis (substantivum)	mellanmål (substantivum)	Fruktsallad är alltid gott och passar bra som mellis!	Bloggmix 2008 http://filibabba.blogg.se/2008/october/melllis.html
mellis (substantivum)	mellanöl (substantivum)	Som vanligt störde jag mig på att mellisarna bara finns på flaska och är fem spänn dyrare än starkölen.	Bloggmix 2008 http://olofberg.blogg.se/2008/january/payday-och-sasongsstart-for-pubquizen.html
Mellis (substantivum proprium)	Melvin (substantivum proprium)	Mellan och Mellis skulle jag tippa på... jag känner en Melvin men han har inget smeknamn än.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/10119992-vad-kan-man-ha-for-smeknamn-till-namnet-melwin/2#anchor-m16
Mellis (substantivum proprium)	Melina (substantivum proprium)	Min mellantös Nicole går ständigt under namnet: Nicky Och lillskruttan Melina kallas för: Mellis eller Lina.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/9453190-vad-har-niera-barnfamilj-for-smeknamn/1
Mickis (substantivum proprium)	Mikael, Mikaela (substantivum proprium)	Jag träffade Mickis och hennes vän Angelica på stan som tur var.	Bloggmix 2008 http://helahuvetstormar.blogg.se/2008/january/dansa-in-i-an.html
mjukis (substantivum)	mjukbyxor (substantivum)	Föredrar du jeans eller mjukis?	Bloggmix 2005 http://karolinaarvidsson.se/2012/july/budgivning-army-jacket.html
mjukis (substantivum)	mjuk (adjektivum)	Manny och Ellie väntar sin första baby-mammut, Diego funderar på om hans	Bloggmix 2009 http://candis.se/2009/august/film-ice-age-3.html

		nya umgänge gjort honom till en mjukis och Sid är stolt familjefar till ett gäng dinosaurieägg som han hittat och tagit med sig hem.	
mjukis (substantivum)	mjukglass (substantivum)	Glass med tobben : ') jag tog dock en mjukis!	Bloggmix 2011 http://nennsu.blogspot.com/2011/05/lite-glass-i-solen.html
mjukis (substantivum)	mjukdjur (substantivum)	Skåpen här hemma svämmar över av leksaker och spel, mjukisar och dockor.	Bloggmix 2007 http://madonnans.wordpress.com/2007/11/18/633510/
målis (substantivum)	målvakt (substantivum)	Ut med Rautio som förövrigt var fel målis för kvällen, å andra sidan vem var rätt idag …?	Bloggmix 2010 http://battrehockey.wordpress.com/2010/11/29/nu-ar-knypplingen-nara/
nattis (substantivum)	natt (substantivum)	Tidigt nattis i kväll, jag är trött-trött-trött ….. Sov gott alla!	Bloggmix 2008 http://mumari.com/2008/08/god-natt-42/
nattis (substantivum)	nattbarnomsorg (substantivum)	Samtidigt som detta är en verklighet som de flesta an känna igen sig i är det bara fyra av tio kommuner erbjuder nattis och nu kommer rapporter om att flera kommuner också tvingas lägga ner.	Bloggmix 2009 http://veronica-palm.blogspot.com/2009/09/livspussel-och-nattis.html
nattis (substantivum)	nattarbetare (substantivum)	Natten framför mig Oh, kom på: inatt ska jag inte jobba ensam.. den nya extrajobbande nattisen ska ju vara med mig.	Bloggmix 2009 http://krulli.se/2009/natten-framfor-mig/
nattis (interjekce)	god natt (interjekce)	Nu dusch och sova, nattis!	Bloggmix 2008 http://2008/...ly/kvallens-pyssel.html
nidis (substantivum)	nidblödning (substantivum)	Först trodde jag att det kunde vara en nidblödning men med tanke på att gravtesten visar neg så var det ju inte en nidis.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familjeliv.se/forum/thread/66727132-mens-sedan-mellanblodning-sedan-ingen-mens/1

nyfis (substantivum)	nyfiken (adjektivum)	Jag är värsta nyfis, vill veta vad det är vi ska göra !	Bloggmix 2011 http://annas.blogg.se/2011/november/11-11-11.html
osis (substantivum)	-	Läste precis att Christian Olsson slagit upp sin gamla skada och kan inte vara med i VM. En sådan osis.	Bloggmix 2007 http://annadrott.blogspot.com/2007/08/christian-olsson.html
osis (substantivum)	oskuld (substantivum)	Blev av med osisen när jag var 15år tillsammans med den killen jag alltid hade velat ha som min första kille, vi var inte tillsammans men vi var båda ute efter samma sak.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familjeliv.se/forum/thread/20326640-hur-fa-volym-i-harbotten/1#anchor-m5
pingis (substantivum)	pingpong (substantivum)	Jag började att spela pingis när jag var 12 år gammal, vilket är ganska sent då de flesta börjar spela när de är 7-8 år.	Bloggmix 2010 http://sparkibaken.se/blogglasare/intervju-pingisspelaren-linn/
pingis (substantivum)	pingvin (substantivum)	Pingviner eller "pingisar" som jag kallar dem är en av mina absoluta favoriter vad gäller "vilda" djur	Bloggmix 2008 http://dog-news.net/2008/09/29/965605/
pluttis (substantivum)	plutt (substantivum)	Men nu vill jag inget hellre än att min lilla pluttis ska komma ut!	Bloggmix 2009 http://jennyhammarstrom.blogg.se/2009/december/pepparkaksbak-stadning.html
poppis (adjektivum)	populär (adjektivum)	Köp och sälj med Tjockisbloggen Vi har märkt överallt i bloggosfären att det blir allt "poppisare" med bloppisar, dvs blogg-loppisar, så vi tänkte att vi hänger också på..	Bloggmix 2009 http://tjockisbloggen.wordpress.com/2009/06/11/2343/
poppis (substantivum)	popcorn (substantivum)	Han har ju lixom poppat poppisar :P å de är ju ganska gott ^^ Men å andra sidan så har jag ju en bärbar dator ^^ daah.. haha Love it!	Bloggmix 2009 http://tyget.blogg.se/2009/november/tv-eller-msn.html
proggis (substantivum)	progesteron (substantivum)	Har massor av bivekningar från proggisarna som lätt kan	Familjeliv: Änglarum http://www.familjeliv.se/forum/thread/23374664

		förväxlas med grav symptom.	-svart-bli-gravid-med-anglasyskon-del-2/4#anchor-m32
prommis (substantivum)	promenad (substantivum)	När han har vaknat så tar vi nog en prommis med Trix, en långpromenad, finfint.	Bloggmix 2008 http://dolphin.blogg.se/2009/september/hostsol.html
rottis (substantivum)	rottweiler (substantivum)	Jag blev biten av en rottis så jag e skit rädd för den rasen så jag förstår lite vad din rädsla kommer ifrån.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/67938219-tva-skilda-raser-fatta-de-nagon-gang/3#anchor-m26
rottis (adjektivum)	rottweiler (substantivum)	Lägger till mina två rottis pojkar	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/1676391-ni-som-har-hund-vad-har-ni-for-ras/17#anchor-m167
skakis (adjektivum)	skaka (verbum)	Blir lite skakis när jag tänkter på det... usch och fy!	Bloggmix 2008 http://dessie.blogg.se/2008/december/rea.html
skakis (substantivum)	skaka (verbum)	Jag har testat skakisar med gröt och mat i alla möjliga varianter.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/19396354-kungalvs-supermorsor-del-2/5#anchor-m50
skenis (adjektivum)	skengravid (adjektivum)	Som vanligt var jag ofantligt skenis.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familjeliv.se/forum/thread/48849503-studenter-som-jobbar-pa-bebis-trad-4/5#anchor-m48
skenis (substantivum)	skengraviditet (substantivum)	Hade ju bara vart fööör underbart om det kunde vara en riktig graviditet o inte en skenis som alla andra gånger...	Familjeliv: Planerar barn http://www.familjeliv.se/forum/thread/54192532-ar-jag-gravid/1#anchor-m10
skruttis (substantivum)	skruttig (adjektivum)	Jag är så stolt över mina små skruttisar som tycker att det är så kul på dagis.. Hoppas ni	Bloggmix 2008

		haft en bra dag mina underbara läsare!	http://shoppingandfashion.se/tisdagen-den-9-september-2008/
skräckis (substantivum)	skräckfilm (substantivum)	I söndags hade vi lite filmkväll här hemma jag och Johan, riktigt trevligt var det, vi tittade på 1408 som var en rätt skrämmande skräckis, rätt bra men ändå rätt förvirrande men den får en 4a i betyg i alla fall.	Bloggmix 2008 http://mrspeakerphone.blogg.se/2008/february/a-night-to-remember.html
skräckis (susbtantivum)	skräckhistoria (substantivum)	Konstigt nog har jag inte läst lika många skräckisar.	Bloggmix 2007 http://bokhora.se/2007/nyborjarskrack/
skådis (substantivum)	skådespelare (substantivum)	Jag såg programmet om den brittiska skådisen Stehen Fry igår.	Bloggmix 2007 http://vick2ria.blogg.se/2007/august/stephen-fry.html
sladdis (substantivum)	sladdbarn (substantivum)	Det kommer bli en liten sladdis, eftersom min bror är 20, jag är 18 och min syster är 12.	Bloggmix 2008 http://gaymasen.se/2008/september/truth.html
slemmis (substantivum)	slempropp (substantivum)	är i v 37 min slemmis började lossna i v 33 för att nog helt komma i v 35, men än ingen bebis så det kan ta tid, slemproppen har ingen betydelse för när bebis kan komma Lycka till	Familjeliv: Gravid http://www.familjeliv.se/forum/thread/701304-ar-detta-slemproppen-som-gatt-tacksam-for-svar-omgaende/1#anchor-m4
slemmis (substantivum)	slem (adjektivum)	att alla chefer är dryga slemmisar som sätter sig över sina anställda (eller är det ingen kliché?).	Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje http://www.familjeliv.se/forum/thread/60375555-filmklicheer/2#anchor-m18
smakis (substantivum)	smakportion (substantivum)	Hon fick lite bröstmjölk i simhallen efter badningen och när vi kom hem fick hon en smakis med banangröt och päronpuré.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se http://www.familjeliv.se/forum/thread/7622819-vi-i-halmstad-ver-7/97#anchor-m968
smakis (adjektivum)	smakportion (substantivum)	Idag blev det en smakis gröt till frukost och en smakis morotspurè nu i eftermiddags.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Hus & hem http://www.familjeliv.se/forum/thread/9877483-

			vegetarisk-barnmat/1#anchor-m2
smalis (substantivum)	smal (adjektivum)	passar bäst på smalisar.. medan de andra byxorna passar bättre på lite knubbigare barn.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Ekonomi & juridik http://www.familjeliv.se/forum/thread/27188157-shopoholics-adventskalendrar-pa-natet-del-2/230#anchor-m2297
smalis (adjektivum)	smal (adjektivum)	Efter min graviditet hoppades jag att jag skulle få behålla några av de 30 kg jag gick upp.. Men inte nu är jag ännu mer smalis än innan!	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familjeliv.se/forum/thread/58668905-ga-upp-i-vikt-tips/1
snabbis (substantivum)	snabb (adjektivum)	Var in och fikade med Thessa en snabbis idag... en snabbis fika på coffee house på ungefär en timme.	Bloggmix 2007 http://elenia.blogg.se/2007/may/sondag-13-maj-o7.html
snabbis (adjektivum)	snabb (adjektivum)	Regn och ruggigt väder i dag men jag ska in till stan på ett snabbis möte nu på förmiddagen - håll tummarna för mig!	Bloggmix 2011 http://jennyn.se/2011/august/basta-lillebror.html
snabbis (substantivum)	snabbsex (substantivum)	Vi har underbart sex men det blir mest snabbisar när tillfälle ges... vet inte ens om han är intresserad av lite mer avancerat sex... vet inte heller om jag vågar lämna dessa förslag för honom... :-/	Familjeliv: Allmänna rubriker – Sandlådan http://www.familjeliv.se/forum/thread/62701485-vad-vill-du-ha-just-nu/1914#anchor-m19134
snackis (substantivum)	snacka (verbum)	Gårdagens snackis och det lär bli dagens snackis också, det är Martin Sevcs attack med rasistiska ord mot Daniel Rahimi.	Bloggmix 2000 http://mrmadhawk.se/2011/october/hur-ska-fbk-sta-upp-mot-sponsorerna.html
snuttis (substantivum)	snutt (substantivum)	Nov 17 Walentine.com : George Michael Top 25 # 25 Med tanke på att flera snuttisar (snuttisar är göteborgskt gayslang för bloggare) skrivit toplistor på sina favorit Madonnalåtar så tänker ju inte jag vara sämre!	Bloggmix 2006 http://www.walentine.com/2006/11/17/walentine com-george-michael-top-25-25/

snuttis (substantivum)	snuttedjur (substantivum)	Nu tror jag Melvin har somnat, snuttisen är dragen över hans ansikte (vet inte varför han jämt gör så).	Bloggmix 2008 http://www.annakarlsson.se/blogg/2008/01/06/alltid-lika-forvanad/
solis (substantivum)	sol (substantivum)	Det regnar :(Jag vill ha tillbaka solisen.. På stan köpte jag en randig klänning på bikbok och sen lite make-up på kicks.	Bloggmix 2010 http://sanzil.se/2010/june/i-wanna-be-a-billionaire.html
solisar (substantivum)	solglasögon (substantivum)	Så ifall ni ska köpa nya solisar / vanliga glasögon så tycker jag att ni borde göra det här!	Bloggmix 2003 http://www.zaramis.nu/blog/2008/04/04/vanstern-har-lange-protesterat-mot-levande-historia/
sotis (substantivum)	svartis (substantivum)	När jag sålde en Honda Accord i sommras så var det 95 % sotisar som ringde.	Flashback: Fordon & trafik https://www.flashback.org/p1671917#p1671917
sotis (adjektivum)	svartis (adjektivum)	Min katt borjade bli sotis redan nar jag var gravid... var inte alls glad.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Husdjur http://www.familjeliv.se/forum/thread/3708683-ni-med-katt-hur-reagerar-de-pa-er-graviditet/1#anchor-m2
spjälis (substantivum)	spjälsäng (substantivum)	Melvin vaknade första gången 6.28, när jag kom in hade han ställt sig upp i spjälisen, det är första gången han gjort det.	Bloggmix 2008 http://www.annakarlsson.se/blogg/2008/05/19/aj-4/
spädis (substantivum)	spädbarn (substantivum)	Så här trött har jag inte varit sedan Charlotte var en liten spädis och vaknade 4 gånger per natt.	Bloggmix 2011 http://lattearlivet.blogg.se/2011/november/kanske-inte-den-basta-av-natter.html
stammis (substantivum)	stamkund (substantivum)	Att man stannar och småpratar med kassörskan på Systemet, tyder det på att man börjar bli stammis?	Bloggmix 2007 http://lps.blogg.se/2007/june/betraktelser-fran-promenadstraket.html
svartis (adjektivum)	svartsjuk (adjektivum)	Nja... Jag har inte gjort nåt som är fel, men jag vet att min pojkvän är lite svartis av sig och	Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se http://www.familjeliv.se/forum/thread/35316551

		lätt blir deppig, och mitt ex hänger efter mig.	-har-du-gjort-nagot-som-du-vet-att-din-partner-skulle-ma-daligt-av-att-vetta/2#anchor-m20
svartis (substantivum)	svartsjuka (substantivum)	Kan det göra men börja med att skapa förtroende så kanske svartisen försvinner suksesivt.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familjeliv.se/forum/thread/75019914-ar-inte-svartsjuka-gulligt/33#anchor-m324
svartis (substantivum)	svart (adjektivum)	Håller med dig Utlänningar eller som vi säger svartisar är farliga och pratar konstigt..	Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje http://www.familjeliv.se/forum/thread/13407327-valkommen-till-fl-snuttifieringens-forlovade-land/65#anchor-m642
svettis (substantivum)	svett (substantivum)	Gratis deo till alla svettisar?	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familjeliv.se/forum/thread/10516864-avkladda-manniskor-pa-stan/1#anchor-m8
svettis (adjektivum)	svett (substantivum)	Blir jag jätte varm och svettis, så kan jag mycket väl kasta mig i duschen 3-4 ggr om dagen.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familjeliv.se/forum/thread/59353777-hur-manga-ganger-per-dag-duschar-du-nar-det-ar-varmt-ute/2#anchor-m13
svettis (substantivum)	svett, sweater (substantivum)	Alltså en svettis i 104 är lika stor som 98 velour.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/32943134-vi-som-alskar-villervalla-d/160#anchor-m1599
svinis (substantivum)	svininfluensa (substantivum)	Nu har jag vaccinerat mig mot svinis!	Bloggmix 1999 http://www.freedomtravel.se/2009/12/vaccination-infor-resan/
sväris (substantivum)	svärförälder (substantivum)	Den 23:e hos svärisarna och den 24:e hos min mor med familjen från Dalarna.	Bloggmix 2012 http://innaj.blogg.se/2012/december/aret-2012-2.html

Strömpis (substantivum proprium)	Strömparterren (substantivum proprium)	Festen skulle äga rum på nattklubben Strömpis här i Örebro.	Bloggmix 2009 http://apieceofsisters.se/under-18-ar-ja-da-har-du-inget-liv/
sötis (substantivum)	söt (adjektivum)	Nu äre många Daniel att hålla reda på, mitt ex, min sötis och min chef, för han heter ju absolut Daniel.	Bloggmix 2008 http://elvirasmamma.se/2008/march/begrav-mig-nu.html
sötis (adjektivum)	söt (adjektivum)	Har en sötis bild på prinsessan.... Ska bara hämta den..	Familjeliv: Medlemstrådar – Allmänna http://www.familjeliv.se/forum/thread/31196910-varpratarna-har-ar-vi/1016#anchor-m10159
tandis (substantivum)	tandläkare (substantivum)	Ps: Jag har ju inte ont av att jag tappat en plomb, måste man ändå gå till tandis?	Bloggmix 2013 http://blogg.alltforforaldrar.se/niiinis/
tjackis (substantivum)	tjack (tjacklåt) (substantivum)	Hjälp mig bygga det perfekta tjackis listan!	Flashback: Droger https://www.flashback.org/p70151061#p70151061
tjackis (substantivum)	tjack (substantivum)	Måste va tjackisarna som käkar benso samtidigt som är dom vidrigaste iallafall av egen erfarenhet.	Flashback: Droger https://www.flashback.org/p64529124#p64529124
tjockis (substantivum)	tjock (adjektivum)	En tjockis kom och satte sig på min kompis i skolan så han bröt två revben!!	Bloggmix 2007 http://minnamarie.blogg.se/2007/january/en-tjockis.html
tjockis (adjektivum)	tjock (adjektivum)	Så när när suget är som värst så säger jag till mig själv - vill dina barn ha en tjockis mamma som suckar och svettas och inte vill åka till badhuset för att hon vägrar ta på sig baddräkt	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familjeliv.se/forum/thread/9447635-ck-traden-part-iv-the-summer-edition/319#anchor-m3189
tjockis (substantivum)	tjock (adjektivum)	Ja visst gör dem det, men i regel är det ju själva magen som står för det mesta av tjockiset.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se http://www.familjeliv.se/forum/thread/53071677-ar-det-okej-att-kalla-

			en-gravid-kvinna-for-tjockis/5#anchor-m44
tjockis (adjektivum)	tjockskärm (substantivum)	Har också en tjockis TV, men den får duga för jag äger ingen radio.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje http://www.familjeliv.se/forum/thread/57960992-esc-2011/72#anchor-m719
tofflis (substantivum)	toffel (substantivum)	Kan inte riktigt släppa att en vuxen kvinna bad mig ta på mig "tofflisarna" igår.	Twittermix http://twitter.com/alskadedumburk/status/162116742288637952
toppis (substantivum)	toppslätskivling (substantivum)	Rökt sedan jag var 17, har inte testat andra droger än toppisar och alkohol.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/63085756-roker-du-canna-bis/17#anchor-m170
toppis (adjektivum)	topp (substantivum)	en t-shirt med en grävskopa är ett av inköpen kommer att bli toppis hos min maskinälskande grabb!	Familjeliv: Medlemstrådar – Föräldrar http://www.familjeliv.se/forum/thread/29474015-pippi-morsorna/7#anchor-m61
trummis (substantivum)	trumslagare (substantivum)	Bandet består av : Jacob, 22, sång och gitarr, Oscar, 22, spelar bas och Erik, 20, är trummis.	Bloggmix 2006 http://moonzanna.se/2006/december/neverstoreoverallt.html
Tuwis (substantivum proprium)	Tuwa (substantivum proprium)	Tuwa vaknade igen vid17.30 och ville direkt öppna klappar.. pappa va tomte tuwis va lite skeptisk men det gick bra... som sagt det va ju en hel paket så det tog ju tid att dela ut alla... och tuwis va översvämmad med klappar.. det va som ett hav runt henne.. hon trivdes kan ja lova... :) hon fick massa fina saker... tusen tack för allt hon fick!!!!!!	Bloggmix 2009 http://karleksbarn.blogg.se/2009/december/julafton-1.html
tygis (substantivum)	tygskor (substantivum)	Men dom har massa annat toksnyggt för oss	Bloggmix 2009

		som gillar sneakers och söta tygisar.	http://lindablom.se/2009/june/utokad-bestallning-hos-shoenation.html
tygis (substantivum)	tygblöja (substantivum)	När vi inte har tygisar på honom har vi Willys egna och de funkar mycket bättre än både Libero och Pampers!	Familjeliv: Allmänna rubriker – Ekonomi & juridik http://www.familjeliv.se/forum/thread/17904119-vilka-blojor-har-ni/5#anchor-m43
tygis (substantivum)	tygbinda (substantivum)	Det behövs ungefär lika många tygisar som vanliga bindor om du inte vill tvätta mitt i mensen.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familjeliv.se/forum/thread/30137677-tygbindor-bomull-eller-plast-i-trosorna/25#anchor-m248
tygis (substantivum)	tygsoffa (substantivum)	Eller en hederlig tygis från Ikeis?	Bloggmix 2012 http://linso.hanapee.com/2012/09/09/svart-med-soffor/
vaggis (substantivum)	vagitorium (substantivum)	Kan vaggisar påverka gravtest?	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familjeliv.se/forum/thread/35300110-irriterande-sprakfel-nr-12/131#anchor-m1309
webbis (substantivum)	webb (substantivum)	Undrar när hennes bild kommer upp på webbisar?	Bloggmix 2007 http://www.sarasliv.se/?p=4251
ziggis (substantivum)	zigenare (substantivum)	Jag har säkra källor på att ziggisar stjäl och säljer till juggar.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familjeliv.se/forum/thread/66946943-nu-ar-jag-trott-pa-okunskapen-jag-tillhor-minoritetsgruppen-romer-fraga-mig-vad-ni-vill/10#anchor-m93
öppnis (substantivum)	öppen förskola (nominální fráze) (adjektivum, substantivum)	Vi skulle till öppnis Han var tydlig att vi skulle gå ut och åka bil och åka till öppna förskolan.	Bloggmix 2014 http://natalis.se/

Příloha 3: Lemma se sufixem *-o* s nejvyšší frekvencí výskytu

	počet tokenů	základní tvar	tvary uváděné v SAOL/SO	všechny tvary v korpusu
1	71 908	pucko/pukko	pucko, puckos, puckot, puckots, puckon, puckons, puckona, puckonas	puckon, puckot, puckona, puckorna, pukko, pukkon, pukkot
2	63 240	Carro/Karro	-	carro, karro
3	43 592	mysko	mysko	mysko
4	28 471	fyllo	fyllo, fyllos, fyllot, fyllots, fyllon, fyllons, fyllona, fyllonas	fyllo, fyllon, fyllor, fyllot, fyllorna, fyllona, fyllosar, fyllosarna
5	21 590	fetto	fetto, fettot, fetton	fetto, fetton, fettot, fettona, fettosar, fettor, fettorna
6	16 180	gynno/gyno	-	gynno, gynnon, gynnot, gynnor, gynnos, gyno, gynon, gynot, gynos, gynosar
7	12 225	miffo	miffo, miffos, miffot, miffots, miffon, miffons, miffona, miffonas	miffo, miffon, miffot, miffona, miffosar, mifforna, miffor
8	9 721	vego/veggo	-	vego, vegos, vegosar, vegon, vegor, vegot, vegona, vegorna, veggo, veggosar, veggon, veggosarna, veggot, veggona, veggor
9	8 519	pretto	pretto	pretto, pretton, prettot, prettos, prettona, prettosar, prettots, prettons, prettosarna
10	7 214	pervo	-	pervo, pervon, pervot, pervos, pervona, pervosar, pervots, pervons, pervorna, pervonas
11	6 272	aggro/agro	-	aggro, aggron, aggrot, aggros, aggro
12	5 284	Steffo	-	Steffo, Steffos
13	4 982	journo	-	journo, journos, journon, journosarna, journosar, journons, journosen
14	4 730	snyggo	-	snyggo, snyggon, snyggot, snyggos, snyggosar, snyggona, snyggosarna, snyggots, snyggosen
15	4 046	svullo	-	svullo, svullot, svullon, svullos, svullona, svullots

16	3 969	neggo/nego	neggo	neggo, neggon, neggot, neggos, neggosar, neggona
17	3 104	lyllo	-	lyllo, lyllosar, lyllosen, lyllosarna, lyllon, lyllor, lyllot, lyllorna, lyllona
18	2 822	hysto	-	hysto, hyston, hystos, hystons
19	2 346	Ingo	-	ingo, ingos
20	2 246	konvo	-	konvo, konvon, konvos, konvosen, konvosarna, konvot, konvosar
21	2 064	bebbo	-	bebbo, bebbor, bebbosar, bebborna, bebbon, bebbos, bebbot, bebbosarna, bebbornas, bebbors, bebbosen
22	2 053	fammo	-	fammo, fammos, fammona, fammor, fammon, fammot, fammoar, fammosar
23	1 594	hygglo	hygglo, hygglot, hygglon	hygglo, hygglot, hygglon, hygglos
24	1 303	värdo	-	värdo, värdon
25	1 184	lycko	-	lycko, lyckos, lyckosar, lyckosen, lyckosarna, lyckoar, lyckon, lyckot
26	1 048	Berno	-	berno, bernos
27	1 028	Olfo	-	
28	954	älsko	-	älsko, älskot, älskon, älskos
29	917	irro	-	irro, irron, irrot, irros
30	846	gravido	-	gravidos, gravido, gravidosar, gravidon, gravidosarna, gravidot, gravidor, gravidorna
31	740	vulgo	vulgo	vulgo, vulgon, vulgot, vulgos
32	730	biblo	-	biblo, biblos, biblot, biblor, biblorna, biblosar, biblona, biblornas
33	700	gullo	-	gullo, gullot, gullon, gullosar, gullor, gulloen, gullos, gullorna
34	681	knäppo	-	knäppo, knäppon, knäppot, knäppos, knäppor, knäppona, knäpposar, knäpporna

35	676	mammo	-	mammo, mammona, mammos, mammot, mammoer
36	664	Klippo	-	klippo, klippos
37	595	invalido	-	invalido, invalidos, invalidot, invalidon
38	522	gravvo	-	gravvo, gravvosar, gravvon, gravvos, gravvosarna, gravvosen, gravvot, gravo, gravosar, gravos, gravosarna
39	494	hungro	-	hungro
40	484	Marro	-	marro, marros
41	451	äcklo	-	äcklo, äcklon, äcklot, äcklona, äcklos, äcklosar, äcklots
42	389	smarto	-	smartor, smarto, smartorna, smarton, smartot, smartos, smartons, smartosar, smartosarna, smartona
43	380	pingo	-	pingo, pingos
44	346	deppo	-	deppo, deppot, deppon, deppos
45	332	nytto	-	nytto, nyttot, nyttos
46	320	fino	-	fino, finos, finon, finosar, finor, finona, finons
47	288	tjocko	-	tjocko, tjockos, tjockot, tjockon
48	285	gnällo	-	gnällo, gnällot, gnällon, gnällos, gnällor, gnällosar, gnällona
49	279	söto	-	söto, söton, sötot, sötosar, sötost, sötos, sötons, sötosen, sötona
50	277	Lello	-	
51	276	fabbo	-	fabbo, fabbon, fabbosar, fabbos
52	257	Micko	-	micko, mickos
53	240	slemmo	-	slemmo, slemmon, slemmot, slemmona, slemmos, slemmosar, slemmosarna
54	226	flino	-	flino, flinos, flinor, flinon, flinosarna, flinosar, flinot, flinorna

55	219	skäggo	-	skäggo, skäggot, skäggon, skäggona, skäggots, skäggos, skäggosar
56	194	drygo	-	drygo, drygon, drygot, drygona, drygos, drygosar, drygons
57	185	sego	-	sego, segon, segona, segot, segons, segos, segosar
58	158	Maddo	-	maddo, maddos
59	150	knärro	-	knärro
60	142	trögo	-	trögo, trögon, trögot, trögor, trögona, trögosar
61	139	seppo	-	seppo, seppon, seppot, seppona
62	127	nervo	-	nervo, nervorna, nervor
63	123	vidro	-	vidro, vidrot, vidron, vidrona, vidros, vidror
64	111	flummo	-	flummo, flummon, flummot, flummona, flummos
65	110	spinko	-	spinko, spinkot, spinkor, spinkon, spinkos, spinkosar
66	106	Flippo	-	flippo, flippos
67	105	gammo	-	gammo, gammon, gammons
68	100	präkto	-	präkto, präkton, präktot
69	95	svetto	-	svetto, svetton, svettot
70	91	fläsko	-	fläsko, fläskot
71	90	lallo	-	lallo, lallon, lallot, lallos, lallosar, lallona
72	89	slappo	-	slappo, slappon, slappot, slappos, slappona
73	78	virro	-	virro, virrot, virron, virror
74	75	stupido	-	stupido, stupidos
75	74	bullo	-	bullo, bullos
76	72	pluggo	-	pluggo, pluggon, pluggona, pluggot, pluggor
77	71	krimmo	-	krimmo, krimmos, krimmon, krimmot, krimmosar, krimmots, krimmosarna
78	69	pansjo/panscho	-	pansjo, pansjos, pansjon, pansjosarna, pansjosar

79	65	knubbo	-	knubbo, knubbot, knubbon, knubbos
80	64	knodo	-	knodd
81	62	myso	-	myso, myson, mysor, mysos, mysons, mysot, mysorna
82	59	mycko	-	mycko
83	52	smarro	-	smarro
84	51	muppo	-	muppo, muppon, muppor, muppos, muppot
85	51	skriko	-	skriko, skrikot
86	47	klumpo	-	klumpo, klumpot, klumpor
87	40	dummo	-	dummo, dummon, dumot
88	39	hollo	-	hollo
89	38	sjuko	-	sjuko, sjukona, sjukon, sjukot
90	38	skummo	-	skummo, skummot, skummon
91	35	kinko	-	kinko, kinkot
92	35	krullo	-	krullo, krullot, krullon
93	24	knarko	-	knarko, knarkos
94	22	grino	-	grino, grinot, grinon
95	21	kräko	-	kräko, kräkot, kräkon, kräkona
96	21	nördo	-	nördo, nördos, nördon
97	20	fluffo	-	fluffo, fluffot
98	19	avvo	-	avvo, avvos, avvor, avosar
99	16	fjorto	-	fjorto, fjortosar
100	15	Siggo	-	siggo, siggos

Příloha 4: Vzorek dat – všechny výskyty slov se sufixem *-o*

základní tvar	význam	konkordační řádek	zdroj
aggro (adverbium)	aggresiv	;) Jag ska nu sluta svara aggro (jag ska verkligen försöka!).	Bloggmix 2007 http://hannab-jorkstedt.blogg.se/2007/october/bort-med-den-tra-kiga-stamningen.html
aggro (adjektivum)	aggresiv (adjektivum)	Här är min top lista på de mest frekvent återkommande aggro	Bloggmix 2008

		kommentarerna jag får : - 19?	http://www.mo-gis.se/2008/11/ar-man-med-i-leken-far-man-le-ken-tala/
aggro (substantivum)	aggresiv (adjektivum)	det känns trist och alla där tycker väl att jag är ett aggro	Bloggmix 2007 http://hannab-jorkstedt.blogg.se/2007/september/bildbraket.html
avvo (substantivum)	avatar (substantivum)	Förresten tack era småsinta jävlar som nu får mig att kolla alla avvor som jag försökt förtränga så länge!	Flashback: Om Fla-shback https://www.fla-shback.org/p8859393#p8859393
bebbo (substantivum)	bebis (substantivum)	Men nej, jag är ju mammas lilla bebbo.	Bloggmix 2010 http://perfektio-nist.se/2010/march/rolling-in-the-evening-bre-eze.html
Berno (substantivum proprium)	Bernard (substantivum proprium)	Om jag förstått det hela rätt så kallas alltså Bernard Khouri för Berno?	Flashback: Samhälle https://www.fla-shback.org/p24050984#p24050984
biblo (substantivum)	bibliotek (substantivum)	Mina biblosar tycker det är hur bra som helst när låntagare kommer in och önskar böcker.	Bloggmix 2007 http://bo-khora.se/2007/min-offentliga-bokhylla/
bullo (substantivum)	bulluk (substantivum)	aussie hahahahahh så rolig de låter när du säger det, jag brukar vara den enda som säger det till min son nämligen :))) bulluk ja det är manliga könsorganet som jag förkortat med bullo, låter lite finare.	Familjeliv: Förälder http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/17873554-min-son-ahr-fragor-om-mammas-snopp-vad-sager-man/11#anchor-m104
Carro/Karro (substantivum proprium)	Carolina, Karolina (substantivum proprium)	Väl hemma så tog jag en dusch, hoppade i pyjamas och ringde Caroline, nu har vi pratat i mer än en timme och diskuterat körkort (Carro kämpar på) samt graviditeter.	Bloggmix 2006 http://www.annakarls-son.se/blogg/2006/11/21/sot-bebis/
deppo (adjektivum)	deprimerad (adjektivum)	Känner mig trött och frusen och lite deppo och ensam i kväll.	Bloggmix 2012 http://tofflan.word-press.com/2012/11/16/fredagsfix/

deppo (substantivum)	deprimerad (adjektivum)	Jag är värsta deppot nu och orkar inte gå ut.	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familje-liv.se/forum/thread/3234504-jag-visste-inte-riktigt-var-jag/1
drygo (substantivum)	dryg (adjektivum)	Förmodligen för att man redan kör rätt hastighet men får ett drygo bakom som tycker den har rätt att tvinga andra att köra för fort.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familje-liv.se/forum/thread/67675832-kan-ni-sluta-slicka-mitt-arsle-tack/3#anchor-m23
dummo (substantivum)	dum (adjektivum)	Jag hatar det faktum att jag ofta tvingas plugga ihop med lata dummon som inte bryr sig.	Bloggmix 2009 http://www.lyckokat-ten.se/2009/03/ta-ingen-skit-studentdarling/
fabbo (substantivum)	farbror (substantivum)	Å bara så ni vet... - Mamma pussa fabbon... - Vilken farbror då?	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/forum/thread/18778264-go-fika/16#anchor-m158
fammo (substantivum)	farmor (substantivum)	Min 15 årige son sa: fammo lagade så goda plättar Då frågade jag min 4 åring vad hans fammo brukar laga (dom har inte samma farmor) Han funderade ett tag, så sa han: Jag vet inte... kanske nån sörja Vi kunde inte låta bli att skratta åt detta.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se http://www.familje-liv.se/forum/thread/8428932-roliga-utryck-av-barn
fetto (substantivum)	fet (adjektivum)	Och ja, det klart man blir aggressivare när man bara blir matchad med alla jävla fettor som är ute efter bekräftelse, det har förstört min jävla personlighet, jag ger aldrig iväg komplimanger längre till någon jag känner halv-ytligt	Flashback: Hem, bostad & familj https://www.flashback.org/p55602958#p55602958
fetto (adjektivum)	fet (adjektivum)	Hur kan jag bli så fetto runt mageen redan????	Familjeliv: Medlem-strådar – Planerar barn

			http://www.familje-liv.se/forum/thread/51124876-fertility-friend-tempare-varen-2010/193#anchor-m1923
fino (substantivum)	fin (adjektivum)	Bra start på veckan <3 God natt finosar..	Bloggmix 2012 http://www.mondoblog.se/fridareuterski-old/2012/01/07/upp-mitt-i-natten-for-supercross/
fjorto (substantivum)	fjortonårsåldern (substantivum)	Att han inte beter sig som alla andra fjortosar är bara bra enligt mig.	Flashback: Hem, bostad & familj https://www.flashback.org/p33495010#p33495010
flino (substantivum)	flina (verbum)	Därför så kom de första flinosarna som såg ut ":)" resp ": (" för att betona om man skojade eller var arg.	Flashback: Vetenskap & humaniora https://www.flashback.org/p4233316#p4233316
Flippo (substantivum proprium)	Filip, Filippa (substantivum proprium)	Men lilla Flippo frisk nu, eller ja så frisk du kan mellan svängarna.	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/forum/thread/49885066-barn-med-astmaforkylningsastma-del-6/287#anchor-m2862
fluffo (substantivum)	fluffig (adjektivum)	Vad hände mitt fluffo?	Bloggmix 2008 http://ninniesoder-gren.blogg.se/2008/december/vill-man-vara-fin-far-man-lida-pin.html
flummo (substantivum)	flummig (adjektivum)	Synd att hippies och andra jävla flummon förstört så mycket för Psykedelia och forskning.	Flashback: Vetenskap & humaniora https://www.flashback.org/p66772509#p66772509
fläsko (substantivum)	fläskig (adjektivum)	Jo, alltså, hmm... vet att jag är ett fläsko som vill äta onyttiga saker och givetvis borde skärpa till mig, men JAG VILL ÄTA MAJONNÄS!!!	Familjeliv: Gravid http://www.familje-liv.se/forum/thread/1413974-majonnas/1
fyllo	fyllerist	Vet i alla fall att jag älskade hela världen när	Bloggmix 2004

(substantivum)	(substantivum)	jag var full, och såna fyllor är dom bästa.	http://www.walentine.com/2004/05/30/bakis/
fyllo (adjektivum)	fyllerist (substantivum)	Vår fyllo granne ställde sig i dörren någon gång när vi hade den på glänt för att det var saker vi skulle flytta på.	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familjeliv.se/forum/thread/66515506-ah-va-jag-avskyr-nar-det-ringer-pa-dorren/9#anchor-m86
gammo (substantivum)	gammelmormor (substantivum)	nu är vi på väg för att träffa barnens farmor och gammo!	Bloggmix 2013 http://finest.se/dentvetydigamamman/
gnällo (substantivum)	gnälla (verbum)	Det lilla gnällot driver mig annars till vansinne med tand-ontsgnäll igen.	Familjeliv: Medlemstrådar – Allmänna http://www.familjeliv.se/forum/thread/15384327-feministmuffins-och-huligankaffe-del-12/532#anchor-m5316
gravido (adjektivum)	gravid (adjektivum)	gravido hjärna säger jag bara!	Familjeliv: Medlemstrådar – Föräldrar http://www.familjeliv.se/forum/thread/31619275-ystad-med-omnejd-nr-11/10#anchor-m99
gravido (substantivum)	gravid (adjektivum)	Jag vet att det är minst 5 gravidosar som läser min blogg – har ni sett att Allt för föräldrar ger bort gratis gravidpaket?	Bloggmix 2011 http://www.monstermalla.se/2011/01/tips-gratis-gravidpaket-fran-allt-for.html
gravvo/gravo (substantivum)	gravid (adjektivum)	Klockan ett ska jag träffa masssa andra gravvosar, och förhoppnigsvis några med små bebisar för en fika.	Bloggmix 2009 http://blogg.alltforforaldrar.se/lofsan/2009/06/17/lakartid/
gravvo/gravo (adjektivum)	gravid (adjektivum)	Du blir mycket mycket gravvo!	Familjeliv: Allmänna rubriker – Sandlådan http://www.familjeliv.se/forum/thread/17927320-omrostning-vad-tycker-du-om-essi73/9#anchor-m88

grino (substantivum)	grina (verbum)	inte nu men det haglade å snöade vid fyra tiden, ah man ska väl inte klaga nu när vi går mot sommartider jag är alltid ett sånt grino på vädret =) Snygg presbild!	Familjeliv: Medlem-strådar – Allmänna http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/17782205-hardrockstraden/186#an-chor-m1857
grino (adjektivum)	grina (verbum)	Har ännu inte fått i nässprayen och ville inte störa honom när han sover får då kanske han vaknar och är grino.	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/30060536-minnas-tjejer-vi/11#an-chor-m110
gullo (substantivum)	gullig (adjektivum)	Jag är avis, saknar ju mitt lilla gullo.	Bloggmix 2011 http://lipan.word-press.com/2011/06/29/al-skade-lilla-alg/
gynno/gyno (substantivum)	gynekomasti (substantivum)	Grejen är att jag inte märker av någon effekt, fortfarande hög libido, gott humor och gynno.. Ska jag höja dosen eller ligga kvar?	Flashback: Droger https://www.fla-shback.org/p30670575#p30670575
gynno/gyno (substantivum)	gynekolog (substantivum)	Så jag har ju en äggstock kvar, gyno sa att den skulle ta över all produktion, no problem liksom.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/52081292-problem-med-skoldkor-teln-del-17/459#anchor-m4585
hollo (adjektivum)	-	Och kan man ha strumpor till leggings eller ser man helt hollo ut då?	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/62151653-men-alltsa-det-har-med-tunika-och-leggings-da/1
hungro (adjektivum)	hungrig (adjektivum)	Stora gossen va just lite extra sur å trött å hungro å grino.	Familjeliv: Medlem-strådar – Allmänna http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/29900744-vasa-kristinestad-8/142#anchor-m1417
hygglo	hyglig	Jag är värsta hygglot bah!	Familjeliv: Förälder

(substantivum)	(adjektivum)		http://www.familje-liv.se/forum/thread/5417196-umemorsorna-jan-mars-2005/230#anchor-m2299
hygglo (adjektivum)	hyglig (adjektivum)	David e ju en hygglo kille, så han kanske va bättre val än "den andre"	Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje http://www.familje-liv.se/forum/thread/29860239-har-pratar-vi-om-tv-serien-andra-avenyn/8#anchor-m76
hysto (adjektivum)	hysterisk (adjektivum)	jag är inte speciellt hysto runt min graviditet, tycker den är mysig mest.	Familjeliv: Gravid http://www.familje-liv.se/forum/thread/11984292-nagon-som-ar-mindre-hysteriskt-kring-sin-graviditet/53#anchor-m524
hysto (adverbium)	hysterisk (adjektivum)	Han skrattar sådär hysto, på gränsen till gråt	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/forum/thread/12615838-godisrattornas-tillhall-3/165#anchor-m1645
hysto (substantivum)	hysteroskopi (substantivum)	Man kan inte se om det finns död vävnad i livmodern utan att göra hysto.	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familje-liv.se/forum/thread/79009957-upprepade-missfall-vad-kan-vara-orsaken/1#anchor-m9
Ingo (substantivum proprium)	Ingemar (substantivum proprium)	Ingemar "Ingo" Johansson dog ju i går kväll.	Bloggmix 2009 http://metroblo-ggen.se/somenoppe-nblogg/hej_da_ingo/
invalido (substantivum)	invalid (substantivum)	Mina fina vänner är påväg hem till det lilla invalidot med allt man behöver för en tacokväll och bullar också.	Twitter – Partiledardebatt oktober 2013 http://twitter.com/soderberj/status/386145939515527168
invalido (adjektivum)	invalid (substantivum)	Maken bröt benet igår och är nu helt invalido..... Och jag	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ

		springer som en jävla dåre och ska ordna allt med barnen, köra och fixa saker, städa till kaninerna, hämta, lämna och fan vet allt!!	http://www.familje-liv.se/forum/thread/32297923-nagon-som-kor-dryckdiet-som-vill-foljas-at/15#anchor-m143
irro (adjektivum)	irriterande (adjektivum)	Sådant är väl mer irro för oss som känner till trakten antar jag.	Bloggmix 2007 http://bo-khora.se/2007/kirunatid-ningen-asa-larsson/
irro (adjektivum)	irriterad (adjektivum)	Maken surar ännu mer, och blir irro för att han måste åka och handla.	Bloggmix 2008 http://www.bloggfamil-jen.se/monasuniver-sum/?p=349
irro (substantivum)	irriterad (adjektivum)	Ändå inget emot irrot med armarna lyfta mot skyn...	Twitter – 2016 http://twit-ter.com/idakjellin/sta-tus/6966062374468157 44
journo (substantivum)	journalist (substantivum)	Typisk dålig politikerintervju där journosarna red på sina tjatiga käpphästar med utgångspunkt att det är bostadsbrist (folk har brist på pengar) och Bolund gick runt alla frågor med politikermaner.	Flashback: Ekonomi https://www.fla-shback.org/p66600361#p 66600361
kinko (substantivum)	kinkig (adjektivum)	(Bildkälla) Ska nu ta hand om min lilla kinko (som vi kallar henne ibland när hon är kinkig)!	Bloggmix 2011 http://annamalin-srum.blogg.se/2011/april/klarrott.html
Klippo (substantivum proprium)	gräsklippare (substantivum)	Kanske "världens bästa" motor-gräsklippare Klippo Excellent H (med Hondamotor).	Familjeliv: Allmänna rubriker – Fritid & hobby http://www.familje-liv.se/forum/thread/59415176-batteridriven-grasklippare-bra-eller-daligt/1#anchor-m6
klumpo (adjektivum)	klumpig (adjektivum)	Och jag ska haka på igen ett varv, konstigt då nyårslöfte alltjämt e samma... men nu e jag faktiskt tyngst vad jag har vari någång som "ogravid", och jag	Familjeliv: Medlem-strådar – Allmänna http://www.familje-liv.se/forum/thread/49584883-osterbottningarnas-vikt-iga-trad-10/4#anchor-m36

		känner mig klumpo och tjock.	
knarko (substantivum)	knarkare (substantivum)	Det vet vi, det vet jag som har läst om varenda fyllo, knarko, psyko som finns snart, känns det som.	Bloggmix 2010 http://bo-khora.se/2010/hapas-du-trifs-bra-i-fengelset-susanna-alakoski/
knodo (substantivum)	knodd (substantivum)	allt såg bra ut med knodo och med sakerna där nere... ja ni insatta vet ju vad... Blodtrycket var lite högt först, men jag var stressad i kroppen.	Familjeliv: Gravid http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/480216-till-baka-fran-gynakuten/1
knorro (substantivum)	knorra (verbum)	Ja, här bor Vidar Knorrhane, El Knorro, Lilla knorrisen.. Han grinar aldrig nästan (förutom när vi sätter om apnélarmets prob) men däremot knorrar han nästan jämt	Familjeliv: Förälder http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/27407889-prematurbarn-fodda-hos-tenvintern-2007/13#an-chor-m128
knubbo (substantivum)	knubbig (adjektivum)	jävla vilket knubbo jag ska bli!	Bloggmix 2008 http://westmansha-nna.blogg.se/2008/march/till-er-sota-ano-nyma.html
knubbo (adjektivum)	knubbig (adjektivum)	vilken knubbo mage jag fått.	Familjeliv: Gravid http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/63157559-bf-oktober-2012/309#an-chor-m3083
knäppo (substantivum)	knäppig (adjektivum)	William, knäppot, tog där av sig både stövlar och strumpor, så när vi ändå rullade hem byrån fick William sitta på den han också.	Bloggmix 2011 http://wilanand.word-press.com/2011/09/25/aka-byra/
knärro (adjektivum)	knarra (verbum)	Dopet gick nog bra men som sagt så var han lite knärro...	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/28105702-vasa-kristinestad-7/54#anchor-m533
konvo (substantivum)	konversation (substantivum)	skriver av konvosen med en tjej, fick ett ganska trevligt samtal med en	Flashback: Hem, bostad & familj

		annan tjej också men denna var lite mer extrem om man säger.	https://www.flashback.org/p49835463#p49835463
krimmo (substantivum)	kriminell (adjektivum)	Visst vore det jättebra om krimmot blev normal och en nyttig samhällsmedborgare, men det är i de flesta fall en önskedröm.	Flashback: Samhälle https://www.flashback.org/p22438341#p22438341
krullo (substantivum)	krullig (adjektivum)	Men Lukas pappa har det, så det skulle ju inte vara helt oväntat om Lukas blev ett krullo.	Familjeliv: Medlemstrådar – Allmänna http://www.familjeliv.se/forum/thread/45747468-vinterbebisar-i-goteborg-0809-nr-5/43#anchor-m429
kräko (substantivum)	kräkas (verbum)	Gnäll och kräk och kaos hela dagen... men sängdags för kräkon nu det doftar underbart från mannens köksdomäner.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/2547646-super-oktobermammor-04del-3/1651#anchor-m16502
lallo (substantivum)	lalla (verbum)	OBServera att inlägget ovan är skrivet av något lallo som försöker spela viktig!	Flashback: Droger https://www.flashback.org/p458404#p458404
Lello (substantivum proprium)	Lennart (substantivum proprium)	Kallar Lennart för Lello å pratar om halv Hudacek Nä nu va Granqvist ute på jävligt tunn is.	Twitter 2016 http://twitter.com/Jan-Grosch/status/712756528340721665
lycko (substantivum)	lycklig (adjektivum)	Hejdå alla lyckosar som är lediga imorgon...	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familjeliv.se/forum/thread/2584019-support-och-vanskapstraden-for-oss-ogravidagravida-som-fatt-mfma/588#anchor-m5880
lyllo (substantivum)	lycklig (adjektivum)	Vilket lyllo du är med en så gullig kille, SLÄPP HONOM ALDRIG.	Bloggmix 2010 http://bloggar.aftonbladet.se/fotbollsfrun/2010/09/sara/

lyllo (adjektivum)	lycklig (adjektivum)	Jag känner mig faktiskt riktigt lyllo när det gäller hjälp av framförallt Luvis farmor men också mormor.	Familjeliv: Medlem-strådar – Allmänna http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/17002632-midsommarganget-8/332#anchor-m3315
Maddo (substantivum proprium)	Madeleine (substantivum proprium)	Är ju inga matcher nu till helgen, Maddo är väl bara sjuk och KDB räknar dom väl med att han ska vara tillbaka också.	Flashback: Sport & träning https://www.fla-shback.org/p68983740#p68983740
mammo (substantivum)	mamma (substantivum)	På så sätt har det i alla fall hittills varit ganska lätt att förklara för vår 2-åring på hans nivå att vissa barn har en mamma och en pappa medan andra barn har en mamma och en mammo.	Familjeliv: Förälder http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/55273552-mamma-mamma-eller-mamma-mammi/2#an-chor-m15
Marro (substantivum proprium)	Marcelo (substantivum proprium)	Då svarade marro inga kommentarer och hänvisade till Jeppe om det inte vore han så skulle väl Marcelo sagt nej!	Flashback: Kultur & me-dia https://www.fla-shback.org/p69248896#p69248896
Micko (substantivum proprium)	Mikael (substantivum proprium)	Min make heter Mikael men kallas för Micko (hans pappa är från Finland)	Familjeliv: Förälder http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/19271756-tjej-och-killnamn-inte-allt-for-vanliga-som-gar-bade-pa-finska-och-sven-ska/8#anchor-m74
miffo (substantivum)	missfoster (substantivum)	Det känns inte troligt att ett företag lyckas knyta till sig hela eliten av talanglösa miffon när det kommer till att göra sitt jobb.	Bloggmix 2006 http://bloggfrossa.blo-gspot.com/2006/04/kla-gogram-till-er-ut-gjutes.html
miffo (adjektivum)	missfoster (substantivum)	Haha, jag har också vänner som pluggar där nere och har helt miffo intonation.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Familjeliv.se http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/19974569-vad-tycker-du-om-skan-ska/14#anchor-m140
muppo (substantivum)	mupp (substantivum)	*socialbidrag till lata muppon som vägrar jobba	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle

			http://www.familje-liv.se/forum/thread/21824987-ska-samhallet-bekosta-konstgjord-befruktning-forvanad-forbannad-fortvivlad/27#anchor-m263
muppo (adjektivum)	mupp (substantivum)	Ja de är svin men man ska ju inte köra servertrafik => Men va fan de är ju helt muppo.	Flashback: Dator & IT https://www.flashback.org/p119381#p119381
muppo (adverbium)	mupp (substantivum)	Måste också säga att våra kroppar funkar lite muppo ibland.	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/forum/thread/23324606-nov-dec-januaris-fuuuula-gubbar/293#anchor-m2925
mycko (adjektivum)	-	Man kan bli mycko i huvudet om man röker varje dag precis som man blir konstig om man dricker varje dag.	Flashback: Droger https://www.flashback.org/p30006521#p30006521
myso (adjektivum)	mysig (adjektivum)	Igår höll jag på att somna under middagen, allt var jättetrevligt och myso MEN jag klarar inte av att vara bakis?	Bloggmix 2012 http://hanapee.com/blog/2012/04/15/standigt-trott/
myso (substantivum)	mysig (adjektivum)	Efter mitt *fall* igår så tog jag mig till f12's invigningsfest med mysot Jojje.	Bloggmix 2013 http://hanapee.com/blog/2013/05/16/daligt-humor/
mysko (adjektivum)	mystisk (adjektivum)	Trots mysko doft är det väldigt bra produkter som jag gärna skulle använda regelbundet.	Bloggmix 2007 http://rodeo.net/hot-spot/2007/08/hotspot-top-10-most-wanted-beauty-products/
neggo (adjektivum)	negativ (adjektivum)	Jag känner mig omotiverad och "neggo" fast de flesta av kvällens funderingar är bra och positiva.	Bloggmix 2010 http://ego-mani.blogg.se/2010/june/forsokskanin.html
neggo (adverbium)	negativ (adjektivum)	Ledsen att jag bara skriver så neggo.. att jag inte kan muntra upp er andra som också är sjuka.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familje-liv.se/forum/thread/15622597-

			vvs-traden-vaga-vagra-skov-for-dem-med-ulce-ros-colit-crohns-20071/110#anchor-m1096
neggo (substantivum)	RH-negativ (adjektivum)	Det är alltså så att det som är rh-positiva har en faktor i blodet som vi "neggosar" saknar.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/10803706-vet-du-vad-du-har-for-blodgrupp/9#anchor-m81
neggo (substantivum)	negativ (adjektivum)	Och nej, jag lyssnar inte på de där neggona som säger att snön ska försvinna och att det ska bli 7 plusgrader på Julafton.	Bloggmix 2011 http://fififantastic.blo-gspot.com/2011/12/en-onsdag-fore-jul.html
nervo (adjektivum)	nervös (adjektivum)	Fan vad jag är nervo	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/70846377-hur-ska-jag-lagga-upp-te-orin-ar-det-skitsvart/1
nervo (substantivum)	nervös (adjektivum)	Jag är ett nervo, och min pojkvän är eld och lågor.	Familjeliv: Planerar barn http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/1677734-gra-vid-eller/1#anchor-m2
nytto (adjektivum)	nyttig (adjektivum)	Annars har det inte varit ork till ngt spännande, roligt eller nytto göra.	Bloggmix okänt datum http://tvattlapp.blo-gspot.com/2011/11/en-sadan-dar-trottis-dag.html
nördo (substantivum)	nörd (substantivum)	Igår kväll kom Lisa hit och vi satt och spelade Sims 2 till 2 på natten, haha nördon!	Bloggmix 2011 http://esohl-beerg.blogg.se/2011/sep-tember/119-sondag-barn-vakt.html
Olfo (substantivum proprium)	Olof (substantivum proprium)	Tyckte jag var duktig som fick det till olfo men olof ligger ju lätare till hands att skriva...	Familjeliv: Medlem-strådar – Väntar barn http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/6115750-i-juni-ska-den-ut-med-mycket-vral-och-tjut-del-2/353#anchor-m3530

pansjo/panscho (substantivum)	pensionär (substantivum)	Alla döda pansjos är som guld för en sosse, pensionspengar och lägenheter man kan ge till muslimska män.	Flashback: Kultur & media https://www.flashback.org/p73660139#p73660139
pervo (substantivum)	pervers (adjktivum)	Jag tror det är att jag känner mig hyfsat obekväm med att vara naken med en massa pervon – för face it – alla badhus är fulla av dem, men Valhalla är lätt värst.	Bloggmix 2006 http://bloggfrossa.blogspot.com/2006/04/badjvlar.html
pervo (adjektivum)	pervers (adjektivum)	Och Tenny är en pervo gubbe som aldrig fått se en mus tidigare.	Bloggmix 2012 http://finest.se/Anessa/
pingo (substantivum)	pingvin (substantivum)	Pingo (pingvin) Pelle (pelikan) Sköld (sköldpadda) Gojan (papegoja) Heter dom anndra	Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje http://www.familjeliv.se/forum/thread/16130482-vad-heter-valrossen/1#anchor-m2
pluggo (substantivum)	plugghäst (substantivum)	Var fortfarande ett pluggo och hade höga betyg utan någon som helst ansträngning.	Bloggmix 2008 http://frujensen.shapemeup.se/2008/05/14/precis-som-alla-andra/
pretto (adjektivum)	pretentiös (adjektivum)	Mer pretto ställe får man leta efter, men fan vad gott kaffe de har.	Bloggmix 2007 http://bloggfrossa.blogspot.com/2007/07/fikaturn.html
pretto (substantivum)	pretentiös (adjektivum)	Lämna prettot hemma, visa vem du egentligen är som mamma eller pappa och var förbannat stolt över det!	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/70082004-den-perfekta-foraldern/1
präkto (substantivum)	präktig (adjektivum)	Och nej jag har inte fuskat med soc, sjukpenning, bostadsbidrag, föräldrapenning osv heller... Om det gör mig till ett präkto eller nåt så är jag präkto med stolthet.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familjeliv.se/forum/thread/4988731-ar-alla-sa-rattradiga-och-arliga-som-de-latsashar/2#anchor-m13
pucko/pukko (substantivum)	puckad (adjektivum)	ibland undrar jag om folk har något bakom pannbenet.. som vanligt	Bloggmix 2007

		kom nåt pucko och beställde av mig idag "du, jag undrar, vad är det där päron milkshake för något?"	http://rai-sas.blogg.se/2007/june/trakig-lordag.html
pucko/pukko (adjektivum)	puckad (adjektivum)	Synd att det går på sån pucko tid bara!	Familjeliv: Allmänna rubriker – Nöje http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/26002944-da-wsons-creek/1#anchor-m9
sego (substantivum)	seg (adjektivum)	Fredrik läser sportbladet Vilka segon vi är idag.	Bloggmix 2008 http://innaj.blogg.se/2008/november/farsdag-firande.html
sego (adjektivum)	seg (adjektivum)	Krävs bara lite övertalning, sambon är lite sego..	Familjeliv: Planerar barn http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/8636745-barn-2005-borjar-fun-dera-pa-syskon-fler/20#anchor-m191
seppo (adjektivum)	cp (substantivum)	Men jag vill inte tillbaka till seppo jobbet jag har nu så vi får se.	Familjeliv: Förälder http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/9347316-nar-har-ni-tankt-att-jobba-igen-efter-foraldrale-digheten/3#anchor-m29
seppo (substantivum)	cp (substantivum)	Ett barn är ett barn, oavsett vilket seppo till farsa eller pucko till morsa barnet än må ha.	Familjeliv: Känsliga rummet http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/50402695-vi-alskade-och-hans-son-ringde/24#anchor-m240
Siggo (substantivum proprium)	Sigrid (substantivum proprium)	Therese: jag tycker Siggo ammar mer (?)	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/18452413-varmammor-i-goteborg-del-4/361#anchor-m3610
sjuko (substantivum)	sjuk (adjektivum)	Jahaja … Vaknade av en skrikande 5åring som behövde mer plats för sina spensliga ben och	Bloggmix 2014 http://blogg.alltforforal-drar.se/niiinis/

		armar efter att han tagit plats mellan mig och ”sjukot”.	
sjuko (substantivum)	sjuk (adjektivum)	Men du kan va sjuk ditt sjuka sjuko, gå och sjuka dig i någon tråd som faller dig i smaken sjukt mycket... Sjukt.	Flashback: Kultur & media https://www.flashback.org/p22911388#p22911388
skriko (substantivum)	skrika (verbum)	Just nu har vi ett litet skriko hemma.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/31377232-nan-som-ha-en-4a-manaders-som-skulle-viljasurrasom-smakisar-utveckling-mm/13#anchor-m129
skummo (adjektivum)	skum (adjektivum)	Nej, Sindre är i Asatron en skummo figur som har nåt med Loke att göra.	Familjeliv: Förälder http://www.familjeliv.se/forum/thread/46758846-vilket-pojknamn-passar-bast/1#anchor-m9
skummo (substantivum)	skum (adjektivum)	Du ar inte sa rolig aven om du forsoker, med dina konstiga skamt... men som sagt hon verkar anda kanslig men det var val nagot du behovde for att inse vilken skummo du ar	Flashback: Hem, bostad & familj https://www.flashback.org/p26632955#p26632955
skäggo (substantivum)	skägg (substantivum)	Jag var tvungen att fråga varför det satt ett skäggo i hörnet och stirrade på mig.	Flashback: Vetenskap & humaniora https://www.flashback.org/p47439084#p47439084
slappo (substantivum)	slapp (adjektivum)	Är ju van att träna och röra på mig men det har inte funkat när Julle sov så dåligt tidigare så jag har blivit värsta slappot men noll energi och kass kondis.	Familjeliv: Medlemstrådar – Föräldrar http://www.familjeliv.se/forum/thread/23152755-babbel-och-fikatrad-forglada-mammor-i-orebrodel-vii/14#anchor-m138
slemmo (substantivum)	slem (adjektivum)	Mitt råd: Hörlurar i öronen, och en djävligt kall blick, det brukar avskräcka	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ

		"slemmosarna" i min närhet!!	http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/69406339-kan-man-forbjuda-slajmhogar-till-man-pa-gymmet/22#anchor-m212
slemmo (adjektivum)	slem (adjektivum)	Vem har sagt att det är en tävling om vem som är mest slemmo?	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/45066321-varfor-ar-invandrarman-sa-efterhangsna/20#an-chor-m192
smarro (adjektivum)	smarrig (adjektivum)	Speciellt blåbär var smarro, så nu har han blåbär i näsan!	Familjeliv: Förälder http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/3163713-ny-pepp-och-gnalltrad-bf-januari-2005/20#anchor-m191
smarto (substantivum)	smart (adjektivum)	Okej, jag gillar att plocka intertextuella referenser, jag gillar att passa in böcker i och mot strömmar, jag gillar att fatta ”grejen” och är nog ett smarto.	Bloggmix 2008 http://bo-khora.se/2008/man-dagsmote-viktor-johans-son/
snyggo (adjektivum)	snygg (adjektivum)	Vad är de för en snyggo klänning :)??	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/70580513-pulverstart-267-2013/112#anchor-m1113
snyggo (substantivum)	snygg (adjektivum)	Är det bara snyggosar eller uppenbart rika snubbar som parkerat sin stora racerbåt i parkeringsfickan utanför köpcentret som har sällskap?	Flashback: Hem, bostad & familj https://www.fla-shback.org/p68226919#p68226919
spinko (substantivum)	spinkig (adjektivum)	Folk snackar lika mkt skit om fetton som spinkon men du hör ju bara ena sidan eftersom du är smal.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/49857557-de-overviktiga-skall-vara-stolta-over-sina-kroppar-

			och-vi-smala-borde-skammas/30#anchor-m294
Steffo (substantivum proprium)	Stefan (substantivum proprium)	Här skulle jag ha lagt in en bild på Stefan (eller Steffo kanske vi kan kalla honom, känns liksom att vi känner varandra nu när jag inser hur väl han känner MIG) om jag hade någon.	Bloggmix 2010 http://ochja-gba.se/2010/02/varfor-man-nu-ens-skulle-vilja-ligga-med-en-feminist-ar-for-mig-oklart-det-ar-oklart/
stupido (adjektivum)	stupid (adjektivum)	Många som tyckte att jag var helt stupido som dissade boken.	Bloggmix 2010 http://bo-khora.se/2010/varfor-just-kids-just-didnt-do-it-for-me/
svetto (substantivum)	svett (substantivum)	haha ja jag skulle aldrig få för mig att kalla någon för 'feta överviktiga svetton'.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/14749007-ratt-eller-fel-att-saga-ne-gerboll/53#anchor-m521
svullo (adjektivum)	svullen (adjektivum)	Så jag gjorde mig själv en svullo frukost.	Bloggmix 2008 http://theans.alltforforal-drar.se/2008/au-gust/blinka-lilla-stjarna.html
svullo (substantivum)	svullen (adjektivum)	Känner mig alltid som värsta svullot när jag äter sent på kvällen.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/57425030-den-stora-feta-lchf-tra-den/3461#anchor-m34608
söto (substantivum)	söt (adjektivum)	Efter några timmar i ensamhet var det jättekul at komam hem igen till mina glada sötosar måste jag säga.	Bloggmix 2009 http://idas-sida.blogg.se/2009/no-vember/ensam.html
tjocko (substantivum)	tjock (adjektivum)	Förmodligen är ett trött, osocialt tjocko inte så saknad efter första glaset vin ändå	Familjeliv: Medlem-strådar – Allmänna http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/43040385-visparnas-trad-11/72#an-chor-m719

tjocko (adjektivum)	tjock (adjektivum)	jaa tjocko bebisar :) så söta när de är knubbiga :)	Familjeliv: Medlem-strådar – Väntar barn http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/59819696-vi-som-vantar-marsbebis-2012/983#anchor-m9825
trögo (substantivum)	trög (adjektivum)	Det kan ju inte vara sant att det bara är trögon kvar som är singlar?	Familjeliv: Medlem-strådar – Allmänna http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/44717208-vintermammor-i-lulea-20092010-nr2/43#an-chor-m425
trögo (adjektivum)	trög (adjektivum)	Hm... helt trögo här.	Familjeliv: Medlem-strådar – Föräldrar http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/38890830-fodd-juli-2007-4/220#an-chor-m2199
vego/veggo (substantivum)	vegetarian (substantivum)	De medvetna veganer och vegosar jag känner som kollar ALLT innan de köper det handlar där.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Samhälle http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/33447985-om-man-inte-vill-stodja-skitforetag-som-t-ex-nestle-vilken-bra-grot-finns-da/2#anchor-m14
vego/veggo (adjektivum)	vegetariansk (adjektivum)	Tro mig, alla kommer att snegla på den här gyllenbruna läckerbiten och undra hur något så vego kan vara så gott.	Bloggmix 2013 http://vegoriket.se/
vidro (substantivum)	vidrig (adjektivum)	Är du intresserad kan du googla själv, men bäst vore om du bara svalde huvudet och försvann ditt jävla vidro!	Flashback: Politik https://www.fla-shback.org/p77866832#p77866832
vidro (adjektivum)	vidrig (adjektivum)	.. ja det är helt vidro..	Familjeliv: Allmänna rubriker – Hus & hem http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/45858535-stora-skalbaggar-dor-av-ackel/1#anchor-m6

virro (substantivum)	virrig (adjektivum)	Hon gjorde ju det, det gamla virrot!!	Familjeliv: Medlem-strådar – Allmänna http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/31534483-all-varligt-talat-var-ar-ank-fuck/1770#anchor-m17691
vulgo (adjektivum)	vulgär (adjektivum)	hihi ja alltså jag tänkte det... jag vill ha något som är sexigt men inte vulgo....	Familjeliv: Allmänna rubriker – Ekonomi & ju-ridik http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/24815433-vilken-klanning-ska-jag-valja
vulgo (substantivum)	vulgär (adjektivum)	Grejen är vilket tydligen är svårt att förstå för en del är att vulgot som gör detta troligen är en störd person som bör få nån sorts vård för sin störning.	Flashback: Samhälle https://www.fla-shback.org/p58171107#p58171107
värdo (adjektivum)	värdelös (adjektivum)	Blev inte direkt någon toppen kväll, helt värdo om man ska vara helt ärlig.	Bloggmix 2009 http://sandrae-backlund.blogg.se/2009/september/vardo-kvall.html
värdo (substantivum)	värdelös (adjektivum)	@ fvirtanen Var hittar de alla dessa värdon?	Twitter 2015 http://twitter.com/jec-kans/sta-tus/68049222770602803 2
äcklo (substantivum)	äcklig (adjektivum)	Titta vilka äcklon som står och glor nu när jag bytte om..!!!	Bloggmix 2010 http://www.kis-sies.se/perversa-grannar
äcklo (adjektivum)	äcklig (adjektivum)	Jag skulle göra det även om personen var helt äcklo :)	Familjeliv: Allmänna rubriker – Kropp & själ http://www.familje-liv.se/fo-rum/thread/42366274-skulle-du-ligga-med-nagon-annan-for-1-mil-jon/6#anchor-m60
äcklo (adverbium)	äcklig (adjektivum)	Men det smakar äcklo.	Familjeliv: Allmänna rubriker – Hus & hem

			http://www.familje-liv.se/forum/thread/70795134-kraftor-eller-surstromming/1#anchor-m4
älsko (substantivum)	älskling (substantivum)	Underbara fredagar :) Älsko både skjutsade och hämtade mig från jobbet idag trots att han var ledig eftersom ja tappat bort mitt busskort.	Bloggmix 2007 http://crazyan-gel.blogg.se/2007/december/freeedag.html